

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny¹**

Uniwersytet Szczeciński
Al. Papieża Jana Pawła II 22a
70-453 Szczecin

¹ <https://nsp.usz.edu.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia/>

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **bezpieczeństwo wewnętrzne**

1. Poziomy studiów: **I i II stopień**
2. Formy studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:
 - a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS		Punkty ECTS	
	I stopień		II stopień	
	liczba	%	liczba	%
nauki o polityce i administracji	108	60	72	60

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS		Punkty ECTS	
		I stopień		II stopień	
		liczba	%	liczba	%
1.	nauki o bezpieczeństwie	72	40	48	40

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (BW), studia I i II stopnia, profil ogólnoakademicki (zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym w roku akademickim 2024/2025).

Efekty uczenia się – bezpieczeństwo wewnętrzne studia I stopnia

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów pierwszego stopnia:	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK poziom 6
WIEDZA		
K_W01	ma wiedzę z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego pozwalającą mu posługiwać się terminologią odzwierciedlającą jego specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz powiązania z innymi dyscyplinami	P6S_WG
K_W02	zna dominujące poglądy dotyczące struktur społecznych i politycznych oraz rozumie ich zastosowanie podczas analizowania różnorodnych aspektów bezpieczeństwa państwa w wymiarze wewnętrznym	P6S_WG
K_W03	ma podstawową wiedzę o sposobach pozyskiwania informacji oraz metodach badania wybranych faktów i zjawisk społecznych, politycznych, gospodarczych istotnych dla rozumienia i prawidłowego analizowania bezpieczeństwa wewnętrznego we wszystkich jego wymiarach	P6S_WG
K_W04	ma podstawową wiedzę z zakresu zagadnień społeczno-psychologicznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego, jego stanu, charakteru, procesów nań wpływających, relacji łączących podmioty życia społeczno-politycznego, w tym instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo w wymiarze wewnętrznym i międzynarodowym	P6S_WG
K_W05	zna i rozumie metody, narzędzia, techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla bezpieczeństwa wewnętrznego, pozwalające opisywać zjawiska związane z kształtowaniem bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym, globalnym	P6S_WG
K_W06	ma wiedzę o rodzajach instytucji społecznych i politycznych, w szczególności dotyczącej służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, relacjach występujących między nimi, przyporządkowanych zadań i kompetencji, a także towarzyszącym im uwarunkowaniom istotnym z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego, jego poziomu i charakteru	P6S_WG
K_W07	ma podstawową wiedzę z zakresu pokrewnych dyscyplin naukowych przydatną do analizowania bezpieczeństwa	P6S_WG

	wewnętrznego i jego komponentów, rozumie powiązania występujące między nimi	
K_W08	zna uwarunkowania determinujące poziom i charakter bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym	P6S_WG
K_W09	posiada podstawową wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizy i interpretacji przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_WG
K_W10	ma podstawową wiedzę o uczestnikach życia społecznego, politycznego, ekonomicznego, których funkcjonowanie i aktywność wpływają na poziom i charakter bezpieczeństwa	P6S_WG
K_W11	ma podstawową wiedzę na temat zasad i norm etycznych, zasad i pojęć ochrony własności intelektualnej oraz zna zasady i normy obowiązujące w procesie tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6S_WK
K_W12	zna i rozumie wpływ cywilizacyjnych zmian na życie społeczne w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym	P6S_WK
K_W13	zna i rozumie prawne i etyczne zasady związane z wykonywaniem obowiązków zawodowych w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	pozyskuje, interpretuje i analizuje dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, ekonomicznych, prawnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UW
K_U02	posługuje się wiedzą teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawnymi i etycznymi oraz samodzielnie pozyskuje źródła danych niezbędnych do analizowania procesów i zjawisk dotyczących bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U03	potrafi pozyskiwać, klasyfikować, analizować, wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz proponować rozwiązania służące bezpieczeństwu wewnętrznemu uwzględniając ryzyko i przewidując skutki swojej aktywności	P6S_UW
K_U04	posługuje się zdobytą wiedzą teoretyczną i praktyczną do prognozowania zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UW
K_U05	komunikując się z otoczeniem w języku ojczystym lub posługując się językiem obcym formułuje swoje opinie i poglądy w sposób przemyślany, usystematyzowany wykorzystując specjalistyczną terminologię z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UK
K_U06	uczestnicząc w debatach swoją wiedzę i swoje poglądy dotyczące ważnych kwestii społecznych, politycznych, ekonomicznych,	P6S_UK

	kulturowych etc. formułuje w sposób krytyczny, zaś podejmowane decyzje i działania uzasadnia wyczerpująco szanując postawy i opinie innych	
K_U07	potrafi korzystać z technologii informatycznej oraz różnych źródeł w języku rodzimym i obcym na poziomie B2 ESOKJ	P6S_UK, P6S_UW
K_U08	posiada umiejętność pisania w języku polskim i w języku obcym typowych prac, które służyć będą upowszechnianiu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego	P6S_UK
K_U09	potrafi planować pracę własną, jak i innych oraz współdziałać i pracować w grupie	P6S_UO
K_U10	potrafi organizując swoją aktywność osobistą i zawodową dbać o rozwój własny oraz innych osób	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności i ich znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK
K_K02	rozwijając swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne w sytuacjach trudnych potrafi korzystać z opinii ekspertów	P6S_KK
K_K03	akceptuje i respektuje odmienne od własnych poglądy i potrafi zachowywać się oraz prowadzić polemikę z uwzględnieniem zasad etyki i kultury, wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego	P6S_KR
K_K04	jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania obowiązków zawodowych, przestrzegania zasad etyki zawodowej, tradycji i etosu od siebie i innych	P6S_KR
K_K05	odpowiedzialnie określa priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania tak by służyły interesowi publicznemu	P6S_KO
K_K06	jest gotów do uczestniczenia w przygotowywaniu projektów skierowanych do społeczności lokalnej i regionalnej wypełniając w ten sposób swoje zobowiązania społeczne	P6S_KO
K_K07	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
K_K08	jest gotów do aktywizowania siebie i swojego otoczenia, tak by podejmowane działania służyły interesowi publicznemu	P6S_KO

Efekty uczenia się – bezpieczeństwo wewnętrzne studia II stopnia

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Opis zakładanych efektów uczenia się Absolwent studiów drugiego stopnia:	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK poziom 7.
WIEDZA		
K_W01	ma pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą faktów, zjawisk, procesów ważnych w kontekście bezpieczeństwa	P7S_WG

	wewnętrznego i prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań dotyczących bezpieczeństwa istotną także dla zrozumienia powiązań interdyscyplinarnych z innymi naukami	
K_W02	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe nauki o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie	P7S_WG
K_W03	ma pogłębioną wiedzę o poglądach i koncepcjach teoretycznych oraz metodach badania wybranych zagadnień społecznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych, prawnych niezbędnych dla zrozumienia istoty bezpieczeństwa w różnych jego wymiarach i w powiązaniu z innymi dyscyplinami naukowymi	P7S_WG
K_W04	zna na poziomie rozszerzonym terminologię właściwą dla poszukiwania, opisywania, analizowania, interpretowania i opracowywania źródeł w procesie badań na bezpieczeństwem wewnętrznym w różnych jego wymiarach	P7S_WG
K_W05	zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł właściwych dla bezpieczeństwa pozwalające przeanalizować i zinterpretować zjawiska społeczne, polityczne, kulturowe, cywilizacyjne i określić ich wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym	P7S_WG
K_W06	ma uporządkowaną i rozszerzoną wiedzę dotyczącą uwarunkowań funkcjonowania różnego rodzaju służb i instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego, czynników wpływających na ich specyfikę, charakter i efektywność działania, w szczególności na temat czynników determinujących poziom bezpieczeństwa państwa	P7S_WG
K_W07	ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki i analizy przepisów prawa dotyczących ochrony ludności, mienia i dóbr kultury	P7S_WG
K_W08	ma rozszerzoną wiedzę o wpływie różnorodnych zjawisk i procesów społecznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych, historycznych na zachowania grup i jednostek oraz wszelkiego rodzaju interakcje istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	P7S_WG
K_W09	zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w tym także zasady koncesjonowania i inne formy reglamentowanej działalności gospodarczej na rzecz bezpieczeństwa	P7S_WK
K_W10	zna pojęcia i zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P7S_WK
K_W11	zna i identyfikuje zjawiska i zagrożenia cywilizacyjne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju państwa i społeczeństwa	P7S_WK

K_W12	zna i rozumie ekonomiczne, prawne, etyczne, polityczne, kulturowe, społeczne uwarunkowania wpływające na wykonywanie obowiązków zawodowych w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	P7S_WK
UMIĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi pozyskiwać informacje służące do prawidłowej interpretacji zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych, cywilizacyjnych mających wpływ na charakter i dynamikę zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa	P7S_UW
K_U02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do analizy procesów i zjawisk wpływających na poziom bezpieczeństwa wewnętrznego posługując się przy tym aktualnymi paradygmatami i teoriami naukowymi o charakterze interdyscyplinarnym	P7S_UW
K_U03	potrafi prawidłowo interpretować oraz formułować, testować i weryfikować hipotezy dotyczące procesów politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych, które wpływają na poziom bezpieczeństwa wewnętrznego	P7S_UW
K_U04	potrafi pozyskiwać dane z otoczenia służące do prognozowania, analizy ryzyka i przewidywania możliwych zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego w różnych jego wymiarach, tworzenia rozwiązań modelowych, weryfikacji ich użyteczności i przydatności pod kątem bezpieczeństwa państwa w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym, międzynarodowym	P7S_UW
K_U05	potrafi przygotować propozycję decyzji i projektów podnoszących świadomość bezpiecznych zachowań i profilaktyki wobec zagrożeń bezpieczeństwa, uzasadnić swój wybór i użyteczność w odniesieniu do różnego rodzaju instytucji i organizacji aktywnych w obszarze bezpieczeństwa państwa	P7S_UW
K_U06	wykorzystując posiadaną wiedzę potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy dotyczące sposobów zapewnienia bezpieczeństwa państwa uwzględniając przy tym obowiązujące normy prawne i moralne	P7S_UW
K_U07	analizuje, interpretuje i prezentuje zebrane informacje w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie, inicjując i organizując dyskurs dotyczących kwestii bezpieczeństwa państwa	P7S_UK P7S_UW
K_U08	komunikuje się w języku ojczystym i obcym na poziomie B2+ ESOKJ z zastosowaniem fachowej terminologii, a także posiada umiejętność pisania korzystając z różnych źródeł w języku rodzimym i obcym, w tym ze źródeł specjalistycznych dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego	P7S_UK
K_U09	potrafi kierować pracą zespołową, współdziałać i pracować z innymi w celu jak najefektywniejszej realizacji przynależnych zadań	P7S_UO

K_U10	potrafi organizując swoją aktywność osobistą i zawodową dbać o rozwój własny oraz motywować innych do podobnych działań	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności i ich znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym	P7S_KK
K_K02	rozwijając swoje zainteresowania fachowe, społeczne i kulturalne w sytuacjach trudnych potrafi korzystać z opinii ekspertów	P7S_KK
K_K03	akceptuje i respektuje odmienne od własnych poglądy i potrafi zachowywać się oraz prowadzić polemikę z uwzględnieniem zasad etyki i kultury, wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego	P7S_KR
K_K04	ma świadomość konieczności zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz ma przekonanie o potrzebie przestrzegania zasad współżycia społecznego w sytuacjach zawodowych i pozazawodowych	P7S_KR
K_K05	jest gotów do uczestniczenia w przygotowywaniu projektów skierowanych do społeczności lokalnej i regionalnej, inspiruje i organizuje otoczenie wypełniając w ten sposób swoje zobowiązania społeczne	P7S_KO
K_K06	odpowiedzialnie określa priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania tak by służyły interesowi publicznemu rozwijając przy tym swoje zainteresowania zawodowe, społeczne i kulturalne	P7S_KO P7S_KR
K_K07	jest gotów do wypełniania obowiązków społecznych oraz inspirowania innych organizując i uczestnicząc w projektach skierowanych do społeczności lokalnej i regionalnej doceniając znaczenie zasad współżycia społecznego	P7S_KO
K_K08	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K09	jest gotów do podejmowania różnych form aktywności na rzecz bezpieczeństwa w bliższym i dalszym otoczeniu służących tym samym realizacji interesu publicznego	P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni</i>
Jarosław Piątek	dr hab./ przewodnicząca Zespołu Kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne (BW)
Dorota Rdzanek	prof./ z-ca dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie/ Pełnomocnik Rektora – koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na WNS/ członek Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia
Michał Romańczuk	dr/ prodziekan ds. studenckich na Wydziale Nauk Społecznych
Luiza Wojnicz-Smal	dr hab. prof. US/ członek Zespołu Kierunku BW Pełnomocniczka Rektora ds. Promocji i Współpracy
Aleksandra Raba-Schulze²	dr/ członek Zespołu Kierunku BW
Mariusz Sikora	dr/ członek Zespołu Kierunku BW
Michał Siedziako	dr/ Pełnomocnik Rektora ds. Badań
Radosław Zych	dr/ członek Zespołu Kierunku BW
Mateusz Smolaga	dr/ Koordynator ds. wymiany studentów i kadry akademickiej
Diana Bluszcz	mgr/ członek Zespołu Kierunku BW
Beata Burdanowska	starszy specjalista, Sekcja ds. Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych

² Osoba do kontaktu z PKA: aleksandra.raba-schulze@usz.edu.pl

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Efekty uczenia się – bezpieczeństwo wewnętrzne studia I stopnia	3
Efekty uczenia się – bezpieczeństwo wewnętrzne studia II stopnia	5
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	9
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
1.1. <i>Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne i jej związek z misją oraz głównymi celami strategicznymi uczelni</i>	16
1.2. <i>Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym główne kierunki działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejsze osiągnięcia naukowe uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach</i>	17
1.3. <i>Zgodność koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia</i>	19
1.4. <i>Sylwetka absolwenta kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	21
1.5. <i>Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe</i>	21
1.6. <i>Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ich związek z koncepcją, poziomem i profilem studiów oraz dyscyplinami nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie</i>	22
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	24
2.1. <i>Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.</i>	24
2.2. <i>Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w</i>	

tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego. _____	26
2.3 Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość _____	27
2.4 Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia _____	28
2.5 Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru _____	30
2.6. Programu i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe _____	34
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie. _____	35
3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów _____	35
3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej _____	37
3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów _____	38
3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania _____	38
3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów _____	39
3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się _____	40
3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych _____	41
3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów _____	43
3.9. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej _____	43
3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów _____	44
3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku _____	44
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____	45

4.1 Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)	45
4.2 Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)	48
4.3 Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej	49
4.4 Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry	50
4.5 System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych	51
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	53
5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej	53
5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe	54
5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej	55
5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością	56
5.5. Dostępności infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej	58
5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni	59
5.7. Ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego	62
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	63
6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)	63
6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji	68
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	70
7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)	70

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych _____	70
7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny _____	72
7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry _____	72
7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku _____	73
7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację _____	73
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____	75
8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością _____	75
8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się _____	79
8.3. Formy wsparcia _____	80
8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych _____	84
8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej _____	85
8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności _____	85
8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia _____	86
8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom	86
8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi _____	88
8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów. _____	89
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____	89
9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach _____	90
9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie _____	93
9.3. Skuteczność działań doskonalących _____	95
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____	96

10.1. <i>Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonaenia jakości kształcenia na kierunku</i>	96
---	----

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	110
---	------------

Część III. Załączniki	112
------------------------------	------------

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	112
---	-----

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	123
--	-----

Załącznik nr 3. Spis załączników do części I (kryteria 1-10)	124
--	-----

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Szczeciński został utworzony na mocy ustawy sejmowej z lipca 1984 roku z połączenia Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu Politechniki Szczecińskiej oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Swoją działalność rozpoczął w roku akademickim 1985/1986 i obecnie jest największą uczelnią wyższą na Pomorzu Zachodnim. Ma istotne znaczenie społeczne, gospodarcze i kulturotwórcze w mieście i regionie.

Uniwersytet Szczeciński podejmuje działania w oparciu o przyjętą Strategię Uniwersytetu na lata 2019–2028, obejmującą cele, misję i kierunki rozwoju uczelni. Jako cele strategiczne wskazano: (1) rozwój naukowy, (2) wysoką jakość kształcenia, (3) współpracę z otoczeniem, (4) sprawność funkcjonowania, (5) stabilność finansową. Misją nadrzędną Uniwersytetu Szczecińskiego jest prowadzenie niezależnej i stojącej na wysokim poziomie działalności badawczej oraz dydaktycznej, przy uwzględnieniu ścisłych powiązań między tymi dwoma obszarami, zachowaniu autonomii szkoły wyższej oraz wolności w podejmowaniu badań naukowych i doborze treści kształcenia.

Przyjęty 30.05.2019 r. Statut US, reorganizując dotychczasową strukturę Uczelni, wprowadził zmiany w sposobie organizacji kształcenia. Obecnie w strukturze organizacyjnej Uniwersytetu funkcjonuje siedem wydziałów odpowiedzialnych za działalność dydaktyczną (w tym Wydział Nauk Społecznych), w ramach którego prowadzony jest oceniany kierunek) oraz osiemnaście instytutów koncentrujących się na działalności badawczej (w tym Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie), w którym prowadzona jest działalność naukowa w dyscyplinie nauki i polityce i administracji, do której przypisano oceniany kierunek) oraz szkoła doktorska (jako jednostka organizująca i prowadząca kształcenie doktorantów oraz współdziałająca w zapewnianiu ich rozwoju naukowego). Wyniki ewaluacji potwierdziły wysoki potencjał naukowy Uniwersytetu, o czym świadczy otrzymanie kategorii naukowej co najmniej B+ w każdej z prowadzonych dyscyplin. W przypadku dyscypliny nauki i polityce i administracji, Uczelnia otrzymała kategorię A, do której przypisany jest oceniany kierunek.

Uniwersytet Szczeciński zatrudnia obecnie 1048 nauczycieli akademickich oraz 897 pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (stan na dzień 18 listopada 2024 roku). Uczelnia prowadzi 88 kierunków studiów (w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych), na których kształcą 11 873 studentów (stan na dzień 31.10.2024 r.). Oferta dydaktyczna jest stale poszerzana o nowe kierunki studiów odpowiadające na potrzeby współczesnego rynku pracy oraz studia podyplomowe i inne formy kształcenia.

Kształcenie studentów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczęło się na początku drugiej dekady XXI wieku. Pierwszy nabór na kierunek odbył się w roku akademickim 2011/2012. Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne stanowi jeden z wiodących kierunków realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych (WNS) Uniwersytetu Szczecińskiego realizowany przy współpracy z Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (INoPiB) jako jednostką właściwą do prowadzenia badań naukowych (wcześniejsza nazwa Instytut Politologii i Europeistyki). Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest zbieżna z misją Uniwersytetu Szczecińskiego, określoną w Strategii rozwoju US na lata 2019-2028 (jedność nauki i kształcenia, umożliwienie dostępu do wiedzy i jej upowszechnienie, twórcze uczestnictwo w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych, kształtowanie elit i liderów społecznych).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne to studia dwustopniowe: kształcenie na studiach pierwszego stopnia trwa sześć semestrów i kończy się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata, kształcenie na studiach drugiego stopnia trwa cztery semestry i kończy się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra. Kształcenie odbywa się zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Profil kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest profilem ogólnoakademickim.

Na studiach pierwszego stopnia student może wybrać jedną z trzech specjalności:

1. analityk bezpieczeństwa wewnętrznego
2. przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych
3. bezpieczeństwo publiczne.

Na studiach drugiego stopnia student może wybrać jedną z trzech specjalności:

1. administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego
2. taktyka i technika kryminalistyczna
3. bezpieczeństwo osób i mienia.

Dzięki tym różnorodnym specjalnościom studenci mają możliwość dopasowania ścieżki edukacyjnej do swoich zainteresowań i aspiracji zawodowych, co pozwala im na lepsze przygotowanie do konkretnych obszarów pracy w sektorze bezpieczeństwa.

Dostosowanie oferowanych specjalności na studiach I i II stopnia przez konsultacje z interesariuszami zarówno wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi, to podejście, które wzmacnia indywidualizację ścieżki kształcenia studentów. Ta elastyczność programów edukacyjnych pozwala na skuteczne reagowanie na zmieniające się trendy oraz potrzeby rynku pracy. Ostatecznie, koncepcja ta umożliwi studentom lepsze przygotowanie do dalszego rozwoju zawodowego

1.1. Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne i jej związek z misją oraz głównymi celami strategicznymi uczelni

Kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne stanowi jeden z wiodących kierunków realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych (WNS) Uniwersytetu Szczecińskiego przy współpracy ze wspomnianym Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (INoPiB) jako jednostką właściwą do prowadzenia badań naukowych (wcześniejsza nazwa Instytut Politologii i Europeistyki). Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest zbieżna z misją Uniwersytetu Szczecińskiego, określoną w Strategii rozwoju US na lata 2019-2028 (jedność nauki i kształcenia, umożliwienie dostępu do wiedzy i jej upowszechnienie, twórcze uczestnictwo w lokalnych i globalnych procesach kulturotwórczych, kształtowanie elit i liderów społecznych) przyjętą uchwałą nr 106/2019 Senatu US z 26.09.2019 r. (**zał. 1.1**) oraz wpisuje się w Strategię Rozwoju Wydziału Nauk Społecznych (**zał. 1.2**), zakładającą dbałość o zapewnienie wszechstronnego i akademickiego wykształcenia. Zarówno misja US, jak i strategia WNS stanowią wyznaczniki służące tworzeniu i realizowaniu wysokiej jakości kształcenia. Realizując misję

jedności nauki i kształcenia oraz misję obywatelską i kulturową, WNS dostosowuje programy studiów, w tym dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne I i II stopnia, do pojawiających się zmian otoczenia politycznego, społecznego i gospodarczego, w celu sprostania wyzwaniom współczesności i odpowiedzi na zapotrzebowanie na kształcenie w określonej dyscyplinie. Studia na ocenianym kierunku wypełniają założenia strategiczne funkcjonowania Uczelni poprzez realizację w procesie kształcenia takich celów strategicznych, jak: silny ośrodek naukowy; wysoka jakość kształcenia; współpraca z otoczeniem.

Przyjęte i realizowane cele strategiczne Uczelni i Wydziału kierunkują działalność pracowników na rozwój kompetencji zawodowych studentów, dostosowanych do wymagań pracodawców i rynku pracy oraz ich pasji i zainteresowań. Rozwijane w toku kształcenia kompetencje studentów, pozwalają im na opis i wyjaśnienie zjawisk, problemów i procesów zagrażających bezpieczeństwu wewnętrznemu oraz na umiejętne wykorzystanie tej wiedzy w praktyce. Osiągnięcia w obszarze kształcenia oraz ciągłe podnoszenie jego jakości są głównie efektem prowadzenia przez nauczycieli zajęć dydaktycznych w sposób aktywny, innowacyjny i bazujący na realnych przypadkach zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego. Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne realizuje zatem misję społeczną, kulturową i obywatelską, umożliwiając kształcenie studentów w oparciu o wartości akademickie przy zachowaniu solidarności międzypokoleniowej, w trosce o polskie dziedzictwo kulturowe i umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne kształtują nie tylko wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przyszłych kadr formacji mundurowych i aparatu władzy publicznej, ale także świadomych i otwartych obywateli, odpowiedzialnych za losy regionu, ojczyzny i świata. Uczelnia dąży do przygotowania studentów do efektywnego działania w realnych sytuacjach kryzysowych. To oznacza połączenie wiedzy teoretycznej z praktycznymi umiejętnościami, które są niezbędne w pracy w służbach mundurowych i innych instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Dzięki przyjętej koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia przygotowują absolwentów o profilu odpowiadającym potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego i wymaganym na współczesnym rynku pracy, jednocześnie ten rynek kreuje przez nauczanie i kształtowanie postaw studentów zgodnych z tendencjami ogólnokrajowymi, europejskimi i światowymi. Program studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne zawiera przedmioty podstawowe i kierunkowe, ukazujące studentowi zasadnicze kwestie i znaczenie bezpieczeństwa wewnętrznego oraz przedmioty specjalizacyjne pozwalające studentowi, w ramach wielopłaszczyznowej problematyki bezpieczeństwa wewnętrznego, dokonać wyboru określonej ścieżki zawodowej.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym główne kierunki działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejsze osiągnięcia naukowe uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Badania naukowe związane bezpośrednio z kształceniem na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone były w ostatnich 5 latach w ramach Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. Proces

kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest nierozdzielnie związany z badaniami prowadzonymi w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów - nauki o polityce i administracji (60%) oraz nauki o bezpieczeństwie (40%). Takie podejście pozwala na podtrzymywanie jedności badań i dydaktyki. Oznacza to współzależność programu studiów na kierunku i kompetencji kadry oraz ekspertów zewnętrznych, których doświadczenie i kompetencje pozwalają na wzmocnienie oferty edukacyjnej, przekazywanie specjalistycznej wiedzy studentom i kształtowanie umiejętności, dzięki którym studenci mogą konkurować na rynku pracy.

Wykładowcy prowadzą systematyczne badania naukowe, których owocem są publikacje w renomowanych czasopiśmie i wydawnictwach naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Współpracują także naukowo z innymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi oraz instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Prowadzone przez pracowników INoPiB badania naukowe wykorzystywane są w procesie kształcenia. Efekty prac badawczych pracowników służą rozwojowi naukowemu jednostki, czego dowodem są awanse naukowe (**zał. 1.3**), jak i zgodnie z celem profilu ogólnoakademickiego służą doskonaleniu koncepcji kształcenia i treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów, m.in. przez przenikanie efektów badań, w tym najnowszej wiedzy, do procesu kształcenia. Wyniki badań naukowych nauczycieli akademickich zostały wykorzystane przy opracowywaniu koncepcji i programu studiów oraz określaniu zakładanych efektów uczenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Znajdują swój wyraz w programie studiów (proponowane przedmioty, w tym przedmioty do wyboru: wykłady monograficzne, konwersatoria, fakultety) oraz w sylabusach (m.in. w propozycji treści programowych oraz zalecanej literaturze podstawowej i uzupełniającej). Wpływają istotnie na doskonalenie programu studiów (stanowią uzasadnienie wniosku o uruchomienie kolejnego przedmiotu do wyboru, wprowadzenie nowego przedmiotu/modułu; uzasadniają zmiany w doborze treści kształcenia i zalecanej literatury uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe).

Oferta programowa kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest mocno powiązana z dorobkiem naukowym pracowników prowadzących zajęcia na tym kierunku (**zał. 1.4**). Główny trzon kadry tego kierunku stanowią pracownicy Katedry Studiów nad Bezpieczeństwem, których profil badawczy odpowiada specyfice kierunku, ponadto kadre Katedry uzupełniają pracownicy pozostałych Katedr Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie i jednostek US, jak również zewnętrzni eksperci. Wynika to z założenia, że przedmioty poświęcone najważniejszym wyzwaniom i zagrożeniom bezpieczeństwa we współczesnym świecie muszą być prowadzone przez specjalistów. Stąd wśród osób prowadzących zajęcia na kierunku znajdują się byli i obecni funkcjonariusze służb mundurowych, posiadający wiedzę i umiejętności praktyczne (**zał. 1.5**).

Działalność naukowa jest sukcesywnie rozwijana i doceniana. Znaczący progres prowadzonych badań oraz liczne publikacje pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie w renomowanych polskich i zagranicznych czasopiśmie oraz wydawnictwach dostrzeżony został w kolejnych ocenach zewnętrznych. Uniwersytet Szczeciński w dyscyplinie nauki o polityce i administracji w 2022 r. otrzymał bardzo wysoką ocenę – kategorię A – w ewaluacji jakości działalności naukowej w Polsce.

W prowadzenie badań naukowych zaangażowani są także studenci, co sprzyja podejmowaniu przez nich w przyszłości kariery naukowej oraz kształtowaniu postawy uczenia się przez całe życie. Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mają zapewnioną możliwość rozwoju naukowego i zdobywania kompetencji badawczych przez uczestnictwo w organizowanych przez INoPiB konferencjach (**zał. 1.6**). Zwyczajem przy organizowaniu przez Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie konferencji naukowych jest stały element jakim są panele studenckie, dające

studentom wspinałą możliwość zaprezentowania swoich zainteresowań i działań w zakresie badań naukowych.

Działające w ramach WNS przy współpracy z INoPiB studenckie koła naukowe (**zał. 1.7**), są również doskonałą okazją do poznania środowiska naukowego, potencjalnych mentorów, zdobycia doświadczenia cenionego przez przyszłych pracodawców oraz wzmocnienia swoich umiejętności i kompetencji społecznych, a także kształtowania postawy uczenia się przez całe życie.

W Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie realizowane są także liczne projekty, a ich charakter jest różny: badawczy, dydaktyczny, popularyzatorski, edukacyjny (**zał. 1.8**). Wiele z nich dotyczy szeroko rozumianego bezpieczeństwa, zarówno w skali międzynarodowej, jak i krajowej i regionalnej. Mają one bezpośredni wpływ także na program studiów. Np. projekt „Strefa Dostępności” związany jest z wprowadzeniem przedmiotu „Podstawy projektowania uniwersalnego”, a projekt „Akademia antyterrorystyczna. Wiedzieć, by zrozumieć. Zrozumieć, by zapobiegać” z cyklem seminariów i szkoleń prowadzonych dla studentów bezpieczeństwa wewnętrznego. Wieloletni projekt, jakim jest „Kronika Szczecina” daje studentom możliwość prowadzenia badań naukowych, a następnie ich publikacji. Projekt „Zarządzanie kryzysowe w praktyce” zaowocował przygotowaniem publikacji „Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego” (red. J. Piątek, R. Podgórska, D. Kowalewska, R. Bratłomiejski), który został włączony do procesu dydaktycznego.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia i program studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są opracowywane przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Interesariusze wewnętrzni to Dziekan Wydziału Nauk Społecznych, studenci i wykładowcy kierunku oraz Samorząd Studencki. Władze Wydziału koordynują prace dotyczące poszerzania i wdrażania oferty edukacyjnej, podejmują inicjatywy na rzecz doskonalenia programów studiów i kreowania nowej oferty programowej, zbieżnej z potrzebami regionalnego i krajowego rynku pracy. We współpracy z Zespołem kierunku podejmują inicjatywy dotyczące opracowania nowych i korygowania istniejących treści przedmiotów. Struktury organizacyjne Uniwersytetu Szczecińskiego stwarzają także formalne podstawy do uczestnictwa studentów w funkcjonowaniu organów takich jak wspomniany zespół kierunku i Rada Dydaktyczna Wydziału Nauk Społecznych. Podczas spotkań opiekunów roczników ze studentami, odbywających się po zakończeniu każdego semestru, studenci wypowiadają się na temat mocnych i słabych stron kształcenia na kierunku, zgłaszają postulaty jego modyfikacji oraz opiniują proponowane zmiany w programie studiów. Biorą również udział w ankiecie organizowanej na szczeblu uczelni, która od bieżącego roku akademickiego przeprowadzana jest dwa razy – po zakończeniu semestru zimowego i letniego. Na zakończenie każdego semestru odbywa się także zebranie Dyrekcji Instytutu z pracownikami, na którym omawiany jest proces kształcenia.

Wydział Nauk Społecznych elastycznie reaguje na zmiany na rynku pracy oraz zapotrzebowanie zgłaszane przez partnerów i interesariuszy zewnętrznych. Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wyraźnie stawia na zaangażowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności służb mundurowych, administracji rządowej i samorządowej, instytucji bezpieczeństwa państwa oraz przedstawicieli pracodawców. Ta integracja z praktyką zawodową daje wiele korzyści, w tym aktualizację programów nauczania, dostosowanie do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz

lepsze przygotowanie studentów do rzeczywistych wyzwań, z jakimi będą się spotykać w pracy zawodowej. W efekcie ustalone cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadają oczekiwaniom stawianym przed pracownikami zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, co potwierdza ich przydatność i wartość na rynku pracy.

Koncepcja kształcenia wyraźnie stawia na zaangażowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności organów administracji publicznej na różnych szczeblach (zarówno rządowej, jak i samorządowej), służb i instytucji państwowych i samorządowych, oraz przedstawicieli pracodawców. Ta integracja z praktyką zawodową daje wiele korzyści, w tym aktualizację programów studiów, dostosowanie do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz lepsze przygotowanie studentów do rzeczywistych wyzwań, z jakimi będą się spotykać w pracy zawodowej. Różnorodność interesariuszy zewnętrznych Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie wskazuje na ich otwartość na współpracę z różnymi sektorami społecznymi i gospodarczymi (**zał. 1.9**). Dzięki temu studenci mogą nabyć nie tylko teoretyczną wiedzę, ale także praktyczne umiejętności. Taka interakcja sprzyja budowaniu mostów między światem akademickim a sektorem publicznym oraz biznesowym, co prowadzi do synergii i innowacyjnych rozwiązań.

Współpraca pomiędzy Wydziałem Nauk Społecznych oraz Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie a otoczeniem społeczno-gospodarczym skutkuje także ciągłym poszerzaniem oferty praktyk poprzez zawieranie porozumień z kolejnymi interesariuszami zewnętrznymi i jest dowodem na to, że zarówno Wydział, jak i Instytut są świadomi zmieniających się potrzeb rynku pracy i starają się dostosować ofertę edukacyjną do tych wymagań.

Program studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest stale doskonalony i dostosowywany do zmieniającej się rzeczywistości (**zał. 1.12**). Wszystkie zmiany są zatwierdzane na posiedzeniach Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych (**zał. 1.10**). Aktualnie obowiązujące koncepcje programowe są rezultatem konsultacji prowadzonych przez Zespół Kierunku ze: studentami (**zał. 1.11**), kadrą dydaktyczną i interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego, których opinie zostały uwzględnione zwłaszcza w zakresie specyfiki specjalności oferowanych na kierunku, a którzy zwracali uwagę na potrzebę wprowadzenia do kształcenia przedmiotów odpowiadających warunkom zmieniającego się rynku pracy, czy też uwzględnienia w treściach programowych czynników determinujących bezpieczeństwo państwa i silniejsze wyartykułowanie współczesnych zagrożeń. Duża zmiana została wprowadzona w roku akademickim 2020/2021 i dotyczyła nowej specjalności – analityk bezpieczeństwa wewnętrznego. Jest to specjalność, która została utworzona na zlecenie i przy współpracy z delegaturą Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Szczecinie. Przygotowuje ona studentów do pracy w tej bardzo wymagającej służbie, a zajęcia w szerokim zakresie prowadzi oficer rezerwy ABW płk. Grzegorz Roman.

Doskonalenie programów studiów w kontekście potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego wspierane jest także przez Akademickie Biuro Karier, które realizuje program monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni (**zał. 1.13, zał. 1.13a**). Prowadzi ono także szeroką współpracę z pracodawcami, przygotowuje warsztaty i szkolenia, prowadzi doradztwo zawodowe, organizuje giełdy pracy.

Również liczne i różnorodne wydarzenia organizowane w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie dowodzą na bliską i efektywną współpracę z interesariuszami i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, dając obu stronom satysfakcję i korzyści (**zał. 1.14**).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku została opisana szerzej w cz. I, kryt. 6.

1.4. Sylwetka absolwenta kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne

Absolwent kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne posiada wiedzę z zakresu zagadnień społecznych, prawnych, organizacyjnych, ekonomicznych i bezpieczeństwa tworzących podbudowę dla rozumienia i analizy zjawisk i procesów bezpieczeństwa wewnętrznego, postrzeganych w kontekstach: międzynarodowym, państwowym, regionalnym i lokalnym. Posiadana wiedza z dziedziny nauk społecznych, w szczególności z dyscypliny nauki o polityce i administracji oraz z dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, umożliwia absolwentowi rozumienie relacji łączących wszystkie najważniejsze dziedziny bezpieczeństwa wewnętrznego. Absolwent posiada kompetencje pozwalające na odpowiedzialne, samodzielne i zespołowe działania związane z rozwiązywaniem kluczowych problemów zawodowych. Posiada umiejętność zbierania, hierarchizowania i przekazywania informacji niezbędnych w utrzymaniu ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Zna język obcy na poziomie B2 (na studiach pierwszego stopnia) oraz B2+ (na studiach drugiego stopnia) Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania zawodu.

Do kluczowych aspektów, które świadczą o zdobytych w trakcie studiów umiejętnościach i kompetencjach należą:

1. wiedza specjalistyczna: absolwenci posiadają solidne podstawy teoretyczne i praktyczne;
2. analityczne umiejętności: absolwenci są zdolni do analizy sytuacji, diagnozowania problemów oraz formułowania i wdrażania skutecznych rozwiązań; potrafią efektywnie współpracować z zespołami i podejmować decyzje pod presją czasu i złożoności problemów;
3. kreatywność: absolwenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są przygotowani do kreatywnego podejścia do wyzwań zawodowych, co pozwala im na innowacyjne podejście do rozwiązywania problemów i doskonalenia działań;
4. zdolność samodzielnego uczenia się: absolwenci mają umiejętność samodzielnego doskonalenia się i aktualizowania wiedzy w związku ze zmieniającymi się wymogami zawodowymi.

Absolwenci nabywają także wiedzę, umiejętności oraz kompetencje z zakresu potrzeb i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, zasad projektowania uniwersalnego oraz kształtowania świadomości w zakresie różnorodnych potrzeb społecznych.

Od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od r.a. 2024-2025 w programie studiów ujęto dodatkowo moduł do wyboru przez studentów – wykłady z dziedziny nauk humanistycznych, zatem absolwent kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne oprócz wiedzy z szeroko pojętego bezpieczeństwa nabywa też wiedzę w szerszym zakresie oraz umiejętności w zakresie praktycznego jej wykorzystania. Stąd jest on przygotowany do pracy w służbach mundurowych, administracji rządowej i samorządowej, instytucjach bezpieczeństwa państwa, organizacjach gospodarczych i społecznych jak również instytucjach i organizacjach międzynarodowych.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe

W przyjętej na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne koncepcji kształcenia można wskazać następujące cechy wyróżniające:

1. zróżnicowanie tematyczne: program studiów oferuje szeroki zakres przedmiotów, które dotyczą różnych dziedzin. Wdrożenie takiej koncepcji w założeniu ma zapewnić studentom możliwość zdobycia wszechstronnej wiedzy i zrozumienia szerokiego spektrum zagadnień związanych z ich przyszłym środowiskiem zawodowym;

2. praktyczne podejście: w wielu przedmiotach ujętych w programie zawarto elementy praktyczne, co umożliwia studentom aplikowanie zdobytej wiedzy w realnych sytuacjach;
3. interdyscyplinarność: program studiów integruje wiedzę z różnych dziedzin, co pozwala na holistyczne podejście do problemów związanych z daną dziedziną; dzięki temu studenci rozwijają umiejętność łączenia wiedzy z różnych obszarów, co jest istotne w dynamicznym środowisku zawodowym;
4. aktualność: wiele z przedmiotów uwzględnia najnowsze tendencje, wyzwania i regulacje związane z daną sferą, co przygotowuje studentów do pracy w dynamicznym i zmieniającym się środowisku;
5. uwzględnienie kontekstu międzynarodowego: program kształcenia zawiera przedmioty poświęcone różnorodnym aspektom międzynarodowym i europejskim, co jest istotne w kontekście globalizacji;
6. współpraca z praktykami: w niektórych przedmiotach założono współpracę z praktykami z danej dziedziny; taki sposób myślenia o realizacji treści programowych zakłada u studenta lepsze zrozumienie realiów pracy zawodowej i nawiązanie kontaktów w środowisku zawodowym;
7. indywidualizacja: przedmioty do wyboru (fakultety) pozwalają studentom na dostosowanie programu studiów do swoich zainteresowań i celów zawodowych, co sprzyja ich rozwojowi w wybranych obszarach.

W kształtowaniu programu studiów uwzględnione zostały także doświadczenia nabyte w ramach organizacji procesu wymiany studentów Wydziału z zagranicznymi uczelniami partnerskimi (**zał. 1.15**). Standardy międzynarodowe w zakresie dydaktyki są poznawane i wdrażane pośrednio również dzięki działalności naukowej pracowników INoPiB realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, przejawiającej się m.in. w aktywności w ramach zagranicznych i międzynarodowych towarzystw, organizacji i instytucji naukowych, współpracy w ramach międzynarodowych zespołów badawczych, organizowaniu i czynnym udziale w cyklicznych międzynarodowych i zagranicznych konferencjach naukowych. Wykaz aktywności międzynarodowej pracowników INoPiB realizujących zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku zawiera **zał. 1.16**.

Zakładana i realizowana koncepcja kształcenia sprzyja dalszej edukacji po zakończeniu studiów, w szkole doktorskiej albo na studiach podyplomowych i kursach oferowanych przez Wydział oraz US.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ich związek z koncepcją, poziomem i profilem studiów oraz dyscyplinami nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie

Efekty uczenia się na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne zostały dostosowane do warunków zdefiniowanych w ustawie z 22.12.2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 poz. 1606), z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach rozporządzenia MNiSW z 14.11.2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Wszystkie efekty uczenia się mieszczą się w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek i są istotne dla pełnego zrealizowania koncepcji kształcenia na tym kierunku. Efekty uczenia realizowane są zgodnie z planem studiów poprzez przedmioty przyporządkowane do grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych, z uzupełnieniem grupy przedmiotów specjalnościowych. W programach studiów dla każdego przedmiotu opracowano efekty przedmiotowe, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Efekty uczenia się analizują członkowie Zespołu kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w ramach okresowych ocen programu studiów, a także członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

oraz grono ekspertów działające przy Uczelnianym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Coroczne oceny programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pozwalają na sformułowanie wniosku, że realizowane treści kształcenia oraz stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się analizują członkowie Zespołu kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w ramach okresowych ocen programu studiów, a także członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz grono ekspertów działające przy Uczelnianym Zespole ds. Jakości Kształcenia. Zespół kierunku w celu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia wykorzystuje m.in. wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów; wyniki badania opinii absolwentów. Coroczne oceny programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pozwalają na sformułowanie wniosku, że realizowane treści kształcenia oraz stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Przyjęte efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, profil ogólnoakademicki, studia I stopnia, obejmują 13 efektów w zakresie wiedzy, 10 efektów w zakresie umiejętności oraz 8 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Efekty kierunkowe są zgodne z zakresem prowadzonych w Uczelni badań naukowych w dyscyplinach nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie, do których został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy akcentują znajomość i rozumienie w zaawansowanym stopniu charakteru nauk o bezpieczeństwie, jego zakresu i różnorodnych aspektów oraz uwarunkowań i determinantów (K_W01, K_W04, K_W08). Istotną kwestią jest także zdobycie przez studentów wiedzy dotyczącej zagadnień społeczno-psychologicznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego i stanowiących jego otoczenie (K_W04), co wiąże się ściśle z pozyskaniem wiedzy także z innych dyscyplin naukowych, tak, aby student studiujący na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne był wykształcony w jak najszerszym zakresie (K_W07). W zakresie umiejętności uwzględniają kompetencje badawcze, w tym analityczne oraz prawidłowe interpretowanie i wyjaśnianie zagadnień oraz różnorodnych zjawisk polityczno-społeczno-gospodarczych (K_U01, K_U02). Istotnym w procesie kształcenia są także umiejętności przydatne w późniejszej pracy zawodowej (K_U09, K_U10). Natomiast w zakresie kompetencji społecznych efekty kierunkowe akcentują gotowość do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, gotowość do identyfikowania i rozwiązywania problemów związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem (K_K02). W tej kategorii kładziony jest także nacisk na służbę w interesie publicznym, z uwzględnieniem społeczności lokalnych i regionalnych (K_K06, K_K08).

Przyjęte efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, profil ogólnoakademicki, studia II stopnia, obejmują również 12 efektów w zakresie wiedzy, 10 efektów w zakresie umiejętności oraz 9 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy akcentują znajomość i rozumienie w pogłębionym stopniu zagadnień z zakresu zagrożeń i funkcjonowania państwa w sferze bezpieczeństwa i kładą nacisk na posiadanie pogłębionej wiedzy o różnych rodzajach struktur instytucji państwowych i społecznych odgrywających zasadniczą rolę w kształtowaniu bezpieczeństwa w wymiarze globalnym (K_W01, K_W06). Istotnym jest również wiedza na temat czynników determinujących poziom bezpieczeństwa państwa oraz o wpływie różnorodnych zjawisk i procesów społecznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych, historycznych na zachowania grup i jednostek (K_W08, K_W06). W zakresie umiejętności efekty uczenia się uwzględniają kompetencje badawcze oraz wykorzystanie posiadanej wiedzy w formułowaniu i rozwiązywaniu złożonych

i nietypowych problemów związanych z trafną analizą i przewidywaniem zagrożeń oraz w opracowywaniu zasad bezpieczeństwa (K_U01, K_U02, K_U03, K_U04). Natomiast w zakresie kompetencji społecznych gotowość do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa oraz gotowość do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych w oparciu o posiadaną wiedzę (K_K05, K_K01).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1 Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Podstawę doboru treści kształcenia stanowią określone dla kierunku efekty uczenia się oraz:

- 1) rozwój dyscyplin nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie, do których kierunek jest przyporządkowany i do których odnoszą się efekty uczenia się;
- 2) rezultaty prowadzonych badań naukowych i aktualny dorobek naukowy kadry w dyscyplinach nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie;
- 3) doświadczenie zawodowe kadry prowadzącej zajęcia;
- 4) opinie kadry prowadzącej zajęcia i studentów;
- 5) wyniki ankietyzacji studentów i absolwentów;
- 6) okresowe oceny programu studiów;
- 7) opinie interesariuszy zewnętrznych.

Kluczowe treści kształcenia dla studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne I i II stopnia zostały dobrane przy uwzględnieniu z jednej strony dorobku naukowego, kompetencji i doświadczenia dydaktycznego pracowników naukowych Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, a z drugiej strony potrzeby realnego przygotowania studentów do wykonywania pracy zawodowej przy uwzględnieniu sygnałów płynących z otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęty sposób ukształtowania treści kształcenia zapewnia całościowe i wszechstronne zrealizowanie kierunkowych efektów uczenia się, przy położeniu szczególnego nacisku na to, by studenci zdobyli odpowiedni zakres wiedzy,

umiejętności i kompetencji w dyscyplinie nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie, do których przyporządkowany jest kierunek, którego niniejszy raport dotyczy. Realizując prawne wymogi zadbane o to, by jako zasadę uczynić to, aby zajęcia z danego przedmiotu prowadziły osoby mające publikacje naukowe z obszaru wiedzy objętego tym przedmiotem (zał. 2.1) albo istotne doświadczenie praktyczne (zał. 2.2), co pozwala na przekazywanie odpowiednich kompetencji i umiejętności.

Lektoraty z języka obcego pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie co najmniej B2 dla I stopnia oraz B2+ dla stopnia II.

Kompetencje językowe na poziomie B2 studenci na studiach I stopnia uzyskują podczas zajęć z języka obcego, które trwają przez cztery semestry w łącznym wymiarze 120 godz. na studiach stacjonarnych i w wymiarze 60 godz. na studiach niestacjonarnych.

W przypadku studiów II stopnia zajęcia z języka obcego trwają jeden semestr i obejmują 30 godz. na studiach stacjonarnych oraz 15 godz. na studiach niestacjonarnych.

Treści programowe ujęte w programie studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są zatem zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się, aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie, a także zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. W treściach programowych główny nacisk jest położony na zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji przydatnych w rozwiązywaniu problemów z zakresu bezpieczeństwa z perspektywy nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie. Znajduje to odzwierciedlenie w konstrukcji efektów uczenia się, które w zakresie wiedzy odnoszą się głównie do miejsca bezpieczeństwa wśród innych nauk społecznych, terminologii oraz metod właściwych dla badań nad bezpieczeństwem. W zakresie umiejętności efekty odnoszą się głównie do analitycznego wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, selekcjonowania i syntetyzowania informacji oraz komunikowania z otoczeniem przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk o bezpieczeństwie. W zakresie kompetencji efekty odnoszą się głównie do krytycznej oceny posiadanej wiedzy wraz ze stałym dążeniem do samorozwoju, postępowania zgodnie z zasadami etycznymi czy aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Wybrane przykłady powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany:

- 1) „Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe” (stopień I)- obejmuje treścią kształcenia efekty w zakresie wiedzy służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_W01, K_W02, K_W07, K_W08 w zakresie umiejętności obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, a w zakresie kompetencji społecznych obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów kształcenia: K_K02, K_K03, K_K05.
- 2) „Instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa wewnętrznego” (stopień I) - obejmuje treścią kształcenia efekty w zakresie wiedzy służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_W01, K_W03, w zakresie umiejętności obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_U01, K_U04, a w zakresie kompetencji społecznych obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów kształcenia: K_K01.
- 3) „Pozarządowe formy bezpieczeństwa” (stopień II) - obejmuje treścią kształcenia efekty w zakresie wiedzy służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_W01, K_W06, w zakresie umiejętności obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się:

K_U04, K_U07, a w zakresie kompetencji społecznych obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów kształcenia: K_K01, K_K06, K_K07

4) „Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego” (stopień II) - obejmuje treścią kształcenia efekty w zakresie wiedzy służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_W01, K_W03, w zakresie umiejętności obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się: K_U03, K_U04, K_U09 a w zakresie kompetencji społecznych obejmuje treści służące realizacji kierunkowych efektów kształcenia: K_K01, K_K05.

2.2 Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Efekty uczenia się osiągnane są przy zastosowaniu zróżnicowanych metod kształcenia, zwłaszcza: metod podających (np. wykład, prezentacja multimedialna), problemowych oraz wszelkich metod aktywizujących jak: dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne, analiza przypadków czy dokumentów, metody heurystyczne.

Metody kształcenia zgodnie z zasadami inkluzywności uwzględniają także zaspokojenie potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Udział zajęć aktywizujących w stosunku do zajęć prowadzonych w formie wykładu pozwala na skuteczne realizowanie treści zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności przygotowujących do prowadzenia badań naukowych, a także kompetencji badawczych. Odpowiednia liczba godzin ćwiczeń i konwersatoriów umożliwia pobudzanie studentów do samodzielnego zdobywania wiedzy, analizy i rozwiązywania problemów zawartych w treściach programowych, dokonywania ocen i formułowania sądów oraz komunikowania się z otoczeniem.

W czasie zajęć wykorzystywane są metody kształcenia pozwalające na łatwiejsze przyswojenie wiedzy, takie jak m.in. prezentacje multimedialne z wykorzystaniem sprzętu komputerowego i rzutników, kart pracy, symulacji, warsztatów praktycznych. Systematycznie podejmuje się starania, aby dywersyfikować metody kształcenia, które pozwolą studentom na skuteczne uzyskanie umiejętności kierunkowych, w tym umożliwiających przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, takich jak np. wykorzystanie case study, projektów zespołowych, analizy i interpretacji tekstów źródłowych, zadań problemowych, zadań indywidualnych i zespołowych, a także poznania zasad przygotowania opracowań do publikacji. Metody kształcenia dostosowywane są zarówno do formy zajęć, jak i określonych efektów uczenia się, w kształceniu zdalnym także do stosowanych narzędzi i technik kształcenia na odległość.

Lektoraty z języka obcego pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie co najmniej B2 dla I stopnia oraz B2+ dla stopnia II. Wachlarz metod dla kształcenia językowego jest bardzo szeroki: konwersacje, słuchanie, czytanie, analiza i tłumaczenie tekstów, pisanie krótkich tekstów.

Na studiach I stopnia do prowadzenia badań naukowych i właściwego stosowania przez studentów przepisów z zakresu własności intelektualnej służą przedmioty z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz seminaria dyplomowe. Kształcenie z zakresu ochrony własności intelektualnej na

studiach I stopnia obejmuje zajęcia realizowane w jednym semestrze, w wymiarze 8 godzin (1 pkt ECTS) na studiach stacjonarnych oraz 5 godzin (1 pkt ECTS) na studiach niestacjonarnych, kończące się w obu przypadkach zaliczeniem na ocenę. Seminarium dyplomowe na studiach stacjonarnych I stopnia obejmuje zajęcia w wymiarze 90 godzin (8 pkt ECTS), realizowane w semestrach: IV, V i VI, zaliczane jest na ocenę po każdym semestrze. Na studiach niestacjonarnych seminarium dyplomowe obejmuje 45 godzin (8 pkt ECTS), realizowane w semestrach: IV, V i VI, zaliczane jest na ocenę po każdym semestrze.

Na studiach II stopnia do prowadzenia badań naukowych i właściwego stosowania przez studentów przepisów z zakresu własności intelektualnej służą seminaria dyplomowe oraz przedmiot „Metodologia badań nad bezpieczeństwem”. Seminarium dyplomowe na studiach stacjonarnych II stopnia obejmuje zajęcia w wymiarze 120 godzin (20 pkt ECTS), realizowane w semestrach: I, II, III i IV i zaliczane jest na ocenę po każdym semestrze. Na studiach niestacjonarnych seminarium dyplomowe obejmuje 120 godzin (20 pkt ECTS), realizowane w semestrach: I, II, III i IV zaliczane jest na ocenę po każdym semestrze. „Metodologia badań nad bezpieczeństwem” obejmuje zajęcia realizowane w wymiarze 30h (4 pkt ECTS) na studiach stacjonarnych i 15h (4 pkt ECTS) na studiach niestacjonarnych).

Przykłady powiązania metod kształcenia z efektami uczenia się:

- 1) „Seminarium dyplomowe” (II stopień) – metody to m.in. metody heurystyczne, analiza tekstu. Efekty uczenia się: zna reguły prawne towarzyszące przygotowywaniu pracy magisterskiej, w szczególności wymogi prawa autorskiego, potrafi prowadzić szeroką analizę zjawisk i zagadnień dotyczących bezpieczeństwa wewnętrznego, sumiennie pracuje i doskonali swój warsztat badacza.
- 2) „Ochrona własności intelektualnej” (I stopień) – metody to: praca z tekstami aktów prawnych. Efekty uczenia się: student rozumie pojęcie praw autorskich na gruncie prawa międzynarodowego i krajowego, posiada wiedzę dotyczącą podstawowych pojęć i zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i własności przemysłowej, potrafi dokonać kwalifikacji prawnej określonych stanów faktycznych z udziałem osób posiadających prawa autorskie lub prawa własności przemysłowej oraz naruszających te prawa, jest gotowy docenić znaczenie praw autorskich i praw własności intelektualnej dla twórców i wykazuje odpowiednią wrażliwość w sytuacjach związanych z naruszeniem tych praw.

2.3 Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Wydział Nauk Społecznych jest przygotowany do przejścia na tryb zdalnej nauki, uwzględniając zarówno infrastrukturę prawną, technologiczną, jak i administracyjną. Aktualnie obowiązujące zarządzenie nr 7/2023 Rektora US z 18.01.2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (**zał. 2.3**) określa szczegółowo zasady organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z § 2 ust. 1 zarządzenia zajęcia dydaktyczne wynikające z programów studiów realizowane są w formie stacjonarnej w trybie bezpośredniego kontaktu, chyba że wystąpią okoliczności określone w ust. 2 (tzw. nadzwyczajne okoliczności) lub zostaną spełnione wymagania określone w przepisach od § 3 do § 11 zarządzenia. Zgodnie z pierwszą ze wskazanych regulacji, w sytuacjach uzasadnionych interesem społeczności akademickiej i Uczelni albo z uwagi na obowiązujące przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności w stanie epidemii albo zagrożenia epidemicznego, rektor może wprowadzić odmienne

reguły techniczne i organizacyjne prowadzenia zajęć dydaktycznych. W r.a. 2023/2024 nie prowadzono zajęć w trybie zdalnym ze względu na nadzwyczajne okoliczności.

Jeżeli chodzi o nienadzwyczajne podstawy do zdalnego prowadzenia zajęć, to są one określone w § 3 do § 11 przywołanego zarządzenia. Kształcenie na odległość może być realizowane na kierunku, jeżeli pozwala na to specyfika kształcenia, odbywa się ono wyłącznie z wykorzystaniem oprogramowania i infrastruktury informatycznej Uczelni, zaś wymiar zajęć dydaktycznych realizowanych w trybie kształcenia na odległość jest określony w programie studiów. Dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w r.a. 2024/2025 na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (studia I i II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne) są to: szkolenie e-learningowe (celem zajęć jest przeszkolenie studentów w zakresie metod i technik kształcenia na odległość, w tym zapoznanie z funkcjonalnością platformy e-learningowej oraz formami komunikacji elektronicznej z wykładowcami i administracją na Uczelni) w wymiarze 2 godzin, szkolenie BHP w wymiarze 5 godzin oraz szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

Należy dodać, że zgodnie z § 11 zarządzenia w wyjątkowych sytuacjach Prorektor ds. Kształcenia, na uzasadniony wniosek przewodniczącego zespołu kierunku poparty przez Dziekana, może także wyrazić zgodę na prowadzenie zajęć w trybie hybrydowym („zajęcia hybrydowe”) lub w trybie zdalnym (tzw. „e-zajęcia”). W ubiegłym roku akademickim w przypadku studiów niestacjonarnych 30% ogółu godzin zajęć dydaktycznych przewidzianych na dany semestr prowadzona była w formie e-zajęć. Zespół Kierunku wskazywał konkretne przedmioty do opinii i akceptacji Prorektora ds. Jakości Kształcenia.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę technologiczną, na potrzeby kształcenia zdalnego wdrożono platformę do kształcenia na odległość – Moodle (<https://e-studia.usz.edu.pl/>) administrowaną przez Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI). Ponadto każdy z pracowników ma dostęp do właściwego oprogramowania Windows, gdzie za pomocą aplikacji MS Teams można zarówno prowadzić zajęcia, jak i wchodzić w interakcje ze studentami oraz sprawdzać ich wiedzę i umiejętności. Nauczyciele akademicki mogą także korzystać z różnorodnych narzędzi informatycznych wspierających proces kształcenia, jak np. KAHOOT, MENTIMETER, PADLET, QUIZLET, LEARNINGGAPS. ORG i CANVA. Każdy z pracowników dydaktycznych może swobodnie korzystać z pomocy pracowników działu administracyjnego. Wsparcia technicznego i informatycznego udziela Uczelniane Centrum Informatyczne (UCI).

2.4 Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone są na poziomie I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Studia I stopnia trwają 6 semestrów, zaś studia II stopnia – 4 semestry. Taki układ umożliwia realizację treści programowych oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, założonych w programie studiów, zarówno w czasie zajęć w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem, jak i indywidualnej pracy każdego studenta.

Organizacja zajęć uzależniona jest od formy studiów. Na studiach stacjonarnych każdy semestr obejmuje 15 tygodni dydaktycznych. Zajęcia dla tej formy odbywają się zgodnie z rozkładami zajęć opublikowanymi dla każdego roku studiów. Rozkłady wszystkich zajęć z obsadą podawane są do wiadomości na stronie internetowej Wydziału nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem zajęć. Wydział prowadzi zajęcia w stałych blokach zajęć, w tzw. modułach trwających zwykle 1,5 godz. i z przerwą 15 min. między zajęciami. Sesje egzaminacyjne na studiach stacjonarnych trwają nie krócej niż dwa

tygodnie. Terminy sesji egzaminacyjnych podstawowych i poprawkowych określone są w zarządzeniu Rektora w sprawie organizacji roku akademickiego. Dziekan Wydziału w porozumieniu z samorządem studenckim ustala, w ramach piętnastu tygodni dydaktycznych w semestrze, harmonogram zjazdów na studiach niestacjonarnych. Sesje egzaminacyjne na studiach niestacjonarnych przypadają w tym samym okresie, co na studiach stacjonarnych (określa je zarządzenie Rektora). W czasie zjazdów praca Sekcji ds. Studenckich na WNS i Biblioteki jest dostosowana do rozkładu zajęć. Pracownicy Sekcji ds. Studenckich pełnią dyżury w czasie sobót zjazdowych (dokładne terminy dyżurów podawane są na stronie internetowej Wydziału). Biblioteka czynna jest także w każdą sobotę w godz. 9.00-14.00.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone na ocenianym kierunku na studiach stacjonarnych I i II stopnia odbywają się od poniedziałku do piątku w godz. 8.15-18.30, natomiast na studiach niestacjonarnych zajęcia odbywają się w piątki (od godz. 15.30) oraz w soboty i niedziele wg harmonogramu zjazdów ustalanego zarządzeniem Dziekana Wydziału Nauk Społecznych (**zał. 2.6b**). Harmonogramy zajęć układane są w sposób przyjazny dla studentów tak, aby minimalizować przerwy pomiędzy poszczególnymi zajęciami. Każdorazowo są konsultowane i zatwierdzane przez Samorząd Studencki. Ramy czasowe trwania każdego bloku zajęciowego są jednakowe dla całego Uniwersytetu, co pozwala sprawniej i efektywniej zaplanować zajęcia dydaktyczne, zważywszy na fakt, iż wielu wykładowców ma równoległe zajęcia w innych jednostkach US. Lektoraty, zajęcia z wychowania fizycznego oraz wykłady ogólnouczelniane planowane są w sztywnych, niezmiennych blokach godzinowych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów zajęcia na studiach stacjonarnych w piątki planowane są jedynie do godziny 15.00, a w ostatnim semestrze nauki (tj. 6 dla I stopnia i 4 dla II stopnia) zajęcia realizowane są w większości w pierwszej połowie semestru, aby studenci mogli w większej swobodzie czasowej przygotować się do egzaminów dyplomowych.

Istotna z punktu widzenia efektywności kształcenia jest liczba studentów biorących udział w danej formie kształcenia. Liczebność grup studenckich określona została w zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 2.4**)

Poza standardowym procesem kształcenia obejmującym bezpośredni kontakt z nauczycielami akademickimi studenci mogą odbywać studia w ramach indywidualnego programu studiów (dalej: IPS; w szczególności, gdy student posiada wybitne osiągnięcia w nauce, sporcie lub uczestniczy w prowadzeniu badań naukowych) i indywidualnej organizacji studiów (dalej: IOS; w szczególności gdy przemawia za tym szczególna sytuacja osobista studenta). Indywidualny plan studiów student ustala samodzielnie z wykładowcami. Student może uczestniczyć w wybranych zajęciach, a w uzasadnionych przypadkach, np. w przypadku konfliktów z harmonogramem badań naukowych lub treningów, może realizować jedynie wybrane przedmioty. Indywidualny plan studiów obejmuje możliwość zaliczania wybranych przedmiotów na podstawie samodzielnej pracy (np. projektów, referatów). Szczegółowo te kwestie reguluje Regulamin studiów w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 2.5**).

Dostosowanie realizacji procesu kształcenia dla osób ze szczególnymi potrzebami szczegółowo reguluje §6 wspomnianego Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim. Z uwagi na zróżnicowany charakter potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, zgodnie z zasadami inkluzywności, decyzję o doborze metod kształcenia pozostawia się nauczycielowi akademickiemu, który po konsultacji z zainteresowanym studentem ustala szczegółowe zasady. Rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb studentów służą konsultacje z nauczycielami akademickimi i prodziekanem ds. studenckich. Taki model umożliwia elastyczne podejście i dostosowanie form nauczania do indywidualnych potrzeb, np. poprzez: używanie większej czcionki w prezentacjach multimedialnych, redukcja specjalistycznego żargonu i używanie prostszego języka w przypadku studentów z

trudnościami w przetwarzaniu informacji, rozdzielenie obszernych materiałów na mniejsze sekcje, aby ułatwić ich przyswajanie, modyfikację formy egzaminów i zaliczeń (np. egzamin ustny zamiast pisemnego, umożliwienie realizacji projektu badawczego, analizy studium przypadku lub stworzenia pracy praktycznej w miejsce tradycyjnego egzaminu, wydłużony czas na realizację zadań), wprowadzenie alternatywnych metod prezentacji wiedzy (np. prezentacje ustne zamiast pisemnych projektów).

Nauczyciele akademicy mają obowiązek prowadzenia w tygodniu co najmniej 2 godzin konsultacji dla studentów. Wszyscy pracownicy Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie realizują konsultacje w tym samym czasie, tj. w czwartki w godz. 10.00-11.30. W tym czasie nie odbywają się zajęcia dydaktyczne, co daje studentom realną szansę na skorzystanie z konsultacji.

2.5 Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Zgodnie z § 10 uchwały nr 44/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 2.5**) rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na dwa semestry.

Rektor w drodze zarządzenia ustala szczegółowy podział roku akademickiego i poszczególnych semestrów, wyodrębniając w szczególności okres przewidziany na zajęcia oraz okres przewidziany na sesję egzaminacyjną podstawową i poprawkową, a także wskazując terminy przerw świątecznych i przerwy wakacyjnej. Projekt zarządzenia wymaga opinii samorządu studenckiego. Zajęcia trwają 15 tygodni dydaktycznych w semestrze. W razie niemożliwości zrealizowania zajęć w 15 pełnych tygodniach (z powodu dni wolnych, świąt) wprowadza się w Uniwersytecie tzw. dni zamienne stanowiące dopełnienie do brakujących dni w ramach założonych 15 tygodni zajęć (zał. 2.6a). Szczegółowy harmonogram zajęć ustala Dziekan, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego i podaje do wiadomości na wydziałowej tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Wydziału przed rozpoczęciem semestru studiów, nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem zajęć. Zmiany w harmonogramie zajęć mogą być dokonywane przez Dziekana lub osobę przez niego upoważnioną po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego (§ 12 Regulaminu studiów).

Na studiach I i II stopnia studenci dokonują wyboru specjalności, która pozwala im na uzyskanie szczegółowej, specjalistycznej wiedzy. Na studiach I stopnia studenci mają do wyboru 3 specjalności: analityk bezpieczeństwa wewnętrznego, przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych, bezpieczeństwo publiczne. Na studiach II stopnia studenci dokonują wyboru specjalności spośród 3 propozycji: administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego, taktyka i technika kryminalistyczna, bezpieczeństwo osób i mienia. Dotyczy to zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów I stopnia wynosi 180 i jest taka sama dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. W przypadku studiów II stopnia wymagana liczba punktów ECTS wynosi 120 dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie pracy dyplomowej i uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu dyplomowego. Absolwent

studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne uzyskuje tytuł zawodowy „licencjat”, zaś absolwent studiów II stopnia – „magister”.

Wykaz przedmiotów realizowanych w poszczególnych semestrach wraz z liczbą przypisanych im punktów ECTS określają **zał. nr 2.7a, 2.7b** (studia I stopnia) oraz **zał. nr 2.8a i 2.8b** (studia II stopnia).

Program studiów I stopnia

Łączna liczba godzin dla studiów I stopnia wynosi odpowiednio:

Studia stacjonarne:

specjalność analityk bezpieczeństwa wewnętrznego - 1907

specjalność bezpieczeństwo publiczne - 1942

specjalność przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych – 1897

Studia niestacjonarne:

specjalność analityk bezpieczeństwa wewnętrznego - 1020

specjalność bezpieczeństwo publiczne - 1015

specjalność przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych – 975

Matryca efektów uczenia się zawarta jest w **zał. 2.9a** (studia stacjonarne I stopnia) i **2.9b** (studia niestacjonarne I stopnia).

Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się znajduje się w załączniku **2.10a** (studia stacjonarne) i **2.10b** (studia niestacjonarne).

Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia znajduje się w załączniku **2.11a** (studia stacjonarne) i **2.11b** (studia niestacjonarne).

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru (w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS) to odpowiednio:

- studia stacjonarne:

specjalność analityk bezpieczeństwa wewnętrznego: 76 (42%)

specjalność bezpieczeństwo publiczne: 76 (42%)

specjalność przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych: 76 (42%)

- studia niestacjonarne:

specjalność analityk bezpieczeństwa wewnętrznego: 76 (42%)

specjalność bezpieczeństwo publiczne: 76 (42%)

specjalność przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych: 76 (42%)

Łączną liczbą punktów ECTS za zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach nauki, do których przyporządkowany jest kierunek (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów) oraz ich wykaz zawierają załączniki **2.12a** (studia stacjonarne) i **2.12b** (studia niestacjonarne).

Wskaźnik procentowy zajęć prowadzonych w ramach studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (co najmniej 75% dla profilu ogólnoakademickiego) kształtuje się odpowiednio:

- studia stacjonarne:

specjalność: bezpieczeństwo publiczne - 93,79

specjalność: analityk bezpieczeństwa wewnętrznego - 93,67

specjalność: przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych - 93,64

- studia niestacjonarne:

specjalność: bezpieczeństwo publiczne - 91,43

specjalność: analityk bezpieczeństwa wewnętrznego - 91,47

specjalność: przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych - 91,07

Program studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych przewiduje praktyki w wymiarze 120 godz. zrealizowane najpóźniej do końca semestru IV, 5 pkt ECTS.

Na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne przewidziano 60 godzin wychowania fizycznego. Na studiach niestacjonarnych wychowanie fizyczne nie zostało zaplanowane.

Studenci studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne (studia stacjonarne i niestacjonarne) mają do wyboru następujące przedmioty:

- język obcy spośród następujących: angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski na semestrach 3, 4, 5, 6
- wykład monograficzny - 3 semestr,
- wykład ogólnouczelniany - 3 i 4 semestr,
- monograficzny specjalnościowy - 4, 5, 6 semestr
- przedmiot do wyboru - 3, 4, 5, 6 semestr,
- seminarium dyplomowe - 4, 5, 6 semestr,
- wybór specjalności realizowanych od trzeciego semestru
- wykład z dziedziny nauk humanistycznych -3,4 semestr

Program studiów II stopnia

Łączna liczba godzin dla studiów II stopnia wynosi odpowiednio:

- studia stacjonarne:

specjalność administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego - 964

specjalność bezpieczeństwo osób i mienia - 964

specjalność taktyka i technika kryminalistyczna – 964

- studia niestacjonarne:

specjalność administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego - 627

specjalność bezpieczeństwo osób i mienia - 627

specjalność taktyka i technika kryminalistyczna – 627

Matryca efektów uczenia się zawarta jest w **zał. 2.13a** (studia stacjonarne) i **2.13b** (studia niestacjonarne)

Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się znajduje się w załączniku **2.14a** (studia stacjonarne) i **2.14b** (studia niestacjonarne).

Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia znajduje się w załączniku **2.15a** (studia stacjonarne) i **2.15b** (studia niestacjonarne).

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru (w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS) to odpowiednio:

- studia stacjonarne:

specjalność administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego: 70 (58%)

specjalność bezpieczeństwo osób i mienia: 70 (58%)

specjalność taktyka i technika kryminalistyczna: 70 (58%)

- studia niestacjonarne:

specjalność administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego: 70 (58%)

specjalność bezpieczeństwo osób i mienia: 70 (58%)

specjalność taktyka i technika kryminalistyczna: 70 (58%)

Łączną liczbą punktów ECTS za zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach nauki, do których przyporządkowany jest kierunek (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS dla programu studiów) oraz ich wykaz zawierają załączniki **2.16a** (studia stacjonarne) i **2.16b** (studia niestacjonarne).

Wskaźnik procentowy zajęć prowadzonych w ramach studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (co najmniej 75% dla profilu ogólnoakademickiego) kształtuje się odpowiednio:

- studia stacjonarne:

specjalność: administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego 97%

specjalność: taktyka i technika kryminalistyczna 97%

specjalność: bezpieczeństwo osób i mienia 97%

- studia niestacjonarne:

specjalność: administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego 96%

specjalność: taktyka i technika kryminalistyczna 96%

specjalność: bezpieczeństwo osób i mienia 96%

Program studiów II stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych nie przewiduje praktyki.

Studenci studiów II stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (studia stacjonarne i niestacjonarne) mają do wyboru następujące przedmioty:

- język obcy spośród dwóch (angielski, niemiecki) na semestrze 3
- wykład monograficzny - 3 i 4 semestr,
- przedmiot do wyboru - 3 semestr,
- przedmiot do wyboru w języku obcym - 4 semestr
- seminarium dyplomowe - 1, 2, 3, 4 semestr,
- wybór specjalności od drugiego semestru

– wykłady z dziedziny nauk humanistycznych - 3 i 4 semestr

2.6. Programu i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne regulowane są w ogólny sposób w § 36 Regulaminu studiów, a bardziej precyzyjnie zapisami Regulaminu studenckich praktyk zawodowych, pedagogicznych i nauczycielskich Wydziału Nauk Społecznych (**zał. 2.17**).

Praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne dotyczą tylko studiów I stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, i mają charakter obligatoryjny. Każdy student ma obowiązek odbycia 120 godzin praktyki programowej do końca IV semestru i z tytułu jej zaliczenia uzyskuje 5 pkt ECTS. Celem praktyki zawodowej jest przygotowanie studenta do przyszłej pracy zawodowej związanej z kierunkiem studiów. Student w trakcie praktyk nabywa wiedzę w zakresie pojęć, metod i narzędzi przydatnych do rozwiązywania bieżących problemów w obszarze szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a także umiejętności pozwalające na wykorzystanie wiedzy zdobytej w toku studiów do podejmowania konkretnych działań i rozwiązywania problemów praktycznych. Student w trakcie praktyk kształtuje umiejętność pracy w zespole oraz posługiwania się normami etycznymi w instytucjach związanych z bezpieczeństwem.; kształtuje w sobie także odpowiedzialność za wykonywane zadania.

Program praktyk określony jest w sylabusie do przedmiotu. Szczegółowe obowiązki studenta w ramach praktyki określa Ramowy Program Praktyk (**zał. 2.18**), który stanowi część porozumienia w sprawie praktyk zawieranego z Organizatorem praktyk. Organizatorem praktyki może być jednostka organizacyjna, której przedmiot działalności odpowiada profilowi kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Miejsca te wskazane są w Ramowym Programie Praktyk i w wykazie zamieszczonym na stronie Wydziału Nauk Społecznych w zakładce dotyczącej realizacji praktyk na poszczególnych kierunkach (**zał. 2.19**).

Praktyki odbywają się w siedzibie Organizatora. Każdy Organizator jest zobowiązany do wyznaczenia patrona praktyki, który sprawuje bezpośredni nadzór nad studentem w miejscu odbywania praktyki. Z ramienia Uczelni wsparcie dla studentów odbywających praktyki zapewnia opiekun praktyk, powoływany przez Dziekana Wydziału (**zał. 2.20**). Opiekun praktyk w szczególności informuje studenta o zasadach odbywania i zaliczania praktyk oraz o ich programie; sprawuje nadzór nad praktykami; wspiera studenta w wyborze organizatora, gdy ten ma trudność w jego samodzielnym ustaleniu; weryfikuje miejsca praktyk zaproponowane przez studentów. Student może odbyć praktykę u organizatora wybranego przez siebie samodzielnie (kierując się swoimi zainteresowaniami i celami co do rozwoju kariery zawodowej bądź miejscem zamieszkania) albo skorzystać z pomocy opiekuna.

Praktyka, co do zasady, jest realizowana przez studenta w okresie od zakończenia zajęć dydaktycznych w semestrze letnim do rozpoczęcia zajęć dydaktycznych w semestrze zimowym kolejnego roku akademickiego (zwykle jest to więc okres czerwiec/lipiec-wrzesień). Student może jednak wystąpić do Prodziekana ds. Studenckich z pisemnym wnioskiem o wyrażenie zgody na realizację praktyk w innym terminie, o ile wykaże, że zmiana ta nie będzie kolidowała z jego obowiązkami studenckimi.

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie opinii wystawionej przez Organizatora praktyki. Opiekun zalicza praktykę, jeśli student odbył ją w pełnym wymiarze czasu i osiągnął efekty uczenia się określone w sylabusie do praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dokonanie weryfikacji i korekty sylabusów pod kątem różnorodności form dydaktycznych w celu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, umieszczenia we wszystkich sylabusach informacji o prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich, umieszczenie informacji o liczbie punktów, które student powinien uzyskać w celu otrzymania danej oceny, uaktualnienie źródeł praw	Zalecenie wykonano. W sylabusach dokonano zróżnicowania form dydaktycznych służących osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, systematycznie monitorowane są sylabusy pod kątem zawierania informacji o prowadzących zajęcia, wskazywane są warunki zaliczenia oraz uaktualniono źródła prawa.
2.	Wprowadzenie metodyki pisania prac dyplomowych	Zalecenie wykonano. Na Wydziale Nauk Społecznych wprowadzono standardy formalne i merytoryczne obowiązujące przy pisaniu prac dyplomowych, które stanowią wsparcie w procesie oceny prac dyplomowych (Załącznik nr 1 do uchwały nr 5/2019/20120 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych z dnia 17 października 2019 r.)

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Rekrutacja na kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne (studia I i II stopnia stacjonarne i niestacjonarne) są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się. Przyjęcie kandydatów odbywa się na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego, przeprowadzonego zgodnie z przepisami obowiązującymi w Uniwersytecie Szczecińskim, do których należą uchwała Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/25 (**zał. 3.1**) oraz poprzedzająca ją oraz uchwała Rady Dydaktycznej WNS (**zał. 3.2**).

Rekrutacja studentów na kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne na rok akademicki 2024/25 odbyła się:

- na studia I stopnia – na podstawie wyników egzaminu maturalnego (świadectwo dojrzałości) [„nowa matura” – egzaminu pisemnego; „stara matura” – egzaminu pisemnego albo ustnego] w ramach limitów miejsc ustalonych dla kierunku,
- na studia II stopnia – na podstawie dyplomu ukończenia studiów co najmniej I stopnia. Kryterium kwalifikacji jest ocena na dyplomie.

Postępowanie rekrutacyjne przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana odrębnym zarządzeniem przez Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego. Podstawą wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego jest dokonanie przez kandydata rejestracji w intuicyjnym systemie Elektronicznej Rejestracji Kandydatów (ERK) dostępnym na stronie www.e-rekrutacja.usz.edu.pl. Niezbędne informacje dla kandydatów, w tym zasady przyjmowania na studia, są publikowane w formie informatora oraz dostępne są na stronie internetowej <https://kandydaci.usz.edu.pl/> na temat w zakresie oferty programowej dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne I i II stopnia oraz <https://admissions.usz.edu.pl> (w języku angielskim); na stronie internetowej <https://nsp.usz.edu.pl> w zakładce Rekrutacja; poprzez kontakt telefoniczny lub e-mailowy z Biurem Rekrutacji oraz Wydziałową Komisją Rekrutacyjną; podczas dni otwartych Uniwersytetu Szczecińskiego oraz podczas wydarzeń promocyjnych organizowanych przez Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, przez działania promocyjne prowadzone przez Biuro Rekrutacji podczas targów edukacyjnych, prezentacji oferty Uczelni w szkołach ponadpodstawowych, publikację materiałów promocyjnych w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram oraz TikTok).

Na 1 rok studiów I stopnia może być przyjęty kandydat, który w postępowaniu kwalifikacyjnym uzyskał, co najmniej minimalną liczbę punktów ustaloną przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną. W procesie rekrutacji wykorzystywany jest algorytm oparty na trzech grupach przedmiotów (**zał. 3.3, 3.3.1**):

„Nowa matura”

- grupa I (grupa I [jeden przedmiot do wyboru] – język obcy nowożytny) – waga 0,5 (poziom rozszerzony) lub 0,25 (poziom podstawowy),
- grupa II (grupa II [jeden przedmiot do wyboru] – język polski) – waga 0,3 (poziom rozszerzony) lub 0,15 (poziom podstawowy),
- grupa III (grupa III [jeden przedmiot do wyboru] – przedmiot dowolny) – waga 0,2 (poziom rozszerzony) lub 0,1 (poziom podstawowy).

„Stara matura”

- grupa I (jeden przedmiot do wyboru – język obcy nowożytny) – waga do skali ocen 1-6 (2=10, 3=20, 4=30, 5=40, 6=50) lub waga do skali ocen 2-5 (3=10, 4=30, 5=50)
- grupa II (jeden przedmiot do wyboru – język polski) – waga do skali ocen 1-6 (2=6, 3=12, 4=18, 5=24, 6=30) lub waga do skali ocen 2-5 (3=6, 4=18, 5=30)
- grupa III (jeden przedmiot do wyboru – przedmiot dowolny) – waga do skali ocen 1-6 (2=4, 3=8, 4=12, 5=16, 6=20) lub do skali ocen 2-5 (3=4, 4=12, 5=30)

Tryb przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w roku akademickim 2024/2025 określa uchwała Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego nr 86/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. (**zał. 3.4 oraz zał. 3.4a**).

Do postępowania kwalifikacyjnego na studia II stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) mogli w rekrutacji na rok akademicki 2024/2025 przystąpić kandydaci legitymujący się dyplomem ukończenia

studiów co najmniej pierwszego stopnia. Kryterium kwalifikacji dla wszystkich kandydatów jest ocena na dyplomie. W przypadku, gdy nie zostanie wypełniony limit miejsc, może zostać przeprowadzony dodatkowy nabór na studia (**zał. 3.3.2**).

Kandydaci z niepełnosprawnością lub ze szczególnymi potrzebami, którzy chcą podjąć studia w Uniwersytecie Szczecińskim, podlegają takim samym kryteriom rekrutacji jak wszyscy inni kandydaci. Oznacza to, że mimo swojej niepełnosprawności mają równe szanse na zdobycie wykształcenia. Wsparcia w procesie rekrutacji dla kandydatów ze szczególnymi potrzebami udziela Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

W Uniwersytecie Szczecińskim uznawany jest europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS). Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określa Regulamin studiów (§ 58-62) (**zał. 2.1**). Student może przenieść się na Uniwersytet Szczeciński z innej uczelni, w tym także zagranicznej, na ten sam albo inny kierunek, jeżeli spełnił wszystkie warunki wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza, jednak nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru studiów. Studentowi przenoszącemu się do uczelni z innej uczelni krajowej albo zagranicznej. Decyzję w sprawie zaliczenia zajęć lub praktyki zrealizowanej w innej uczelni, w tym zagranicznej, podejmuje Prodziekan ds. Studenckich na pisemny wniosek studenta oraz na podstawie przedstawionej przez studenta dokumentacji przebiegu studiów odbytych w innej jednostce. Prodziekan ds. Studenckich, w uzgodnieniu z przewodniczącym zespołu kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, uznaje uzyskane efekty uczenia się w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się wymaganym na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni. Efektom uczenia się, w tym przedmiotom zaliczonym w innych uczelniach, nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się realizowanych w ramach przedmiotów z danego programu studiów. Natomiast merytorycznego rozliczenia studenta w tym zakresie dokonuje Prodziekan ds. Studenckich, który po konsultacji z zespołem kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, uznaje zaliczone już przedmioty oraz uzyskane w związku z tym oceny oraz punkty ECTS w takich przypadkach jak: ponowna rejestracja na semestr studiów w Uczelni, zmiana kierunku studiów w ramach kierunków w Uczelni, wznowienie studiów w Uczelni, podjęcie studiów po urlopie w Uczelni, podjęcie dodatkowych studiów na innym kierunku w Uczelni czy zaliczenie przedmiotów na innym kierunku w Uczelni. Warunkiem koniecznym jest, aby przedmioty te były realizowane na tym samym poziomie studiów. W przypadku wystąpienia różnic wynikających z programu studiów, Prodziekan ds. Studenckich określa warunki, sposób i termin ich uzupełnienia. Uznawanie efektów uczenia się następuje także w przypadku studentów korzystających z programu ERASMUS+. Umowy w zakresie wymiany międzynarodowej studentów (**zał. 3.5**) podpisane są przez Wydział Nauk Społecznych, m.in. z uczelniami z: Niemiec, Francji, Turcji, Włoch, Portugalii, Hiszpanii czy Litwy. Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mogą w pełni korzystać z okresów kształcenia na uczelniach partnerskich. Studenci mają również możliwość skorzystania z programu Mobilności Studentów i Doktorantów (MOST), który pozwala jego uczestnikom na odbycie części studiów poza uczelnią macierzystą.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa uchwała nr 117/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 września 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów (**zał. 3.6 i 3.6.a**), określająca m.in. zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących. Podstawą do potwierdzania efektów uczenia się jest odniesienie do rzeczywistej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych kandydata do rezultatów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotów na określonym kierunku i profilu studiów. W wyniku weryfikacji danego studenta, możliwe jest zaliczenie określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu – nie mogą one jednak stanowić więcej niż 50% ECTS przypisanych do danego programu studiów. Kandydatom, którzy zostali przyjęci w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się na dany kierunek, poziom i profil kształcenia, Prodziekan ds. Studenckich przyznaje indywidualny program studiów (IPS) (**zał. 3.7**).

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Proces dyplomowania studentów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne regulowany jest aktami wewnętrznymi Uniwersytetu Szczecińskiego, takimi jak: Regulamin studiów – Rozdział X Praca dyplomowa tj. zasady, warunki i tryb dyplomowania na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia (**zał. 2.1**). Proces dyplomowania studentów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Wytyczne w zakresie dyplomowania dostępne są dla studentów na stronie Wydziału Nauk Społecznych i obejmują następujące informacje: procedura obrony pracy dyplomowej, zagadnienia na egzamin dyplomowy oraz wykaz haseł identyfikujących pracę, jak również wymogi formalne i merytoryczne kryteria stawiane pracom dyplomowym (**zał. 3.8, zał. 3.9, zał. 3.10**). Natomiast na stronie Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie znajdują się sylwetki pracowników naukowo-dydaktycznych, co umożliwia studentowi zapoznanie się z dorobkiem naukowym i obszarami badawczymi proponowanych promotorów. Praca dyplomowa podlega obowiązkowemu sprawdzeniu przez promotora z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) (**zał. 3.11**).

Proces dyplomowania studentów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne składa się z następujących etapów: zapisy na seminarium dyplomowe; praca seminaryjna pod kierownictwem właściwego promotora; wybór tematu pracy i jego zatwierdzenie; sporządzenie pracy dyplomowej spełniającej formalne i merytoryczne kryteria; kontrola pracy dyplomowej w zakresie naruszeń praw autorskich i innych praw własności intelektualnej; przygotowanie do egzaminu dyplomowego Problematyka prac dyplomowych na studiach I i II stopnia jest ściśle powiązana z efektami uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne oraz specyfiką samego kierunku. Zakres tematyczny odnosi się zarówno do nauk o polityce i administracji jak i nauk o bezpieczeństwie. Zgodnie z zarządzeniem nr 19/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 listopada 2024 roku tematy prac dyplomowych zatwierdzane są przez Radę Dydaktyczną Wydziału Nauk Społecznych nie później niż pół roku przed regulaminowym ukończeniem studiów. Natomiast uprzednio weryfikowane są przez zespół kierunku pod względem zgodności tematów z kierunkiem studiów i z efektami uczenia się. Wykaz prac obronionych w latach 2023 i 2024 zawarto w rozdziale III (**zał.3.18a,c,h**). Liczba promotorów prowadzących seminaria

dypłomowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne obejmuje corocznie ok. 4-8 nauczycieli akademickich w zależności od liczebności roku oraz stopnia studiów (zał. 3.12). Tematyka prac dyplomowych wpisuje się w obszary badawcze promotorów, realizowane w dyscyplinie nauki o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie (zał. 3.18a, zał. 3.18b, zał. 3.18c, zał. 3.18d, zał. 3.18e, 3.18f), zał. 3.18g, zał. 3.18h). W pracach licencjackich rozwiązywane są praktyczne problemy przy wykorzystaniu dostępnej literatury i badań własnych. W przypadku prac magisterskich, wykorzystywane metody są bardziej złożone i pozwalają na weryfikację prostych hipotez badawczych. Weryfikacja osiągnięcia przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się na etapie recenzji i w trakcie obrony pracy dyplomowej. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki ze stopniem naukowym co najmniej doktora. Egzamin dyplomowy obejmuje prezentację pracy dyplomowej (przedstawienie tez i wniosków pracy, wykazanie się znajomością podstaw metod badawczych z zakresu dyscypliny związanej z tematem pracy i problematyki pracy na tle dyscypliny naukowej, w ramach której przygotowano pracę) oraz udzielenie odpowiedzi na trzy pytania dotyczących zagadnień związanych odpowiednio z kierunkiem studiów, wybraną specjalnością oraz problematyką poruszoną w pracy dyplomowej. Wykaz pytań kierunkowych oraz specjalnościowych są jawne i dostępne na stronie internetowej Wydziału Nauk Społecznych (zał. 3.16, zał. 3.17). Udokumentowaniem egzaminu dyplomowego jest praca dyplomowa, recenzje oraz protokoły z egzaminów dyplomowych. Wynik ukończenia studiów jest liczony jako średnia ważona z: średniej ocen z przebiegu studiów (waga 0,5), oceny pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta; waga 0,3) i średniej arytmetycznej ocen z odpowiedzi na pytania z egzaminu dyplomowego (waga 0,2) (zał. 3.19). W terminie 30 dni od dnia egzaminu dyplomowego Uczelnia wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu i ich dwa odpisy. Na wniosek absolwenta Sekcja ds. Studenckich wydaje także odpisy powyższych dokumentów w języku obcym.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Aktualnie na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studiuje: 220 studentów na studiach stacjonarnych I stopnia, 57 studentów na studiach niestacjonarnych I stopnia, 73 studentów na studiach stacjonarnych II stopnia oraz 21 studentów na studiach niestacjonarnych II stopnia. Istotnym elementem podnoszenia jakości kształcenia jest monitorowanie i ocena postępu studentów, a także podejmowanie stosownych działań w oparciu o uzyskiwane informacje. Podstawowym sposobem jest analiza danych dotyczących liczby kandydatów przyjętych na studia, skreślonych studentów oraz studentów kończących studia w terminie (zał. 3.13). Dane te są analizowane przez zespół kierunku w ramach okresowych przeglądów. Dodatkowo, corocznie na posiedzeniu Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych, odbywa się prezentacja i dyskusja nad wynikami rekrutacji i liczbą studentów na poszczególnych kierunkach studiów Wydziału Nauk Społecznych US. Współczynniki tzw. odsiewu są wyższe na studiach stacjonarnych oraz na studiach I stopnia. W poprzednim r.a. najwięcej osób zostało skreślonych z listy studentów na studiach stacjonarnych I stopnia a najmniej na studiach niestacjonarnych II stopnia. Do głównych przyczyn tzw. odsiewu należą: rezygnacja ze studiów, niezaliczenie semestru oraz niepodjęcie studiów. W przypadku studiów stacjonarnych odsiew spowodowany jest w znacznej mierze przez rezygnację ze studiów. Prodziekan ds. Studenckich na

bieżąco monitoruje postępy w nauce studentów, wydając decyzje administracyjne w ich sprawach. Regulamin studiów dopuszcza zarówno możliwość warunkowej rejestracji na kolejny semestr, jak i powtarzania semestru czy określonego przedmiotu (uprawnienie jednorazowe). Z powyższych regulaminowych uprawnień korzysta w praktyce wielu studentów. Na poziomie pojedynczych przedmiotów prowadzący zajęcia mają swoje własne metody monitorowania postępów studentów. Mogą to być regularne prace pisemne, projekty grupowe, prezentacje lub inne formy aktywności, które pozwalają ocenić wiedzę i umiejętności studentów związane z danym przedmiotem. Te narzędzia oceniania są zazwyczaj jasno określone w sylabusie przedmiotu, który jest udostępniany studentom na początku zajęć. Daje to studentom jasne wytyczne dotyczące oczekiwanych osiągnięć i sposobów oceny ich postępów. Całkowity postęp studentów w toku studiów może być monitorowany za pomocą różnych mierników, takich jak np. oceny uzyskane w poszczególnych przedmiotach, zaangażowanie w dodatkowe aktywności związane z programem studiów, np. praktyki zawodowe, projekty badawcze czy udział w organizacjach studenckich, a także rozwój kompetencji miękkich i zdolności analitycznych. Proces monitorowania i oceny postępów jest transparentny dla studentów, co oznacza, że mają oni dostęp do informacji na temat kryteriów oceniania, terminów zaliczeń i egzaminów oraz regularnych aktualizacji dotyczących ich wyników i postępów (system e-ProDziekan). Dzięki temu studenci mogą świadomie zarządzać swoim czasem i wysiłkiem naukowym, aby osiągnąć zamierzone cele edukacyjne.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są cykliczne i regularne. Stosowane na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są określone w Regulaminie studiów (w szczególności Rozdział VI – zał. 3.19), zapewnione przez Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, a także szczegółowo wyjaśnione w sylabusach przedmiotu zawartych w programie studiów. Podstawę oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne stanowią protokoły ocen składane do Dziekanatu przez nauczycieli akademickich na zakończenie semestru. Protokoły są dostępne w elektronicznym systemie e-proDziekan.

Metody weryfikacji i oceniania efektów uczenia się są dostosowane zarówno do stopnia oraz formy kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, jak i specyfiki przedmiotowych efektów uczenia się. Uwzględniają również potrzeby osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami. Wiedza weryfikowana jest poprzez pisemne egzaminy, testy, prace zaliczeniowe, grupowe i indywidualne prace projektowe, prezentacje czy odpowiedzi ustne. W zakresie umiejętności stosowanymi metodami są oprócz wypowiedzi ustnych (np. umiejętność komunikowania się w języku obcym), eseje, studia przypadków, rozwiązywanie problemów na ćwiczeniach. Z kolei w zakresie kompetencji społecznych przeważają prace zespołowe, prezentacje, projekty, a także aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach, gotowość do aktywności w dyskusjach. W każdym sylabusie pokazane są powiązania pomiędzy realizowanymi (na wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, lektoratach) treściami kształcenia a przedmiotowymi efektami uczenia się oraz metodami prowadzenia zajęć i sposobami ich oceny (formującej i podsumowującej).

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dostosowane są do treści programowych. Zasady zaliczenia przedmiotu są określone w sylabusie przedmiotu. W świetle Regulaminu studiów prowadzący zajęcia dydaktyczne na pierwszych zajęciach jest zobowiązany podać: 1) sylabus przedmiotu; 2) zasady odbywania zajęć dydaktycznych; 3) warunki usprawiedliwiania i odrabiania nieobecności na zajęciach; 4) warunki i tryb przystępowania do zaliczeń oraz przystępowania do egzaminów i ich zaliczania; 5) godziny konsultacji dostosowane do formy studiów.

Po każdym zaliczeniu i egzaminie student ma prawo wglądu do pracy zaliczeniowej/egzaminacyjnej, który powinien nastąpić w terminie 7 dni od ogłoszenia wyników zaliczenia/egzaminu. Ponadto w przypadku uzasadnionego kwestionowania prawidłowości formy, przebiegu lub zakresu egzaminu, zaliczenia na ocenę albo zaliczenia student może wnioskować do Prodziekana ds. Studenckich o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego, komisyjnego zaliczenia, albo komisyjnego sprawdzenia pracy egzaminacyjnej lub zaliczeniowej.

Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne część zajęć prowadzona jest w formie metod i technik kształcenia na odległość (szkolenie BHP, szkolenie e-learningowe). Wiedza i umiejętności studentów opisane efektami uczenia się weryfikowane są wówczas za pomocą wybranych przez nauczycieli technik i narzędzi kształcenia na odległość, oferowanych przez platformę MS Teams.

Sprawdzenie i ocena przygotowania studenta do prowadzenia działalności naukowej odbywa się przede wszystkim podczas seminariów dyplomowych, których istotnym elementem jest zapoznanie studentów z metodyką pracy naukowej. Efektem tego są m.in. publikacje naukowe z udziałem studentów i udział studentów w szeregu konferencji naukowych (szerzej w kryterium 8).

Na I stopniu bezpieczeństwa wewnętrznego lektoraty (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) są prowadzone przez cztery semestry począwszy od semestru III. Każdy student I roku studiów I stopnia musi przystąpić do testu poziomującego (diagnostycznego) w wersji on-line, by zdiagnozować swój poziom znajomości języka obcego, co pozwoli na przypisanie do określonej grupy językowej.

Zasady uzyskiwania ocen bieżących oraz oceny końcowej zawarte są w rozdziale VI Regulaminu studiów (**zał. 3.19**). Postępy w kształceniu związane z realizacją przedmiotowych efektów uczenia się są odzwierciedlane za pomocą oceny bieżących osiągnięć (ocena z zaliczenia), oceny z egzaminu (jeśli jest przewidziany w planie studiów) i oceny końcowej, wpisywanej do dokumentów potwierdzających przebieg kształcenia. Sposób ustalania i obliczania oceny bieżącej, oceny z egzaminu oraz oceny końcowej jest określony w sylabusie i przedstawiany studentom na pierwszych zajęciach. Ocena bieżąca formułowana jest najczęściej na podstawie wyników prac etapowych. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej lub ustnej. Ocena końcowa weryfikująca stopień realizacji efektów uczenia się jest średnią ważoną lub arytmetyczną ocen zaliczeniowych oraz oceny z egzaminu. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne są przechowywane rok od dnia przeprowadzenia zaliczenia albo egzaminu (**zał. 3.19, zał. 3.14**).

Ocena stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dokonywana jest na podstawie skali ocen dotyczącej zaliczeń i egzaminów, określonej w §48 Regulaminu Studiów. Zasady ustalania ostatecznego wyniku ukończenia studiów jako zbiorczego parametru stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się przez studenta, regulowane są w §77 Regulaminu Studiów (**zał. 3.19**).

Wystandardyzowane wymagania uzyskania przez studenta oceny dla poszczególnych kategorii efektów uczenia się (kryteria jakościowe) przedstawiono w **zał. 3.20**.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych

Metody sprawdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (zasobów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) są zróżnicowane. Metody te są dostosowane zarówno do stopnia oraz formy kształcenia na kierunku, jak i specyfiki przedmiotowych efektów uczenia się.

Uwzględniają również potrzeby osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami. Dla przedmiotu są ustalane przez koordynatora przedmiotu w porozumieniu z osobami prowadzącymi poszczególne formy zajęć i określone w sylabusie przedmiotu. Metodami weryfikacji efektów uczenia ćwiczeń i konwersatoriów są: kolokwia, sprawdziany, prace pisemne, prezentacje, projekty. Przy ocenie końcowej zaliczenia uwzględnia się również aktywność podczas zajęć praktycznych, tj. stosuje się ocenianie ciągłe (weryfikacja poprzez obserwację). Egzaminują przede wszystkim formę pisemną (w postaci testu lub odpowiedzi na pytania). Mogą mieć także formę ustną. Metody sprawdzania efektów uczenia osiąganych w czasie praktyk określone są w sylabusie praktyki zawodowej. Zauważyć należy, iż wiedza weryfikowana jest poprzez pisemne egzaminy, testy, prace zaliczeniowe, grupowe i indywidualne prace projektowe, prezentacje czy odpowiedzi ustne. W zakresie umiejętności stosowanymi metodami są oprócz wypowiedzi ustnych (np. umiejętność komunikowania się w języku obcym), zadania tablicowe, eseje, studia przypadków, rozwiązywanie problemów na ćwiczeniach. Z kolei w zakresie kompetencji społecznych przeważają prace zespołowe, prezentacje, projekty, a także aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach, gotowość do aktywności w dyskusjach. Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się mogą zostać zmienione dla studentów ze szczególnymi potrzebami na warunkach i zasadach określonych w Regulaminie studiów.

Podstawą zaliczenia jest odbycie praktyki w pełnym wymiarze czasu wynikającym z programu studiów oraz osiągnięcie efektów uczenia się określonych w sylabusie. Praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studenci odbywają tylko na studiach I stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne) i mają charakter obowiązkowy. Ogólne regulacje dotyczące praktyk zawarte są w § 36 Regulaminu studiów. Zasady zaliczenia praktyki zawodowej określa regulamin studenckich praktyk zawodowych, pedagogicznych i nauczycielskich Wydziału Nauk Społecznych. Dodatkowo szczegółowe obowiązki studenta odbywającego praktyki określa Ramowy Program Praktyk, który stanowi część porozumienia w sprawie praktyk zawieranego z instytucją przyjmującą studenta na praktyki. Organizatorem praktyki może być jednostka organizacyjna, której przedmiot działalności odpowiada profilowi kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne. Podmioty te wskazane są w Ramowym Programie Praktyk zamieszczonym na stronie Wydziału Nauk Społecznych w zakładce dotyczącej realizacji praktyk na poszczególnych kierunkach, co ma ułatwić studentowi wybór instytucji, w której mogą odbyć praktykę zawodową (**zał. 3.23**). Student ma także możliwość odbyć praktykę w instytucji wybranej przez siebie samodzielnie, kierując się swoimi zainteresowaniami i celami rozwoju kariery zawodowej, bądź miejscem zamieszkania. Stopień osiągania efektów uczenia się monitoruje opiekun praktyk mając możliwość w trakcie realizacji praktyk - zgodnie z regulaminem praktyk - dokonać hospitacji praktyk zawodowych. Pozyskane opinie od pracodawców o studentach odbywających praktyki oraz ich opinie na temat absolwentów, a także wyniki badania opinii absolwentów stanowią przedmiot analizy przez zespół kierunku. Student zgodnie z sylabusem w trakcie praktyk nabywa wiedzę i umiejętności w zakresie pojęć, metod i narzędzi przydatnych do rozwiązywania bieżących problemów w obszarze szeroko rozumianego bezpieczeństwa, pozwalających na wykorzystanie wiedzy zdobytej w toku studiów do podejmowania konkretnych działań i rozwiązywania problemów praktycznych. Student w trakcie praktyk kształtuje umiejętność pracy w zespole oraz posługiwania się normami etycznymi w instytucjach związanych z bezpieczeństwem, a także kształtuje w sobie także odpowiedzialność za wykonywane zadania.

W odniesieniu do kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne syntetyczną/ogólną metodę weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia dla kierunku studiów stanowią: praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy, których zasady przeprowadzania zostały określone w Regulaminie studiów, a także ankietyzacja absolwentów kierunku i pracodawców w aspekcie ich zgodności z oczekiwaniami rynku

pracy. Prace realizowane w trakcie seminarium dyplomowego pozwalają na weryfikację osiągnięcia przez studenta efektów uczenia w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne.

Zespół kierunku w celu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia wykorzystuje wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów; wskaźniki zdawalności w pierwszym terminie zaliczeń i egzaminów; wskaźniki powtarzalności poszczególnych przedmiotów oraz semestrów/lat studiów; oceny prac dyplomowych i wyniki egzaminów dyplomowych; wskaźniki egzaminów dyplomowych przeprowadzonych w regulaminowym terminie; pozyskane opinie od pracodawców o studentach odbywających praktyki oraz ich opinie na temat absolwentów, a także wyniki badania opinii absolwentów. Podejmowane są próby identyfikowania przyczyn nieosiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (np. zidentyfikowano wśród tych przyczyn w szczególności brak umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem, niski poziom ogólnego wykształcenia i słabe przygotowanie studentów będące efektem błędów na poziomie nauczania w szkole średniej).

3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Prace etapowe obejmują tematykę wynikającą z treści programowych danego przedmiotu i formy zajęć, a ich charakter dostosowany jest zarówno do teoretycznego, jak i praktycznego wymiaru prowadzonych zajęć. Wśród stosowanych rodzajów prac etapowych i egzaminacyjnych można wskazać: egzaminy i sprawdziany ustne, egzaminy i sprawdziany pisemne (testy, pytania opisowe), projekty oraz prace pisemne (wyznaczone tematem zajęć, indywidualne opracowanie tematów wskazanych przez prowadzącego).

3.9. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta, związane ze studiami na bezpieczeństwie wewnętrznym, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Praca dyplomowa musi spełniać formalne i merytoryczne kryteria właściwe dla danego kierunku a zakres pracy dyplomowej musi być zgodny z efektami uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne danego poziomu kształcenia. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta i obszary badawcze Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. Prace dyplomowe mogą mieć charakter projektowy, analityczny lub systematyzujący. Wybór charakteru pracy jest dostosowywany do indywidualnych cech studenta. W każdym przypadku stosowane są uniwersalne standardy formalne i merytoryczne obowiązujące przy pisaniu prac dyplomowych, ustalone w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów pracy dyplomowej (**zał. 3.10a**). Tematyka prac dyplomowych powinna mieścić się w zakresie dyscypliny naukowej właściwej dla kierunku studiów i jednocześnie pozostawać w obrębie zainteresowań studenta oraz w związku z dorobkiem naukowym promotora (**zał. od 3.18 a do zał. 3.18 h**). Weryfikacja osiągnięcia przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się na etapie recenzji i w trakcie obrony pracy dyplomowej. Spełnianie przez pracę dyplomową wymagań merytorycznych i formalnych właściwych dla kierunku studiów Bezpieczeństwo Wewnętrzne, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego

podlega ocenie przez Zespołu Kierunku (w szczególności w zakresie zgodności tematu pracy z kierunkiem studiów i zakładanymi efektami uczenia, a także treści i struktury pracy z jej tematem określonym w tytule, poprawności określenia celu badawczego oraz stosowanych metod badawczych, a także poprawności terminologicznej i językowo-stylistycznej; ocenie podlega również dobór i sposób wykorzystania źródeł oraz formalna strona pracy, tzn. odsyłacze, przypisy, wykazy).

3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów obejmują: pisemne prace egzaminacyjne i zaliczeniowe, kolokwia, sprawdziany, testy, zadania wykonane przez studentów, projekty, referaty, prezentacje, protokoły egzaminów i zaliczeń ustnych, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane są rok od dnia przeprowadzenia zaliczenia albo egzaminu. Wybór konkretnego sposobu dokumentowania efektów uczenia się zależy od przedmiotu, celów kształcenia oraz specyfiki materiału dydaktycznego. Ważne jest również zapewnienie uczciwego i konstruktywnego procesu oceniania, który pozwala studentom rozwijać się i doskonalić umiejętności oraz wiedzę

3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

W Uniwersytecie Szczecińskim monitorowanie karier absolwentów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywa się poprzez Akademickie Biuro Karier (ABK) zajmujące się wspieraniem studentów w aktywnym wejściu na rynek pracy. Zgodnie z Zarządzeniem nr 187/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego (zał. 3.15, zał. 3.15.a). Badanie przeprowadzane jest po sześciu miesiącach, trzech latach oraz pięciu latach od dnia ukończenia studiów w formie elektronicznej (zał. 3.21, zał. 3.22). Na podstawie otrzymanych danych Zespół kierunku dokonuje analizy raportów monitorujących losy absolwenta opracowane przez ABK. Dotychczasowe badania wskazywały, że absolwenci na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne nie mają problemów w szybkim znalezieniu pracy (m.in. Policji, Wojsku Polskim, Służbie Więziennej, Wydziałach zarządzania kryzysowego itp.) oraz dobrze oceniają przygotowanie merytoryczne nabyte w trakcie studiów do wykonywania konkretnego zawodu.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	W uchwale nr 651/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2018 roku w sprawie oceny programowej na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzonym na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego

		stopnia o profilu ogóloakademickim, która poprzedziła bieżącą ocenę nie sformułowano zaleceń.
--	--	---

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1 Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)

Jeżeli chodzi o liczbę, strukturę kwalifikacji oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych to należy na wstępie stwierdzić, że w semestrze letnim roku akademickiego 2023/2024 oraz semestrze zimowym roku akademickiego 2024/25 na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzonym w ramach WNS zajęcia realizowało 43 pracowników zatrudnionych w INoPiB. Szczegółowy wykaz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w roku 2023/24 oraz 2024/25 przedstawiono w wykazie materiałów uzupełniających (**Cz. I zał. 2**). Ponadto w załącznikach zamieszczone zostały charakterystyki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, wraz z opisem ich działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, jak również posiadanego doświadczenia praktycznego.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne posiada wysokie kwalifikacje naukowe i dydaktyczne, które są gwarancją osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. W bieżącym roku akademickim w grupie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w instytucie należy uwzględnić: 3 profesorów, 20 profesorów uczelni, 23 doktorów i 2 magistrów. Poza tym dodatkowe zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich z innych jednostek organizacyjnych US oraz w ramach szkoleń bibliotecznych, szkoleń BHP i języków obcych. Większość prowadzących zajęcia reprezentuje dyscyplinę nauki o polityce i administracji (**zał. 4.1**), a pozostali pracownicy reprezentują dyscyplinę nauki o bezpieczeństwie.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne powiązany jest z dyscypliną nauki o polityce i administracji oraz z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, jego międzynarodowy zakres poruszanych tematów świadczy o dobrym zapleczu badawczym na prowadzonym kierunku. Na dorobek naukowy nauczycieli akademickich składa się kilka podstawowych obszarów, takich jak: publikacje naukowe, projekty naukowe, konferencje i seminaria naukowe oraz dodatkowe aktywności naukowe. W okresie 2019-2024 dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne z dyscypliny nauk o polityce i administracji oraz z dyscypliny nauk o bezpieczeństwie obejmował 662 publikacje, w tym 37 monografii, 265 rozdziałów w monografiach, 33 redakcje monografii i 327 recenzowanych artykułów naukowych (**zał. 4.14**). Wśród nich znajdują się artykuły w takich czasopismach jak m.in.: „Journal of Contemporary European Studies”, „Energies”, "Geopolitics of Energy", "Contemporary European History", "Central European Journal of Communication" oraz rozdziały w monografiach w wydawnictwach Routledge, Springer, Brill czy CH Beck. Dorobek naukowy był pozytywnie oceniany o czym świadczą otrzymane przez pracowników nagrody za działalność naukową (**zał. 4.3**) oraz uzyskiwane awanse naukowe kadry akademickiej (**zał. 4.9**).

Dzięki aktywnie prowadzonym działaniom Uczelnia uzyskała kategorię A w dyscyplinie nauki o polityce i administracji w ewaluacji jakości działalności naukowej (zał. 4.8a, zał. 4.8b). Warto dodać też, że w Rankingu Kierunków Studiów Perspektywy 2024 - Uniwersytet Szczeciński w grupie kierunków "o bezpieczeństwie" zajął 10 pozycję w kraju na 29 ocenianych, zaś w kierunkach politologicznych 3 na 16. Ranking Kierunków Studiów Perspektyw to uznana i uporządkowana informacja o najpopularniejszych kierunkach studiów prowadzonych w polskich uczelniach akademickich

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne uczestniczy w licznych projektach naukowych oraz dydaktycznych, o zasięgu zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. W latach 2019-2024 kadra uczestniczyła (w roli kierownika lub wykonawców) w 20 projektach (zał. 4.2). Projekty finansowane były z różnych źródeł, takich jak: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju EFS, PO WER - Kompetencje w szkolnictwie wyższym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014 – 2020, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Doskonała Nauka, NCN, Miniatura 7, Miasto Szczecin, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ale również instytucji o zasięgu międzynarodowym, takie jak: Komisja Europejska. Kierownikami projektów są np. prof. dr hab. Janusz Ruszkowski, prof. dr hab. Renata Podgórska, dr hab. Maciej Drzonek, prof. US.

Kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego aktywnie uczestniczy w licznych konferencjach naukowych i dydaktycznych, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Była inicjatorem i organizatorem wielu ważnych wydarzeń naukowych. Do tych wydarzeń należą m.in. "Akademia Antyterrorystyczna", "Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Człowiek w zagrożeniu – wokół ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych”, a także "Woman-Migration-Safety: Experiences, Policies, Prospects". Innymi znaczącymi konferencjami były "Determinanty wojny – współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa", "Polityki publiczne w dobie pandemii COVID-19: Analiza problemu i wyzwania na przyszłość" oraz "Bosphorus International Conference on Cybersecurity, Cyberpolitics and Social Sciences".

Te działania demonstrują bogaty wkład naukowy kadry INoPiB, a także jej zaangażowanie w rozwijanie wiedzy i kompetencji studentów oraz szerszej społeczności akademickiej. Ważnymi wydarzeniami organizowanymi przez INoPiB były również II edycja Ogólnopolskiego Seminarium Naukowego "System Miasta, Miasta w Systemie", debata Radio Szczecin "Cywilizacja śmierci kontra wolny świat" odbywająca się rok po napaści Rosji na Ukrainę, oraz VIII edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej "Polityka Lokalnie". Instytut również brał udział w organizacji międzynarodowych seminariów takich jak "Nationalisms in contemporary international relations" czy "The impact of socio-political changes in the Middle East countries on Migration". Konferencje takie jak "Zarządzanie kryzysowe, prewencja antyterrorystyczna w świetle współczesnych zagrożeń", oraz "Doświadczenia w Zwalczeniu Korupcji w Polsce i Ukrainie" podkreślają zaangażowanie kadry w aktualne globalne kwestie. Wszystkie te wydarzenia demonstrują bogaty wkład naukowy kadry INoPiB, a także jej zaangażowanie w rozwijanie wiedzy i kompetencji studentów oraz szerszej społeczności akademickiej.

Kadra prowadząca zajęcia w ramach kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne czynnie angażuje się w pracę na rzecz ogólnopolskich i międzynarodowych stowarzyszeń. Szczególnie podkreślić można aktywność pracowników w ramach Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych (prof. dr hab. Renata Podgórska, Wiceprezes PTNP ds. kontaktów z otoczeniem i promocji), Polskiego Towarzystwa Studiów Europejskich, The Royal Institute of International Affairs (Chatham House), Team Europe Direct. Pracownicy związani z kierunkiem bezpieczeństwo wewnętrzne zasiadają również w Komitetach

Naukowych PAN: Członkostwo w Komitecie Nauk Politycznych PAN: prof. dr hab. Renata Podgórzeńska i prof. dr hab. Janusz Ruszkowski zostali członkami w bieżącej kadencji.

Kadra Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego wykazuje się znaczącymi kompetencjami dydaktycznymi, szczególnie w zakresie nowoczesnych metod kształcenia, w tym nauczania na odległość oraz wykorzystania języków obcych w dydaktyce. Rozwój tych kompetencji jest wspierany przez liczne szkolenia. Na przykład, prof. Luiza Wojnicz-Smal oraz prof. Ewelina Kochanek uczestniczyły w szkoleniach dotyczących personalizacji edukacji akademickiej z wykorzystaniem sztucznej inteligencji oraz gier edukacyjnych. Dr Michał Romańczuk zdobył umiejętności w zakresie nauczania online, kończąc kurs „Digital Learning Games”. Część kadry brała udział w cyklu szkoleń dotyczących Tutoringu Akademickiego oraz dostępności w kształceniu.

Kadrę kierunku stanowią osoby o bogatym doświadczeniu zawodowym, które rozwijały przez szereg kursów i szkoleń. Przykładowo, Damian Muszyński ukończył szereg szkoleń rozwijających jego kompetencje dydaktyczne, w tym kursy z zakresu taktyki działań specjalnych i antyterrorystycznych, kurs ratownictwa medycznego, a także kursy związane z profilowaniem kryminalnym. Jego doświadczenie praktyczne oraz edukacyjne w obszarze bezpieczeństwa bezpośrednio wpływa na jakość kształcenia studentów, przygotowując ich do realnych wyzwań zawodowych. W latach 2019-2024 pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku rozwijali nie tylko swoją działalność naukową, ale również znacząco podnosili swoje kompetencje dydaktyczne. Doskonalenie kompetencji dydaktycznych było możliwe dzięki udziałowi w szkoleniach i konferencjach wspomagających nauczanie przedmiotów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, takich jak szkolenie „Tak Bezpieczniej” w ramach kampanii „Ubi crimen, ibi victima”, mające na celu podniesienie kompetencji z obszarów przestępczości przeciw środowisku, przestępczości narkotykowej czy handlu ludźmi. Kolejnym szkoleniem wspierającym nauczanie jest kurs protokołu dyplomatycznego w Akademii Dyplomatycznej MSZ. Szkolenia prowadzone przez Centrum Psychologii Sądowej dotyczące obszarów takich jak: Przemoc seksualna wobec nieletnich, Podstawy opiniowania psychologicznego, Profilowanie kryminalne – typowanie sprawców przestępstw, Modus operandi – charakterystyka zachowania się sprawcy czynu przestępnego, Kryminalistyczna problematyka czynności podejmowanych przez sprawców zabójstw w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej, Dzieciobójstwo – problem indywidualny czy społeczny. Wiele kursów dotyczyło metodyki nauczania oraz pracy z wybranymi grupami studentów, np. Akademickie Piątki Przystani Nauki. Uczestnictwo w projekcie „Strefa Dostępności”, którego celem jest podniesienie u pracowników kadry dydaktycznej Uniwersytetu Szczecińskiego kompetencji w zakresie umiejętności dydaktycznych w obszarze projektowania uniwersalnego. Szkolenia w ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni” obejmują metodyki takie jak metody aktywne, kreatywne i innowacyjne w dydaktyce akademickiej. Udział w Seminarium Open Eyes Economy: „Inspiracje dydaktyczne – uczenie się oparte o ciekawość i odwrócona lekcja”, oraz udział w Konferencji „Kształcenie akademickie wobec wyzwań współczesności” w ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni”. Wykaz szkoleń z udziałem kadry akademickiej realizującej zajęcia na wizytowanym kierunku zawiera **zał. 4.16**.

W ramach dydaktyki, kadra Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego opublikowała podręczniki, które są aktywnie wykorzystywane w prowadzeniu zajęć. Na przykład, dr Artur Staszczuk jest autorem skryptu "Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych" dla studentów kierunków bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo wewnętrzne, wydanego przez Uniwersytet Szczeciński i Volumina.pl w 2023 roku. Prof. Agnieszka Lipska-Sondecka opublikowała materiały dydaktyczne wspierające zrozumienie prawa do samorządu oraz jego wpływu na

bezpieczeństwo ładu ustrojowego. Szczegóły dotyczące opublikowanych podręczników i prac dydaktycznych można znaleźć w notkach biograficznych pracowników.

Dodatkowo, w procesie kształcenia studentów wykorzystywane są monografie o charakterze naukowym, które służą zapoznawaniu ich z elementami pracy naukowej. Przykłady takich publikacji to "Leksykon bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego" pod redakcją Jarosława Piątka, Renaty Podgórzeńskiej, Doroty Kowalewskiej i Roberta Bartłomiejskiego, wydany w Toruniu w 2022 roku, "Edukacja dla bezpieczeństwa w teorii i praktyce Uniwersytetu Szczecińskiego" pod redakcją Andrzeja Aksamitowskiego, Marka Cupryjaka i Marka Stefańskiego, wydana w Szczecinie w 2023 roku, "Prawne, merytoryczne, organizacyjne i informacyjne mechanizmy zarządzania sytuacjami kryzysowymi w instytucjonalizowanym systemie bezpieczeństwa państwa" pod redakcją Marka Cupryjaka, Marka Jaształa i Piotra Ostrowskiego, wydana również w Szczecinie w 2023 roku oraz "Zmiany w systemie bezpieczeństwa w XXI wieku" pod redakcją Magdaleny Majchrzak, Grzegorza Ciechanowskiego, Michała Romańczuka, Eweliny Kochanek i Piotra Ostrowskiego, wydana w Toruniu w 2024 roku. **(zał.4.6, zał.4.6a)**

Kadra Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego aktywnie angażuje się w popularyzację wiedzy, co manifestuje się poprzez liczne wykłady, publikacje oraz regularne uczestnictwo w mediach **(zał. 4.15)**. Wśród wielu przykładów można wymienić np. dr Aleksandrę Raba-Schulze, która uczestniczyła w Festiwalu Nauki w I Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza w Stargardzie, prezentując wykład na temat kryminalistycznej ekspertyzy dokumentów, oraz prowadząc warsztaty dla uczniów na temat analizy pisma ręcznego.

4.2 Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)

Jeżeli chodzi o zasady obsady zajęć dydaktycznych pod kątem zgodności dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z dyscyplinami naukowymi powiązanymi z tymi zajęciami, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji badawczych to władze wydziału w konsultacji z wicedyrektorem INoPiB wypracował kompleksowy system zasad obsady zajęć dydaktycznych, który zapewnia jakość kształcenia i właściwe osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji badawczych. Fundamentalnym kryterium przy przydziale zajęć jest zgodność dorobku naukowego nauczyciela akademickiego z prowadzonymi przedmiotami. Pracownicy prowadzący zajęcia posiadają udokumentowany dorobek naukowy w postaci publikacji w dyscyplinie związanej z prowadzonymi zajęciami. W przypadku przedmiotów specjalistycznych szczególną uwagę zwraca się na aktualność dorobku naukowego w danej subdyscyplinie.

Równolegle z oceną dorobku naukowego, uczelnia prowadzi systematyczną weryfikację kompetencji dydaktycznych kadry. Proces ten realizowany jest poprzez regularne hospitacje zajęć oraz analizę wyników ankiet studenckich dotyczących jakości prowadzonych zajęć. Istotnym elementem jest również uwzględnianie dotychczasowego doświadczenia dydaktycznego i osiągnięć w tym zakresie. Uczelnia wspiera kadrę w regularnym podnoszeniu kwalifikacji poprzez organizację szkoleń dydaktycznych.

Szczególną uwagę przykładają się do obsady zajęć rozwijających kompetencje badawcze studentów. SeminaRIA dyplomowe prowadzone są wyłącznie przez pracowników ze stopniem co najmniej doktora,

posiadających znaczący dorobek w obszarze tematycznym pracy. Seminaria magisterskie prowadzone są przez osoby zajmujące stanowisko profesora uczelni lub profesora. Zajęcia metodologiczne realizują osoby z bogatym doświadczeniem w prowadzeniu badań naukowych, a przedmioty związane z warsztatem badawczym powierzane są aktywnym naukowo pracownikom z udokumentowanym dorobkiem publikacyjnym. Praktyczne zajęcia badawcze prowadzone są pod kierunkiem osób uczestniczących w aktualnie realizowanych projektach badawczych.

System zapewnienia jakości kształcenia obejmuje kontrolę i monitoring obsady zajęć. Systematycznie dokonywany jest przegląd obsady zajęć, a w przypadku stwierdzenia niezgodności wprowadzane są odpowiednie działania korygujące.

Uczelnia aktywnie wspiera rozwój kadry poprzez kompleksowy system doskonalenia kompetencji. Obejmuje on finansowanie udziału w konferencjach naukowych i publikacjach, organizację seminariów doskonalących kompetencje badawcze oraz działania mentoringowe, w ramach którego doświadczona kadra wspiera rozwój młodszych pracowników.

Transparentność procesu obsady zajęć oraz jego regularna ewaluacja umożliwiają szybkie reagowanie na ewentualne niedoskonałości systemu i jego ciągłe doskonalenie.

Zakres obowiązków kadry dydaktycznej, także tych związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych wynika z przyjętych w US regulacji (**zał. 4.7**).

4.3 Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Jeżeli chodzi o łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej to należy stwierdzić, że większość wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku to pracownicy badawczo-dydaktyczni, bardzo aktywni na polu badań naukowych oraz publikowania ich wyników w formie artykułów w czasopismach naukowych, rozdziałów monografii zbiorowych oraz samodzielnych monografii. Prowadzą przy tym działalność naukową obejmującą bieżące zagadnienia związane z kwestiami, których dotyczą prowadzone przez nich zajęcia dydaktyczne, dzięki czemu studenci w ramach ćwiczeń i wykładów są zaznajamiani z najnowszym stanem wiedzy w obszarach, których dane zajęcia dotyczą. Jednocześnie podejmowane są działania na rzecz włączania wyróżniających się studentów do pracy naukowej, m.in. poprzez umożliwianie studentom aktywnego udziału (wygłaszanie referatów, uczestnictwo w dyskusjach) w seminariach, sesjach oraz konferencjach naukowych organizowanych przez Instytut współpracujący przy prowadzeniu kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, włączanie paneli studenckich do organizowanych w Instytucie konferencji naukowych, umożliwianie studentom publikowania wyników ich prac badawczych w recenzowanych monografiach zbiorowych redagowanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu. Można tu wymienić takie publikacje z udziałem studentów bezpieczeństwa wewnętrznego (szerzej w kryterium 8) jak: Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2020 roku, oprac. Rafał Miszczuk, Marta Osmelak, Natalia Stefaniak [w:] Kronika Szczecina 2020; Miasto w cieniu pandemii, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2021, s. 127-150; Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2021 roku, oprac. Dominika Borowska, Nikola Rozworska [w:] Kronika Szczecina 2021. Powrót do normalności? red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2022, s. 109-133; Magdalena Gierszyńska, Analiza strategii marki „Szczecin Floating Garden 2050” [w:] Kronika Szczecina 2021. Powrót do normalności? red.

T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2022, s. 231-244; Dominika Borowska, Nikola Rozworska, Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2022 roku [w:] Kronika Szczecina 2022. Solidarni z Ukrainą, red. T. Czapiewski, D. Kowalewska, M. Siedziako, Szczecin 2023, s. 197-228; Dominika Borowska, Nikola Rozworska, Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2023 roku [w:] Kronika Szczecina 2023. Bezpieczeństwo i jego zagrożenia, red. T. Czapiewski, M. Romańczuk, M. Siedziako, Szczecin 2024, s. 91-114; Publikacja prof. Marcina Orzechowskiego, ze studentką bezpieczeństwa wewnętrznego Agatą Szyplowską, którzy wspólnie napisali art. „Od postpandemii do wojny w Ukrainie. Wyzwania i zagrożenia dla polityki wewnętrznej i zagranicznej Stanów Zjednoczonych”, [w:] Stany Zjednoczone Ameryki - wybrane zagadnienia prawne, społeczno-polityczne oraz ekonomiczne. Między przeszłością a wyzwaniami 3. Dekady XXI wieku, P. Leszczyński, B. Orłowska (red.), Gorzów Wielkopolski 2023; Publikację pod redakcją prof. Tomasza Czapiewskiego oraz dwóch studentek Instytutu (Dominiki Borowskiej i Nikoli Rozworskiej) zatytułowaną „Nauki społeczne okiem młodych badaczy”, w której zamieszczone są publikacje naszych studentów, m.in. z kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne; Kolejną publikacją z udziałem studentów jest „Nie tylko korpus piechoty morskiej. Ewolucja amerykańskiego munduru polowego,” [w:] Zmiany w systemie bezpieczeństwa w XXI wieku, pod red. M. Majchrzak, G. Ciechanowski, M. Romańczuk, E. Kochanek, P. Ostrowski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024.

Ważnym elementem życia naukowego Instytutu współpracującego z WNS przy realizacji kierunku są konferencje naukowe. W ramach wspierania aktywności i rozwoju studentów, są oni włączani zarówno do przygotowań organizacyjnych do poszczególnych konferencji, jak również wyróżniającym się studentom oferowana jest możliwość udziału w nich w charakterze merytorycznym – prelegentów i uczestników dyskusji. Podczas większych konferencji często organizowane są odrębne panele studenckie. Instytut uczestniczy także w organizacji cyklicznego (od 2023 r.) forum kół naukowych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego, w ramach którego wybrani studenci prezentują wyniki swoich naukowych dociekań. Namacalnym efektem I Forum jest wspomniana wyżej recenzowana publikacja pokonferencyjna, pod redakcją pracownika badawczo-dydaktycznego Instytutu oraz studentek.

W ramach WNS działa sześć kół naukowych, które obejmują studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, ale trzy koła naukowe koncentrują swoje działania o charakterze naukowym, w powiązaniu z profilem kierunku są to: Koło Naukowe Kryminologii i Kryminalistyki „KryminologUS”, Koło Naukowe Bezpieczeństwa i Wojskowości „Si vis pacem para Bellum”, Koło Naukowe „Edukacja dla Bezpieczeństwa” Gryf. (zał. 4.4a, 4.4b, 4.4c)

4.4 Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

W kwestii założeń, celów i skuteczności prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry należy stwierdzić, że polityka kadrowa instytutu w zakresie nowych zatrudnień opiera się na otwartych konkursach na stanowiska, które realizowane są regularnie w okresie czerwiec-wrzesień każdego roku, ogłaszanych przez Rektora. Do kluczowych kryteriów branych pod uwagę należą: dorobek/potencjał naukowy oraz dopasowanie profilu badawczego oraz

dydaktycznego do oferty programowej kierunków Instytutu. Dokonując oceny pracy osób zatrudnionych po upływie pierwszego okresu zatrudnienia (zazwyczaj 1 rok) w kontekście przedłużenia umowy o pracę uwzględnia się istotnie jakość pracy dydaktycznej. W procesie planowania obsady zajęć dydaktycznych na kierunku szczególną uwagę przykładana jest do dopasowania profilu naukowego i doświadczenia praktycznego osób prowadzących zajęcia do treści wykładanych zajęć. W szczególności, w ramach zajęć dydaktycznych na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, studenci są motywowani i zachęceni do aktywnej działalności naukowej.

Nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej raz na dwa lata. Ocenie podlega zarówno działalność naukowa, dydaktyczna oraz organizacyjna. Ocena aktywności naukowej jest uzależniona od osiągnięć publikacyjnych. W procesie oceny okresowej nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Szczecińskim, działalność dydaktyczna jest oceniana na podstawie różnorodnych kryteriów. Do kluczowych elementów oceny należą: wyniki ocen dokonywanych przez studentów, efekty przeprowadzonych hospitacji, autorstwo podręczników i skryptów, tłumaczenie podręczników na język polski, opracowanie materiałów dydaktycznych dostępnych dla studentów, podnoszenie własnych kwalifikacji dydaktycznych, prowadzenie zajęć w językach obcych, promotorstwo prac dyplomowych, a także udział w projektach dydaktycznych finansowanych z funduszy zewnętrznych. Komponent organizacyjny oceny okresowej obejmuje pełnienie różnorodnych funkcji oraz zaangażowanie w działania administracyjne i rozwój instytucji. Wśród tych aspektów znajdują się: pełnienie funkcji, organizacja konferencji i sympozjów, uczestnictwo w radach i komisjach uczelni, organizacja wymian międzynarodowych, zarządzanie projektami grantowymi, a także działalność w zakresie popularyzacji nauki i wspierania inicjatyw studenckich. Istotne miejsce w ocenie okresowej zajmują wyniki oceny studenckiej (zał. 4.5 i 4.5a). Dodatkowo z wynikami ocen studentów zapoznają się: władze Instytutu, Zespół Kierunku oraz kierownik katedry. Jeśli ocena jest niesatysfakcjonująca, przeprowadza się rozmowę z pracownikiem, celem wskazania tych obszarów, które wymagają działań doskonalących.

Hospitacje i wizytacje na Uniwersytecie Szczecińskim wspierają rozwój kadry dydaktycznej dzięki ocenie poziomu merytorycznego i dydaktycznego zajęć, a także terminowości ich realizacji. Hospitacje są planowane i przeprowadzane co najmniej raz w roku, natomiast wizytacje mają charakter interwencyjny i mogą być przeprowadzane na wniosek różnych interesariuszy, w tym studentów. Hospitacje realizują co do zasady kierownicy katedr lub dyrektorzy instytutu, którzy odpowiadają za ocenę nauczycieli zatrudnionych w instytucie lub prowadzących zajęcia na przypisanych kierunkach. Dziekan sporządza harmonogram hospitacji zajęć dydaktycznych oraz nadzoruje jego realizację. Osoba hospitująca powinna być doświadczonym nauczycielem akademickim posiadającym tytuł lub stopień naukowy wyższy lub co najmniej równy tytułowi/stopniowi, którym legitymuje się osoba hospitowana. Należy także uwzględnić znajomość języka obcego, jeśli zajęcia są w nim prowadzone. Wyniki hospitacji i wizytacji są uwzględniane w okresowej ocenie nauczycieli akademickich i pozwalają na wdrażanie działań naprawczych, takich jak dostosowanie metod nauczania do potrzeb studentów lub organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne (zał. 4.17)

4.5 System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych jest elementem szczególnej uwagi zespołu zarządzającego. Kadra dydaktyczna i badawczo-dydaktyczna prowadząca zajęcia w ramach kierunku jest w sposób ciągły wspierana i motywowana do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Służy temu szeroki wachlarz rozwiązań, stosowanych w ramach Instytutu oraz całego Uniwersytetu Szczecińskiego. W Instytucie działa zastępczyni dyrektora ds. dydaktycznych, która pozostaje w stałym kontakcie z wykładowcami prowadzącymi zajęcia w ramach kierunku, udzielając rad, objaśnień oraz wspierając kadrę dydaktyczną w pracy od strony organizacyjnej oraz rozwiązywaniu bieżących problemów. Stałego wsparcia kadrze kierunku w sprawach naukowych (konsultacja kierunków badań, wsparcie w działalności publikacyjnej, pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na badania) udziela pełnomocnik Rektora ds. nauki w INoPiB. Pracownicy mają możliwość korzystania ze szkoleń wewnątrzuczelnianych, jak również zewnętrznych (w tym odpłatnych, co jest finansowane ze środków na utrzymanie potencjału badawczego Instytutu na podstawie decyzji dyrektora), dotyczących obu kluczowych obszarów, w których funkcjonują: dydaktyki oraz działalności badawczej. Dyrekcja Instytutu przekazuje wszystkim pracownikom informacje o możliwościach udziału w szkoleniach, aplikowania o granty badawcze, staże oraz innych służących rozwojowi naukowemu oraz podnoszeniu kompetencji dydaktycznych, na bieżąco w kontakcie mailowym, jak również podczas regularnie organizowanych zebrań pracowniczych (w ramach całego Instytutu, poszczególnych katedr czy zespołów problemowych). Ważnym, ogólnouczelnianym systemem motywowania rozwoju naukowego kadry kierunku jest przyznawanie pracownikom dodatkowych wynagrodzeń za wybitne, wysokopunktowane publikacje naukowe. Uregulowanie związanych z tym kwestii (w tym sposobu składania wniosków o dodatkowe wynagrodzenie oraz jego równa dla wszystkich wysokość za określone typy publikacji) wewnętrznym aktem normatywnym Rektora US tworzy transparenty, dostępny dla wszystkich pracowników (poprzez wnioski składane w ramach wewnętrznego systemu informatycznego BOP) na równych zasadach system motywowania rozwoju naukowego, z którego korzystają także pracownicy badawczo-dydaktyczny kierunku.

Innym elementem polityki kadrowej jest funkcjonowanie na Uniwersytecie Szczecińskim systemu motywacyjnego, w skład którego wchodzi oprócz corocznych nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, także dodatkowe wynagrodzenie za wybitne publikacje naukowe oraz wliczanie do pensum dodatkowych godzin dydaktycznych z przyczyn istotnych dla funkcjonowania uczelni oraz jej relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. za przygotowanie dokumentacji nowego kierunku studiów, opiekę nad kołem naukowym, pełnienie funkcji przewodniczącego lub członka zespołu kierunku).

Indywidualne Plany Rozwoju (IPR) w Uniwersytecie Szczecińskim stanowią narzędzie wspierające rozwój zawodowy pracowników oraz promujące postęp w ramach dyscyplin naukowych. Każdy pracownik naukowy zobowiązany jest do przygotowania IPR w porozumieniu z przełożonym, co pozwala na dostosowanie planów rozwoju do indywidualnych potrzeb oraz wymagań uczelni. Plany obejmują cele związane z badaniami naukowymi, ale mogą także uwzględniać aktywność organizacyjną, która ma wpływ na rozwój dyscypliny naukowej (tak zostało to uregulowane w INoPiB). Podstawowym elementem IPR są założenia publikacyjne dotyczące artykułów oraz monografii naukowych. IPR podlega regularnej ewaluacji przez kierownika jednostki organizacyjnej, co umożliwi bieżącą korektę i adaptację działań rozwojowych. W INoPiB dyrekcja prowadzi także monitorowanie postępów pracownika w osiągnięciu założonych celów oraz analiza efektów podejmowanych działań (**zał. 4.18**).

Polityka personalna jest nastawiona na stały rozwój naukowy kadry, czego wyrazem są awanse naukowe kadry kierunku. W latach 2019-2024 spośród pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, jedna osoba uzyskała tytuł naukowy profesora, sześć osób otrzymało – stopień dr hab., a trzy – doktora. W polityce uwzględnia się również szkolenia i procedury m.in. w zakresie rozwiązywania konfliktów, reagowania na zagrożenia, przeciwdziałające dyskryminacji (**zał. 4.11, 4.12**,

4.13). W 2020 roku w US powołano Komisję Antymobbingową, która składa się z 4 przedstawicieli pracodawcy, 4 przedstawicieli działających u pracodawcy związków zawodowych oraz 4 pracowników posiadających wykształcenie prawnicze. Skład orzekający: Zespół 3-osobowy (przedstawiciele każdej z ww. grup), powoływany w celu rozpatrzenia konkretnej skargi. Zadaniem Komisji jest prowadzenie postępowania wyjaśniającego na wniosek pokrzywdzonego pracownika. Wynikiem pracy Komisji jest protokół sporządzony przez skład orzekający (zał. 4.10).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecono wzmoczenie aktywności kierownictwa dla podejmowania działań wspierających nauczycieli akademickich ukierunkowanych na zwiększenie aktywności i skuteczności podejmowanych wysiłków dla pozyskiwania środków zewnętrznych (krajowych i międzynarodowych)	Zalecenie zrealizowano. Kierownictwo INoPiB współpracujące przy realizacji zajęć przy współpracy z władzami WNS podjęło starania by zaktywizować i wesprzeć pracowników w przygotowaniu projektów naukowych oraz dydaktycznych, o zasięgu zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. W efekcie w latach 2019-2024 kadra pozyskała i uczestniczyła (w roli kierownika lub wykonawców) w 20 projektach (zał. 4.2 raportu). Projekty finansowane były z różnych źródeł, takich jak: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju EFS. PO WER - Kompetencje w szkolnictwie wyższym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014 – 2020, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Doskonała Nauka, NCN, Miniatura 7, Miasto Szczecin, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ale również instytucji o zasięgu międzynarodowym, takie jak: Komisja Europejska. Kierownikami projektów są np. prof. dr hab. Janusz Ruszkowski, prof. dr hab. Renata Podgórzeńska, dr hab. Maciej Drzonek, prof. US.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej

Wydział Nauk Społecznych, na którym prowadzony jest kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne, umiejscowiony jest w Kampusie Krakowska. Budynek pełni funkcję dydaktyczną i administracyjno-biurową. Budynek składa się z pięciu stref oznaczonych jako budynki C, D, E, F, G. Główne wejście do budynku znajduje się w budynku E i zlokalizowane od ul. Krakowskiej- bezpośrednio z ciągu pieszego prowadzi do niego aleja wykonana z kostki betonowej. Droga wewnętrzna budynku jest wykonana z kostki brukowej i jest w dobrym stanie technicznym. Do budynku można również dostać się przez

wejścia w łączniku pomiędzy budynkiem C i budynkiem B (należącym do Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług). Wejścia zlokalizowane są od strony parkingu przez łącznikiem oraz od strony południowej budynku. Kolejne wejście zlokalizowane jest w budynku G (południowa elewacja). Przed wejściem do budynku znajduje się parking i wyznaczony chodnik dla pieszych. Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne korzystają z 20 sal dydaktycznych, o łącznej powierzchni 1527, 95 m². Sale są wyposażone w projektory i stabilne łącze internetowe. W 9 salach zamontowany jest system nagłośnienia. W jednej z nich zamontowano urządzenia do prowadzenia streamingu i zdalnych obron. W kampusie znajdują się też cztery sale komputerowe, wyposażone łącznie w 63 komputery. Studenci kierunku mają także dostęp do Centrum Negocjacji i Edukacji Kryzysowej, które ma wspierać i rozwijać proces edukacyjny studentów bezpieczeństwa oraz rozszerzać prowadzenie praktycznych zajęć na kierunku bezpieczeństwo dzięki elektronicznej strzelnicy i siłowni. W Centrum znajdują się pomieszczenia operacyjne dla członków Sztabu Kryzysowego (na poziomie wojewódzkim i krajowym) do prowadzenia zajęć w ramach zarządzania kryzysowego. Wyposażono również pomieszczenia do kierowania działaniami antykryzysowymi (na poziomie powiatu i gminy). W centrum, znajduje się sala symulacji napadowej oraz pomieszczenie monitoringu dla służb ochronnych tych placówek. Na strzelnicy mogą się odbywać strzelania z broni bojowej centralnego zapłonu kalibru do 10 mm pociskami zwykłymi, półpłaszczowymi i płaszczowymi z rdzeniem z materiału miękkiego o energii początkowej nie przekraczającej 2500J.

Podczas zajęć w strzelnicy przewiduje się następujące rodzaje strzelań:

- a) Bojowe – policyjne i ochroniarskie.
- b) Sportowe – wg. regulaminu ISSF – PZSS (również dla niepełnosprawnych)
- c) Sportowe Związku Strzelectwa Praktycznego wg. regulaminu IPSC
- d) Wybrane egzaminacyjne kryteria strzeleckie Dz.U. Nr 19/2000 poz. 241 dla kandydatów na posiadanie broni: broń krótka, broń długa sportowa kal. 5,6 mm oraz na „Patent strzelecki” Dz.U. Nr 141/2001 i strzelania licencyjne dla kandydatów na ochroniarzy.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Praktyki programowe odbywane są przez studentów w siedzibie Organizatora, którym mogą być Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie, Komenda Miejska Policji w Szczecinie, Straż Graniczna – placówka SG w Szczecinie, Areszt Śledczy w Szczecinie, 12 Batalion Dowodzenia Ułanów Podolskich, Kwatera Główna Wielonarodowego Korpusu Północ-Wschód, 12 Brygada Zmechanizowana im. gen. broni Józefa Hallera, 12 Szczecińska Dywizja Zmechanizowana, 14 Zachodniopomorska Brygada Obrony Terytorialnej, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Urząd Miasta Szczecin, Gmina Międzyzdroje, których działalność odpowiada profilowi kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne. Ocena infrastruktury i wyposażenia jednostek organizujących praktyki programowe jest dokonywana zarówno przez studentów (uczestnika praktyki, zainteresowanego odbyciem praktyki u danego Organizatora), jak i wybiórczo przez opiekuna praktyk (m.in. za pośrednictwem strony internetowej organizatora praktyki, jak i losowo przeprowadzanych hospitacji). Organizator praktyki zobowiązuje się do zapewnienia odpowiedniego stanowiska pracy, zgodnie z programem praktyk. Działając w oparciu o sprawozdania studentów z odbytych praktyk zawodowych, należy stwierdzić, że dostęp do infrastruktury i wyposażenia Organizatorów praktyk są odpowiednie.

Znacząca część Organizatorów praktyk to urzędy i podmioty publiczne, co daje szansę na zagwarantowanie odpowiednich warunków lokalowych i infrastrukturalnych do realizacji zadań objętych programem praktyk. Studenci w ramach praktyk – pod opieką patronów praktyk – korzystają z dostępnych urządzeń elektronicznych, a także systemów informatycznych wspierających działanie Organizatorów.

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne odbywają również zajęcia w ramach „Strefy dostępności” na Wydziale Prawa i Administracji. Sala Symulacji jest miejscem, w którym dostępne symulatory tworzą wirtualną rzeczywistość (VR), czyli rzeczywistości stworzoną przy wykorzystaniu technologii informatycznych. Dzięki nowym technologiom można poznać rzeczywistość osoby ze szczególnymi potrzebami. Symulatory wirtualnej rzeczywistości pozwalają odczuć realia, z którymi na co dzień borykają się osoby z niepełnosprawnościami. Sala wyposażona jest w symulatory potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, osoby z niepełnosprawnością ruchową, osoby głuchej, słabowidzącej lub z problemami geriatrycznymi, a także obecnie testowany jest symulator wirtualnego miejsca zbrodni. Korzystanie z niej wpisuje się w inkluzyjność, która jest istotnym elementem procesu kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych.

Zajęcia z wychowania fizycznego ujęte w planie studiów dla I stopnia prowadzone są w odpowiednio wyposażonych obiektach uczelnianych (salach gimnastycznych należących do Studium Wychowania Fizycznego i Sportu). w roku akademickim 2024/25 zajęcia dydaktyczne z wychowania fizycznego oraz treningi sekcji Klubu Uczelnianego AZS odbywają się na następujących obiektach:

- 1) obiekty będące w zasobach Uniwersytetu Szczecińskiego:
 - a) sala gimnastyczna ul. Wąska 13, (wymiały 14m x 28m), na której prowadzone są:
 - zajęcia dydaktyczne: futsal, koszykówka, piłka siatkowa, unihokej, badminton, tenis stołowy, baseball, aerobik, trening funkcjonalny, zajęcia na siłowni
 - treningi sekcji KU AZS US: piłka siatkowa kobiet, piłka siatkowa mężczyzn, koszykówka mężczyzn, ergometr wioślarski, roundnet
 - b) sala gimnastyczna ul. Mickiewicza 16, (wymiały 10m x 22m), na której prowadzone są:
 - zajęcia dydaktyczne: koszykówka, piłka siatkowa, unihokej, badminton, tenis stołowy, aerobik, taniec, trening funkcjonalny
 - treningi sekcji KU AZS US: tenis stołowy
 - c) sala gimnastyczna ul. Mickiewicza 64, (wymiały 10m x 12m), na której prowadzone są:
 - zajęcia dydaktyczne: taniec, aerobik, trening funkcjonalny, tenis stołowy, badminton, gimnastyka korekcyjna, zajęcia samoobrony z elementami sportów walki, zajęcia na siłowni
 - d) hala sportowa al. Piastów 40B, (wymiały 20m x 45m), na której prowadzone są:
 - treningi sekcji KU AZS US: Koszykówka kobiet, futsal, piłka nożna, piłka ręczna kobiet, piłka ręczna mężczyzn.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej

Laboratoria komputerowe wyposażone są w podstawowe oprogramowanie: MS Windows 10, MS Office 2019, serwery WWW, bazy danych, środowiska programistyczne. Cały Kampus Krakowska objęty jest dostępem do sieci Wifi, do której każdy student kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne ma dostęp po wystąpieniu o hasło do sieci do administratora systemu. Systemem przeznaczonym do obsługi studentów, doktorantów i pracowników (zarówno wykładowców, jak i pracowników administracyjnych np. z dziekanatu) jest system e-proDziekan. Zaletą tego systemu jest fakt, że

wymienione wyżej grupy osób logują się do niego za pomocą konta do poczty uczelnianej założonego w Microsoft Office 365.

Uniwersytet Szczeciński wykorzystuje szeroką gamę licencji na oprogramowanie. Należą do nich zarówno licencje wieczyste, jak i subskrypcyjne kupowane w kanale dystrybucyjnym edukacyjnym. Możemy tutaj wyróżnić oprogramowanie dedykowane dla administracji US jak i dla realizacji potrzeb szeroko pojętego procesu dydaktycznego dla studentów, pracowników badawczych oraz dydaktycznych. W celu realizacji zajęć zdalnych Uniwersytet Szczeciński zdecydował się na ujednolicenie platformy w oparciu o rozwiązania firmy Microsoft – usługi Microsoft 365 A3. Jest to bardzo istotne dla sprawnego funkcjonowania Uczelni. Jedną platformą daje możliwość społeczności akademickiej sprawną komunikację, która pozwala na efektywne prowadzenie zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Oficjalnym narzędziem na US do prowadzenia zajęć z zdalnych, komunikacji i współpracy pomiędzy pracownikami naukowymi, dydaktycznymi i studentami oraz słuchaczami studiów podyplomowych jest Microsoft Teams (wchodzący w skład Microsoft 365). Dodatkowe narzędzia wykorzystywane w procesie zdalnego nauczania to: pakiet Aplikacje Microsoft 365 (pakiet Microsoft Office), OneDrive, Forms. Dostęp do Aplikacji Microsoft 365 oraz usług Microsoft 365 A3 posiadają wszyscy studenci oraz pracownicy uczelni. Kolejnym oprogramowaniem zakupionym przez US dla wszystkich studentów jest „Statistica”, który jest uniwersalnym, zintegrowanym systemem służącym do statystycznej analizy danych, tworzenia wykresów, operowania na bazach danych, wykonywania transformacji danych i tworzenia aplikacji. Zajęcia na odległość w trybie asynchronicznym na Uniwersytecie Szczecińskim są prowadzone przez platformę LMS Moodle (e-studia.usz.edu.pl). Autoryzacja wykładowców, pracowników administracyjnych i studentów odbywa się poprzez integrację z kontami uczelnianymi (usługa Microsoft 365). Platforma Moodle służy też do wspierania dydaktyki w trybie stacjonarnym, niestacjonarnym (I i II stopień, studia podyplomowe) - wykładowcy mają możliwość używania platformy do przekazywania cyfrowych materiałów dydaktycznych, materiałów uzupełniających, jak i przeprowadzania różnej formy zaliczeń. Ponadto wszyscy studenci US posiadają dostęp do oprogramowania zawartego w programie: „Microsoft Azure Dev Tools for Teaching” Program ten oferuje dostęp do korzyści mających na celu wspieranie działań z zakresu edukacji i nauczania, niekomercyjnych badań naukowych, projektowania, opracowywania, testowania i demonstrowania aplikacji. Na poszczególnych Wydziałach studenci w laboratoriach posiadają dostęp do specjalistycznego oprogramowania między innymi: Mathematica, ArcGIS, Surfer, Grapher, Visio, Project oraz innych. Studentom Wydziału Ekonomii Finansów i Zarządzania oferujemy po bezpiecznym połączeniu przez VPN zdalny dostęp do oprogramowania: Comarch Optima, Insert Nexo, Insert GT, OptiPromag, Symfonia, Symfonia R2płatnik, PłatnikZUS, Eureka, Doctor Coster. Zdalny dostęp do oprogramowania jest realizowany przez usługę Microsoft Remote Desktop Services.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Posadzki w budynku wykonane zostały z kafli antypoślizgowych, krawędzie stopni są oznaczone kolorystycznie, główne drzwi są dwuskrzydłowe, rozwierane i posadowione są na poziomie posadzki, brak progów w drzwiach. W budynku znajdują się dwie windy dostosowane dla osób poruszających się na wózku, w budynku znajdują toalety dostosowane dla osób z niepełnosprawnością na każdym piętrze. Zostały zapewnione miejsca parkingowe wyznaczone dla osób niepełnosprawnych i sposób korzystania z nich: zlokalizowano bezpośrednio przed głównym wejściem do budynku (w odległości ok. 6 m od wejścia). Łączna ilość miejsc dla osób niepełnosprawnych = 4. Dodatkowo- miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych znajdują się przed łącznikiem i budynkiem C – 4 wyznaczone miejsca- na parkingu

ogólnodostępnym również dla użytkowników Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług. Miejsca dla osób niepełnosprawnych znajdują się również przy budynku G - ok. 15m -20m od wejścia do budynku.

W bezpośrednim sąsiedztwie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych przewidziano ciąg pieszy. Do budynku można wejść z psem asystującym, sale wykładowe posiadają pętle słuchowe. Pomimo tego, że w budynku nie ma tłumacza języka migowego ani możliwości korzystania z usług tłumacza języka migowego on-line, możliwe jest zgłoszenie zapotrzebowania na usługę tłumacza. Uniwersytet Szczeciński zapewnia dostępność swojej strony internetowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Oświadczenie w sprawie dostępności ma zastosowanie do strony internetowej Uniwersytetu Szczecińskiego. Na stronie internetowej Uniwersytetu Szczecińskiego: <https://usz.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>, zamieszczona jest ścieżka komunikacji z pracownikiem oraz zgłaszania ograniczeń w zakresie dostępności. Każdy ma prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej, aplikacji mobilnej lub jakiegось ich elementu. Można także zażądać udostępnienia informacji w formach alternatywnych, na przykład odczytanie niedostępnego cyfrowo dokumentu, opisanie zawartości filmu bez audiodeskrypcji itp. W sytuacji, gdy zapewnienie dostępności nie jest możliwe, zostanie zaproponowany alternatywny sposób dostępu do informacji.

Budynki Uniwersytetu Szczecińskiego wyposażone są w odpowiednią infrastrukturę oraz specjalnie przystosowaną do potrzeb studentów z niepełnosprawnością bazę lokalową. Dotyczy to obu kampusów Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania, gdzie znajdują się specjalne podjazdy dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz windy. Szerokie korytarze oraz przestronne sale również zapewniają odpowiedni komfort studiowania dla osób z niepełnosprawnościami. Na kampusowych parkingach wydzielono miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych. We wszystkich budynkach zlokalizowano toalety przystosowane do ich potrzeb. W budynku kampusu Mickiewicza dostępne jest także pomieszczenie przeznaczone do wypoczynku dla osób z niepełnosprawnościami.

Na US od 2007 r. funkcjonuje Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, którego podstawowym celem jest zaoferowanie studentom z niepełnosprawnościami niezbędnych form wsparcia w procesie kształcenia. Dział ten oferuje m.in. wsparcie tłumacza języka migowego podczas zajęć dydaktycznych oraz w trakcie załatwiania spraw uczelnianych, pomoc asystenta dydaktycznego, transportowego i tyflodydaktycznego. Kontaktem w tej sprawie z osobami głuchoniemymi i niedosłyszącymi zajmuje się pani Justyna Markitoń-Belbart.

Biblioteka uniwersytecka dysponuje programami pomocy dla osób niewidomych i niedowidzących, takimi jak konwertujące tekst na mowę – Ivona Mini Reader, Ivona Reader oraz NVDA. Program konwertujący tekst na język Braillea – Win Braille 5.1. Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami udostępnia również czytniki powiększające dla osób niedowidzących oraz osprzęt brajlowski.

W skład infrastruktury niezbędnej do prostego i bezpiecznego korzystania z Internetu na Uniwersytecie Szczecińskim jest stosowana usługa EDUROAM, za pomocą której zarówno pracownicy, jak i studenci uzyskują bezpłatny dostęp do bezprzewodowego Internetu (wi-fi). Warunkiem uzyskania dostępu do sieci jest posiadanie uczelnianego konta poczty elektronicznej w domenie @usz.edu.pl. Posiadane konto umożliwia dostęp do Internetu na terenie jednostek uczestniczących w projekcie EDUROAM w Polsce i innych krajach europejskich. Podczas pandemii, kiedy większość zajęć była prowadzona zdalnie, korzystano z aplikacji Microsoft Teams jako usługi w Microsoft Office 365, do którego bezpłatny dostęp posiadają wszyscy studenci i pracownicy US. Należy podkreślić, że specjalna instrukcja dotycząca logowania oraz sprawnego przeprowadzania zajęć została przygotowana i opublikowana na stronie internetowej przez pracowników Uczelnianego Centrum Informatycznego.

Systemem przeznaczonym do obsługi studentów, doktorantów i pracowników (zarówno wykładowców, jak i pracowników administracyjnych np. z dziekanatu) jest system e-proDziekan. Zaletą tego systemu jest fakt, że wymienione wyżej grupy osób logują się do niego za pomocą konta do poczty uczelnianej założonego w Microsoft Office 365. System został przyjęty przez studentów, jak i wykładowców z dużą aprobatą, gdyż posiada bardzo prosty interfejs oraz zdecydowanie ułatwił przejrzystość w procedurze wypełniania ocen czy generowania raportów końcowych.

Pracownicy Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie w okresie od 2022-01-01 do 2023-10-31 uczestniczyli w projekcie wdrożeniowym p.: „Strefa dostępności”, którego celem było włączenie w prace rozwojowe, dostępnej wiedzy i wyników prowadzonych przez pracowników naukowych Uniwersytetu Szczecińskiego, interdyscyplinarnych badań naukowych nad zagadnieniami niepełnosprawności i dostępności z zakresu nauk prawnych, nauk o bezpieczeństwie, pedagogiki oraz ekonomii i finansów. Głównym celem projektu było podniesienie u 53 pracowników kadry dydaktycznej Uniwersytetu Szczecińskiego kompetencji w zakresie umiejętności dydaktycznych w obszarze projektowania uniwersalnego, a tym samym na wsparciu zmian organizacyjnych i podniesieniu kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego, wpływając pozytywnie na poprawę jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego. Głównymi rezultatami osiągniętymi w projekcie było: podniesienie kompetencji – efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji – z zakresu projektowania uniwersalnego nauczycieli akademickich z dziedziny nauk społecznych, reprezentujących następujące dyscypliny naukowe: nauki o bezpieczeństwie, ekonomia i finanse, pedagogika oraz nauki prawne, a następnie wdrożenie przedmiotów z projektowania uniwersalnego do programów studiów na kierunkach: 1) management instytucji publicznych i Public Relations, 2) bezpieczeństwo wewnętrzne, 3) logistyka, 4) turystyka i rekreacja, 5) informatyka w biznesie; 6) pedagogika specjalna; 7) prawo.

5.5. Dostępności infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Studenci mają możliwość korzystania z przestrzeni wewnętrznych do pracy indywidualnej i grupowej. W pakiecie MS Office 2019 dostępne są aplikacje wykorzystywane do tworzenia testów oraz zadań wykorzystywanych podczas zajęć. Dostępna dla studentów platforma SharePoint dostarcza nowoczesne środowisko pracy, w którym studenci mogą zarówno ze sobą jak i z wykładowcami w wygodny sposób współpracować. Z jego poziomu można m.in. udostępniać pliki, dane, wiadomości i zasoby. Głównym narzędziem do organizowania różnorodnych wydarzeń, zarówno przez studentów, jak i pracowników – konferencji, spotkań naukowych, szkoleń jest dostępna w pakiecie Office aplikacja MS Teams.

Uniwersytet Szczeciński wykorzystuje szeroką gamę licencji na oprogramowanie. Należą do nich zarówno licencje wieczyste, jak i subskrypcyjne kupowane w kanale dystrybucyjnym edukacyjnym. Możemy tutaj wyróżnić oprogramowanie dedykowane dla administracji US jak i dla realizacji potrzeb szeroko pojętego procesu dydaktycznego dla studentów, pracowników badawczych oraz dydaktycznych. W celu realizacji zajęć zdalnych Uniwersytet Szczeciński zdecydował się na ujednolicenie platformy w oparciu o rozwiązania firmy Microsoft – usługi Microsoft 365 A3. Jest to bardzo istotne dla sprawnego funkcjonowania Uczelni. Jedna platforma daje możliwość społeczności akademickiej sprawną komunikację, która pozwala na efektywne prowadzenie zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Oficjalnym narzędziem na US do prowadzenia zajęć z zdalnych, komunikacji

i współpracy pomiędzy pracownikami naukowymi, dydaktycznymi i studentami oraz słuchaczami studiów podyplomowych jest Microsoft Teams (wchodzący w skład Microsoft 365). Dodatkowe narzędzia wykorzystywane w procesie zdalnego nauczania to: pakiet Aplikacje Microsoft 365 (pakiet Microsoft Office), OneDrive, Forms. Dostęp do Aplikacji Microsoft 365 oraz usług Microsoft 365 A3 posiadają wszyscy studenci oraz pracownicy uczelni. Kolejnym oprogramowaniem zakupionym przez US dla wszystkich studentów jest „Statistica”, który jest uniwersalnym, zintegrowanym systemem służącym do statystycznej analizy danych, tworzenia wykresów, operowania na bazach danych, wykonywania transformacji danych i tworzenia aplikacji. Zajęcia na odległość w trybie asynchronicznym na Uniwersytecie Szczecińskim są prowadzone przez platformę LMS Moodle (e-studia.usz.edu.pl). Autoryzacja wykładowców, pracowników administracyjnych i studentów odbywa się poprzez integrację z kontami uczelnianymi (usługa Microsoft 365). Platforma Moodle służy też do wspierania dydaktyki w trybie stacjonarnym, niestacjonarnym (I i II stopień, studia podyplomowe) - wykładowcy mają możliwość używania platformy do przekazywania cyfrowych materiałów dydaktycznych, materiałów uzupełniających, jak i przeprowadzania różnej formy zaliczeń. Ponadto wszyscy studenci US posiadają dostęp do oprogramowania zawartego w programie: „Microsoft Azure Dev Tools for Teaching” Program ten oferuje dostęp do korzyści mających na celu wspieranie działań z zakresu edukacji i nauczania, niekomercyjnych badań naukowych, projektowania, opracowywania, testowania i demonstrowania aplikacji. Na poszczególnych Wydziałach studenci w laboratoriach posiadają dostęp do specjalistycznego oprogramowania między innymi: Mathematica, ArcGIS, Surfer, Grapher, Visio, Project oraz innych. Studentom Wydziału Ekonomii Finansów i Zarządzania oferujemy po bezpiecznym połączeniu przez VPN zdalny dostęp do oprogramowania: Comarch Optima, Insert Nexo, Insert GT, OptiPromag, Symfonia, Symfonia R2płatnik, PłatnikZUS, Eureka, Doctor Coster. Zdalny dostęp do oprogramowania jest realizowany przez usługę Microsoft Remote Desktop Services.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni

Systemem biblioteczno-informacyjnym Uczelni jest system Koha, uwzględniający zasady otwartego oprogramowania, wprowadzony w Bibliotece Głównej US, który obowiązuje w całej sieci bibliotek US. Wszystkie zasoby biblioteczne znajdują się w katalogu on-line oraz w zasobach zdigitalizowanych. Dzięki systemowi użytkownicy mogą korzystać z baz on-line w ramach licencji krajowych oraz zakupionych przez Bibliotekę Główną i poszczególne Wydziały. System informacyjny Biblioteki Głównej US zawiera także bazy danych tworzone przez pracowników Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych, w tym bazę publikacji pracowników naukowych US-Publi. Wszyscy studenci mają bieżący dostęp do wykazu publikacji naukowych pracowników US. W systemie Koha funkcjonują moduły gromadzenia książek (służy on do planowania i realizacji zakupów wydawnictw zwartych), opracowania, wypożyczalni międzybibliotecznej i czytelnia. Ze zdalnego dostępu z komputerów domowych (w przypadku niektórych baz z urządzeń mobilnych – tablet, komórka) mogą korzystać wszyscy autoryzowani użytkownicy, czyli pracownicy US oraz studenci i doktoranci.

Biblioteka Humanistyczna i Nauk Społecznych mieszcząca się na Wydziale Nauk Społecznych zajmuje łącznie powierzchnię 850,13 metrów kwadratowych. Księgozbiór biblioteki wynosi 83361 jednostek inwentarzowych pozycji zwartych oraz 14263 voluminów ciągłych w magazynie głównym. W skład jej wchodzi sala czytelniana wraz ze stanowiskiem do wypożyczeń materiałów bibliotecznych, licząca 70 miejsc dla użytkowników oraz dodatkowo 3 miejsca dla osób niepełnosprawnych.

Sala komputerowa w chwili obecnej jest remontowana - prowadzone są prace nad montażem routerów, czekamy na zakup nowoczesnego sprzętu komputerowego wraz z drukarką ogólnodostępną

i skanerem. W obecnej chwili udostępniamy 4 stanowiska komputerowe z pełnym dostępem do Internetu i możliwością korzystania z baz danych oraz jeden komputer obsługujący bazę ACADEMICA. Każdy czytelnik poszukujący właściwych dla siebie pozycji ma możliwość skorzystania z wyszukiwarki w katalogu głównym, miltiwyszukiwarce EDS oraz w katalogu zbiorów specjalnych.

Do biblioteki przynależą 4 magazyny o łącznej powierzchni 360 metrów kwadratowych mieszczące 386 000 vol. księgozbiorów zamknięte takich jak: ANS, WOKA, IZP oraz księgozbiór pedagogiczny. Łącznie w bibliotece zgromadzonych jest 483 624 voluminów.

W 2023 roku w bibliotece zarejestrowaliśmy 584 nowych czytelników wypożyczających, 1322 osoby aktywnie wypożyczały materiały biblioteczne. Ogółem w ciągu roku zarejestrowanych czytelników odnotowaliśmy 2665, należy dodać, że nie jesteśmy w stanie określić dziennej liczby odwiedzin czytelników wchodzących na "prasówkę", do księgozbioru w wolnym dostępie. Śmiało można powiedzieć, że liczba zarejestrowanych czytelników odwiedzających jest dwukrotnie wyższa.

W bibliotece odbywają się lekcje biblioteczne, prowadzone są zajęcia, spotkania. Jeżeli chodzi o wymianę międzybiblioteczną jesteśmy czynnie zaangażowani w roli wypożyczających, jak również wypożyczanych pozycji. Pomimo, iż wypożyczenia międzybiblioteczne prowadzone są przez Sekcję znajdującą się Bibliotece Głównej, my udostępniamy pozycje w Bibliotece Humanistycznej i Nauk Społecznych.

Księgozbiór dla kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne jest zgodny z literaturą wskazaną w Sylabusach. Czasopisma dostępne w bibliotece:

1. Przegląd Naukowo – Metodyczny .Edukacja dla Bezpieczeństwa Hc. 6450 – dostępny również on-line
2. Bezpieczeństwo Narodowe Hc. 5445 – dostępny również on-line
3. Dyplomacja i Bezpieczeństwo Hc. 8282 – dostępny również on-line
4. Internal Securiti Hc.5980
5. Przegląd Światowego Procesu Rozbrojeniowego Fc. 4238
6. Studia i Materiały do Historii Wojskowości Hc. 14
7. Rocznik Strategiczny Hc. 5031 – dostępny również w wersji on-line
8. Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego Hc. 4078 – dostępny również w wersji on-line
9. Przegląd Historyczno-Wojskowy Hc. 4078 – dostępny również w wersji on-line
10. Technika Wojskowa Hc. 6010
11. Przegląd Sił Zbrojnych Hc. 7207
12. Polska Zbrojna Hc. 7157

Biblioteka Główna US dysponuje szeregiem baz, w tym m.in.:

ALEX - baza danych biograficzna
BazHum - bibliograficzna
CEEOL - pełnotekstowa
DOAJ Directory of Access Journals - bibliograficzna
EBSCO Host - pełnotekstowa
Elsevier Science Direct – pełnotekstowa
ERIC – abstraktowa, pełnotekstowa
HAL – pełnotekstowa
JSTOR – pełnotekstowa
PERSEE – pełnotekstowa
SCOPUS – abstraktowa

SpringerLink – pełnotekstowa
Taylor&Francis Arts and Humanities – abstraktowa , pełnotekstowa
Web of Science – abstraktowa, biometryczna, indeks cytowań
Wiley OnLine Library - pełnotekstowa
Libraria – pełnotekstowa
ZBC Pomerania – pełnotekstowa.
Wszystkie dostępy poprzez linki w <https://bg.usz.edu.pl/e-zasoby/>

Czasopisma i książki w licencjach krajowych: <https://wbn.icm.edu.pl>

Science Direct (Elsevier)
Wybrane czasopisma Freedom Collection wraz z grupą Lancet i Cell, w tym 1232 tytułów bieżących z rocznikami od 1995 oraz 364 tytuły archiwalne oraz książki: 1712 monografii z lat 2013 i 2014 oraz 803 wolumeny serii książkowych lub poradnikowych z lat 2011-2015 Informator
Springer Link
Czasopisma, w tym 2132 tytuły bieżące ze wszystkimi dostępnymi rocznikami do 1997 r. oraz głębokie archiwa dla ok. 1000 czasopism, oraz ok. 137.000 książek wydanych w latach: 1888-1989, 1990-1999, 2000-2004, 2005-2009, 2010-2014, 2015-2019 (z wyjątkiem 2016) Informator
Wiley Online Library
Wybrane 491 czasopisma oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015 Informator
nature.com
Czasopismo Nature, roczniki od 2010 Informator
science.org
Czasopismo Science, roczniki od 1997 Informator
E-książki
Przeglądarka dziedzinowa i wyszukiwarka książek dostępnych w ramach licencji krajowych
Infona
Archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011 oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie
Ebsco
Czasopisma naukowe i książki różnych wydawców, gazety i inne publikacje
Scopus
Interdyscyplinarna baza abstraktów i cytowań z ok. 23.000 czasopism, 145.000 książek, serii książkowych, sprawozdań konferencyjnych i patentów Informator
Web of Science
Interdyscyplinarna kolekcja baz abstraktów i cytowań z 34.522 czasopism aktywnych, w tym 24.684 czasopism aktywnych WoS Core Collection, 143.780 książek w BKCI, sprawozdań konferencyjnych i patentów Informator

Polskie otwarte zasoby bibliograficzno-pełnotekstowe na serwerach ICM:

AGRO
Baza bibliograficzna polskich czasopism rolniczych i przyrodniczych udostępniana przez ICM
Biblioteka Nauki
Baza otwartych pełnych tekstów artykułów publikowanych w polskich czasopismach naukowych i pełnych tekstów wybranych książek naukowych wraz z ich metadanymi. Platforma umożliwia przeszukiwanie zasobów pełnotekstowych pochodzących z pięciu baz dziedzinowych: AGRO, BazTech, CEJSH, DML-PL, PSJD.
BazEkon

Baza bibliograficzno-pełnotekstowa z nauk ekonomicznych i pokrewnych tworzona przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i udostępniana przez ICM

BazTech

Bibliograficzno-pełnotekstowa baza danych polskich czasopism z zakresu nauk technicznych, nauk ścisłych i ochrony środowiska tworzona przez konsorcjum bibliotek i udostępniana przez ICM

CEJSH

Baza bibliograficzna środkowoeuropejskich czasopism z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych

DML-PL

Pełnotekstowa baza archiwalnych artykułów z polskich czasopism matematycznych prowadzona przez ICM

PSJD

Poza tym BG zapewnia dostęp cyfrowy do najważniejszych polskich dzienników oraz tygodników opinii (ze względu znowu na ograniczenia licencyjne - tylko w budynkach bibliotek):

Do Rzeczy

Dziennik Gazeta Prawna

Gazeta Wyborcza

Głos Nauczycielski

Głos Szczeciński

Kurier Szczeciński

Newsweek+Przegląd Sportowy+Forbes

Parkiet

Polityka+Forum+Wiedza i Życie+ Świat Nauki

Polonistyka

Polska The Times

Przegląd Sportowy

Przegląd Tygodnik

Puls Biznesu

Rzeczpospolita

Sieci

Tygodnik Powszechny

Tygodnik Solidarność

Wprost

Wspólnota

Wychowanie Fizyczne

5.7. Ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego

Warunki realizacji procesu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (m.in. baza dydaktyczna i naukowa, miejsca odbywania praktyk zawodowych oraz system biblioteczno-informacyjny) podlegają bieżącemu i okresowemu monitorowaniu przez interesariuszy wewnętrznych (m.in. zespół kierunku, opiekuna praktyk, studentów).

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecenie skorelowania wykazów umieszczonych w sylabusach z zasobami bibliotecznymi, jak i uaktualnianie zbiorów bibliotecznych	Zalecenie zrealizowano. Sukcesywnie zwiększane są zasoby biblioteczne o pozycje umieszczane w sylabusach. Są one dostępne dla studentów zarówno w Bibliotece Humanistycznej i Nauk Społecznych, jak również w Bibliotece Głównej US. Użytkownicy społeczności akademickiej, posiadający ważne konto biblioteczne, mają nieodpłatny dostęp do wielu polskich i zagranicznych baz danych, m.in. Ibook Libra, CEEOL, EBSCO i inne.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji oraz uaktualnianiu i doskonaleniu programu studiów odbywa się na kilku płaszczyznach. Jedną z najważniejszych form tego typu działalności na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest współpraca z zewnętrznymi interesariuszami i ich przedstawicielami: Komendą Wojewódzką Policji, Morskim Oddziałem Straży Granicznej – Placówka w Szczecinie, Sztabem Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód – MNCNE (NATO), jednostkami Wojska Polskiego, w szczególności 12. Dywizją Zmechanizowaną, 12. Brygadą Zmechanizowaną, 14. Zachodniopomorską Brygadą Wojsk Obrony Terytorialnej. Współpraca z otoczeniem zewnętrznym dotyczy również administracji publicznej, w szczególności z kadrą kierowniczą i pracownikami komórek centrów zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa na szczeblu wojewódzkim jest to Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki (Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego), regionalnym Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego (Wydział Bezpieczeństwa i Ochrony Informacji Niejawnych), miejskim Urząd Miasta Szczecin (Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, Wydział Spraw Społecznych), Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, a także prywatnych firm ochroniarskich i detektywistycznych oraz takich organizacji jak Youkkraine, Związek Ukraińców w Polsce Oddział Szczecin, Fundacja Tulipan. Wykaz interesariuszy zawiera **(zał. 6.1. oraz zał. 6.2)**. W zainteresowaniu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest zgłaszanie przez nich sugestii, wynikających z potrzeb rynku pracy oraz z zagrożeń i wyzwań w zakresie bezpieczeństwa. Do szczegółowych zadań należą m.in.: wskazywanie nowych zagrożeń w skali globalnej, regionalnej, krajowej i lokalnej, co winno sugerować ukierunkowanie tematyczne przyszłych zajęć. To również opiniowanie i programów oraz zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i wymogów służb, wspomaganie rozwoju i promowanie osiągnięć Instytutu, opiniowanie wniosków o utworzenie nowych specjalności studiów oraz podejmowanie inicjatyw ułatwiających start zawodowy studentów. W latach 2021 – 2024 podjęto siedem uchwał Rady Dydaktycznej Wydziału nauk Społecznych w sprawie zaopiniowanie zmian

w programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Działania te również były podejmowane na podstawie wcześniejszych spotkań i konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Potwierdzeniem systematycznie wzrastającego wpływu instytucji związanych z bezpieczeństwem na koncepcje kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są w szczególności:

- 1.1. Konsultacje prowadzone z przedstawicielami-interesariuszami instytucji związanych z bezpieczeństwem: Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Urzędu Miasta Szczecin i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, CUS Koszalin, Fabryka Wody, organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym (np. Sanktus Security Management) w celu wdrożenia przedmiotów aktualnych ze względu na wyzwania obszaru bezpieczeństwa państwa.
- 1.2. Współpraca z firmami i instytucjami związanymi z bezpieczeństwem, m.in. w celu przekazania studentom wiedzy i doświadczeń z zakresu wymagań praktyki codziennej służby. Obejmuje to takie aktywności jak: organizacja i realizacja praktyk studentów (np. policja, wojsko, administracja publiczna, podmioty prywatne), umożliwienie studentom aktywnego współuczestniczenia w bieżącej działalności podmiotu przyjmującego, wsparcia procesu przygotowania przez studentów prac zaliczeniowych w ramach realizowanych przedmiotów. Celem tych projektów jest przede wszystkim rozszerzenie kompetencji zawodowych studenta odpowiadających specyfice kierunku, zgodnie z oczekiwaniami wymogów służby i pracy poszczególnych instytucji oraz wymagań rynku pracy.
- 1.3. Spotkania i wykłady przedstawicieli wielu instytucji ze studentami kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (m.in. Policji, Straży Granicznej, ABW, pracownikami centrów zarządzania kryzysowego, a także prywatnych firm ochroniarskich i detektywistycznych, Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód – MNCNE (NATO), Służby Kontrwywiadu Wojskowego, jednostek operacyjnych Wojska Polskiego. Jako przykłady można wskazać: Spotkanie z zaproszonym gościem- 13 maj 2021 r.- Profilowanie kryminalne- fakty i mity. Wykład profilerka Jana Gołębiowskiego wraz z dyskusją; 13 grudzień 2022- Spotkanie z przedstawicielami ABW (możliwość aplikowania); 23 styczeń 2023- Studenckie Koło Naukowe "Sydonia" na czele z opiekunem prof. Grzegorz Ciechanowski, zorganizowali wizytę Pana Premiera Tomasza Siemoniaka oraz Pana Posła Grzegorza Napieralskiego Wizyta skupiła się wokół kwestii związanych z bezpieczeństwem naszego państwa czy regionu. Debatowano na temat przyszłości polskiego wojska, stanem i potencjałem armii, a także o znaczeniu NATO oraz współpracy międzynarodowej dla naszego bezpieczeństwa; 29 marzec 2023 r.- Prezentacja z profilaktyki zagrożeń antyterrorystycznych połączona z możliwościami aplikowania i rozwoju zawodowego w ABW; 20 Kwiecień 2023 r. - Dzień ze Strażą Graniczną - studenci mieli możliwość wysłuchania interesujących prelekcji i prezentacji na temat pracy w tej jednostce; Spotkanie z majorem rez. Arkadiuszem Kupsem - Zastępcą dowódcy ds. szkolenia 56 Kompanii Specjalnej w Szczecinie, twórcy systemu COMBAT 56. Tematem wykładu były: "Jednostki Specjalne Wojska Polskiego na Pomorzu Zachodnim - 56 Kompania Specjalna" (28.05.2024r.); Spotkanie przedstawicieli z Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie ze studentami kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (12.06.2024r.)- spotkanie to dotyczyło przedstawienia oferty i możliwości zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach zaraz po ukończeniu studiów. Co istotne, przedstawiciele KMP podkreślali, jak ważny jest dla nich pracownik wykształcony i jak zróżnicowane są ścieżki kariery dla osób, które ukończyły studia,

od tych, którzy podejmują pracę zaraz po ukończeniu szkoły; Dużym zainteresowaniem wśród studentów cieszyło się „Szkolenie Antyterrorystyczne”, które zostało zorganizowane przez Samodzielny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji oraz Instytut (27.03.2024 r.). Podczas szkolenia studenci zdobyli praktyczną wiedzę na temat sytuacji zagrażających życiu oraz działań, które powinny zostać podjęte w momencie bezpośredniego zagrożenia ich życia. W szkoleniu wzięło udział ponad 300 studentów Instytutu. W czerwcu 2024 r. – spotkanie z pracodawcą Komenda Miejska Policji w Szczecinie. Październik 2024 r. - prof. Marek Cupryjak, dr Aleksandra Raba-Schulze, dr Mariusz Sikora oraz dr Piotr Ostrowski, w październiku prowadzili cykl warsztatów i szkoleń. Zajęcia prowadzone były w ramach projektu „Akademia antyterrorystyczna -wiedzieć by zrozumieć-zrozumieć by zapobiegać”, konkretyzowanego w partnerstwie instytucjonalnym Uniwersytetu Szczecińskiego z Fundacją Fair and Square Education (FASE) oraz Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie.

- 1.4. Projekt „Zarządzanie kryzysowe w praktyce” (decyzja nr PL/2020/PR/0090, lata 2020–2022). Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Programu Krajowego Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz budżetu państwa; pełniona funkcja: członek zespołu zarządzającego); Projekt ten stanowił przykład współpracy uczelni wyższej z administracją państwową, służył podnoszeniu poziomu wiedzy kadry administracyjnej i opracowaniu zasad koordynacji działań w zakresie zarządzania kryzysowego na poziomie regionu, wypracowaniu nowych procedur oraz najlepszych praktyk przez wszystkich interesariuszy zaangażowanych w zarządzanie kryzysowe, ochronę ludności i ochronę infrastruktury krytycznej. Jego celem nadrzędnym było wzmocnienie kompetencji i umiejętności przedstawicieli służb na szczeblu centralnym oraz jednostek administracji terytorialnej w zakresie zarządzania kryzysowego i reagowania kryzysowego, a także zwiększenie wiedzy i poziomu świadomości wśród społeczeństwa, w tym: uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, studentów uczelni wyższych. Wśród wielu inicjatyw podjętych w ramach tego projektu (szkolenia, seminaria, konferencje naukowe, przygotowanie platformy e-learning, kampanie informacyjno-edukacyjne, nagranie materiałów multimedialnych), szczególnie cenne było opracowanie i przygotowanie przez zespół 26 autorów w większości pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, a zarazem osoby prowadzące zajęcia na wizytowanym kierunku *Leksykonu bezpieczeństwa Pomorza Zachodniego* (oraz jego wersji niemieckiej: *Lexikon für die Sicherheit Westpommerns*).
- 1.5. Wizyty studentów kierunku w jednostkach organizacyjnych zachodniopomorskiej policji, służby więziennej, wojewódzkim centrum zarządzania kryzysowego oraz jednostkach wojskowych- 12. Brygadzie Zmechanizowanej (2022 r.); 12. Batalionie Dowodzenia Ułanów Podolskich (2020), 14. Zachodniopomorskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej (rocznie), w Placówce Straży Granicznej w Szczecinie (2023 r., 2024 r.). Aktywności te organizowane są też w celu przedstawienia studentom oferty zawodowej; 24 stycznia 2024 r. – spotkanie z sierż. szt. z Komisariatu Policji Szczecin – Śródmieście; spotkanie 9 stycznia 2024 r. z Panią nadkom. i Panem asp. z Wydziału do walki z przestępczością przeciwko życiu i zdrowiu Komisariatu Policji Szczecin – Śródmieście, zaznajomili Studentów z wybranymi typami czynów zabronionych. 4 kwietnia 2024 r. - wizyta studyjna w Zarządzie Portów Morskich Szczecin i Świnoujście w Szczecinie; 22 kwietnia 2024 r. – wizyta studyjna Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie; 24 kwietnia 2024 r. – wizyta studyjna Oddział Prewencji Policji w Szczecinie; 5 maja 2024 r. – wizyta studyjna w Archiwum Państwowym w Szczecinie; 9 maja 2024 r. – wizyta studyjna w Porcie

Lotniczym Szczecin-Goleniów im. NSZZ Solidarność; 6 czerwca 2024 r.- studenci - kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień, II rok, spec. ASBW - mieli okazję uczestniczyć w wizycie studyjnej w świetlicy dawnej Stoczni Szczecińskiej im. Adolfa Warskiego. Podczas wizyty studenci mieli okazję wysłuchać wykładu dr hab. Sebastiana Ligarskiego, dyrektora Centrum Solidarności Stocznia. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie – wybrane przykłady współpracy w latach 2022- 2024 przedstawia zał. 6.3.

- 1.6. Wizyty studyjne w Bundestagu (Berlin); wizyty organizowane są przez Instytut dwa razy w roku akademickim. Podczas wizyty studenci mają okazję zwiedzić Bundestag oraz dowiedzieć się o zabezpieczeniach budynku na wypadek zagrożeń terrorystycznych i innych. Podczas spaceru po mieście, studenci mogą również dowiedzieć się o realiach życia w tym mieście, historii - upadku muru berlińskiego, aspektach związanych z bezpieczeństwem i aranżacją przestrzeni użyteczności publicznej. Zwiedzają Checkpoint Charlie, Bebelplatz, Berliner Innenstadt, Museumsinsel oraz Bramą Brandenburską.
- 1.7. Współpraca z podmiotem pozarządowym z obszaru bezpieczeństwa wodnego WOPR Województwa Zachodniopomorskiego, którego efektem były materiały filmowe prezentowane mediach społecznościowych w 2021 r. dla studentów i mieszkańców regionu dotyczące ratownictwa wodnego, udział studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne V Kongresie Bezpieczeństwa Wodnego 17-18.11.2023 r. podczas, którego mogli zaprezentować analizę bezpieczeństwa wodnego kąpielisk miasta Szczecin.
- 1.8. Udział wspomnianych służb wojskowych i Policji w prezentacji sprzętu i działania zespołów w okresie rokrocznie organizowanych przez Instytut na terenie WNS: *Dni Bezpieczeństwa* oraz *Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności*. W organizacji tych dwóch wydarzeń aktywnie uczestniczą studenci kierunku, w tym członkowie studenckich kół naukowych. Wydarzenia otrzymują wsparcie organizacyjne i finansowe ze strony Marszałka Województwa zachodniopomorskiego.
- 1.9. Konferencje naukowe współorganizowane przez studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne bądź otwarte dla nich, z udziałem przedstawicieli instytucji związanych z bezpieczeństwem, podczas których prezentowane są zagadnienia związane ze współczesnymi zagrożeniami i metodami zapobiegania im, wyzwaniem dla bezpieczeństwa i wymaganiami zawodowymi związanymi ze służbą i pracą w poszczególnych formacjach. Za przykład mogą posłużyć, organizowane w ostatnich latach, m.in.: Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zarządzanie kryzysowe, prewencja antyterrorystyczna w świetle współczesnych zagrożeń” zorganizowana przez Katedrę Studiów nad Bezpieczeństwem INoPiB i Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie, (19.10.2023 r.); Sympozjum „Akademia Antyterrorystyczna – Wiedzieć by zrozumieć – zrozumieć by zapobiegać”, które było podsumowaniem i elementem wspólnego projektu Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, Fair and Square Education (FASE) (20.11.2024). Działanie to otrzymało dofinansowanie w ramach programu „Razem Bezpieczniej” realizowanego przez MSWiA. (I inne konferencje wspierające rozwój naukowy studentów, opisane w kryterium 8).
- 1.10. Wizyty studentów w jednostkach administracji publicznej, które realizują dobre praktyki z obszaru kształtowanie bezpiecznych przestrzeni oraz dostępności dla osób z dodatkowymi potrzebami np. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego (2023, 2024).
- 1.11. Wizyty studentów z Centrum Koordynacji Bezpieczeństwa Wodnego WOPR Województwa Zachodniopomorskiego (2022, 2023) podczas którego przekazywane są informacje na temat

organizacji zarządzania obszarami wodnymi regionu oraz organizowania akcji ratowniczych na akwenach Szczecina i Zalewu Szczecińskiego.

- 1.12. Udział studentów kierunku z spotkaniach z przedstawicielami Wojskowego Centrum Rekrutacji w Szczecinie na temat zasad, organizacji i udziału w programie szkolenia wojskowego studentów w ramach Legii Akademickiej – moduł podstawowy i podoficerski.
- 1.13. Udział przedstawicieli Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Szczecinie w okresie 2018 – 2024 w realizacji programu ochotniczego szkolenia wojskowego studentów w ramach Legii Akademickiej. Realizacja bloku przedmiotów dotyczących dyscypliny wojskowej, w których uczestniczyli również studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
- 1.14. Działalność Akademickiego Biura Karier oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości Uniwersytetu Szczecińskiego, jedną z form są wizyty pracowników Biura na zajęciach prowadzonych na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, ostatnia taka przeprowadzona została w styczniu 2024 r.
- 1.15. Unikatowym działaniem z obszaru współpracy z otoczeniem zewnętrznym jest organizacja spotkań z specjalistami z zakresu bezpieczeństwa i obronności, którzy pracują w Polsce i zagranicą w ramach cyklu „Wykładów eksperckich”, które pozwalają studentów kierunku uzyskać aktualną wiedzę z obszaru bezpieczeństwa, Przykładami tego są Wykład ekspercki (05.11.2024) „Kosowo – udział polskiej policji w misji EULEX” – prelegent podispn. Krzysztof Kosiński – Dowódca 36. Rotacji Jednostki Specjalnej Polskiej Policji w Kosowie ramach misji UE – EULEX, w Polsce dowódca Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Szczecinie. Forma: on-line. Wykład ekspercki (28.05.2024) „Jednostki Specjalne Wojska Polskiego na Pomorzu Zachodnim – 56. Kompania Specjalna” – prelegent major rez. Arkadiusz Kups – były zastępca dowódcy ds. szkolenia 56 KS, twórca systemu COMBAT 56. Formuła: wykład stacjonarny.
- 1.16. Zjazdy klas mundurowych szkół województwa zachodniopomorskiego stanowią wspólne przedsięwzięcia Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, corocznie dedykowane są różnej formacji mundurowej, której przedstawiciele prezentują zasady służby, organizują punkty szkoleniowe pokazy dla uczniów z klas mundurowych. Uczelnia prezentuje swoją ofertę edukacyjną w szczególności kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne; Zjazd klas mundurowych: 2024 (dedykowany Straży Granicznej), 2023 (dedykowany zachodniopomorskiej Policji), 2022 (dedykowany dla Wojska Polskiego – 14. BWOT). W tym działaniu współpracy Uczelni, podmiotów zewnętrznych z obszaru bezpieczeństwa aktywny udział biorą również studenci kierunku bezpieczeństwa wewnętrzne: prezentują aktywność kół naukowych, organizują punkty szkoleniowe.

Przytoczone wyżej aktywności pokazują, że Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie współpracując przy realizacji kierunku w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności obszarze nauk o bezpieczeństwie i realizowanego kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzi współpracę z wieloma podmiotami realizującymi zadania na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa w regionie.

Współpraca ta również dotyczy spotkań konsultacyjnych, w trakcie których prezentowane są propozycje zmian programu studiów i utworzenia nowych specjalności na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Ważnym elementem tego procesu jest ustalenie możliwości organizacyjnych praktyk zawodowych w podmiotach publicznych (Urzędy), które mogą realizować studenci kierunku oraz

służbami i inspekcjami, które stwarzają możliwości realizacji praktyk zawodowych dla studentów, w tym również kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

6.2. Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się na wielu poziomach. Szczególnie ważne z punktu widzenia kształcenia są podejmowane wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia. Instytut wraz z poszczególnymi przedstawicielami otoczenia realizuje szereg projektów o naukowym i edukacyjnym charakterze, począwszy od konferencji, seminariów i sympozjach, na projektach grantowych kończąc. Szczególnie istotny jest udział przedstawicieli otoczenia w procesie kształcenia studentów. Osoby reprezentujące otoczenie prowadzą zajęcia dydaktyczne, studenci uczestniczą w wyjazdach studyjnych, realizują praktyki zawodowe. Ocena efektywności współpracy formułowana jest w oparciu o mierzalne wskaźniki obrazujące charakter i dynamikę współpracy. Współpraca przekłada się na program kształcenia, o czym świadczą jego kolejne modyfikacje, które nierzadko stanowią odpowiedź na sugestie ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego.

Realizacja działań monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy uczelni z otoczeniem oraz wpływu rezultatów tej współpracy na program studiów i jego realizację jest kluczowym elementem zapewnienia jakości kształcenia oraz dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy i społeczności akademickiej.

1. Sposoby monitorowania współpracy i jej wpływu na program studiów

a) Regularne konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi

- Powiązanie z rynkiem pracy: Organizowanie spotkań z przedstawicielami pracodawców, absolwentami oraz instytucjami publicznymi, aby pozyskać informacje na temat oczekiwań wobec absolwentów, zmian na rynku pracy i kompetencji, które są szczególnie cenione;
- Funkcjonowanie Rady Pracodawców przy INoPiB oraz powołanie Rady Interesariuszy WNS;
- Wśród studentów: badania dotyczące jakości kształcenia oraz badanie opinii studentów na temat miejsc realizacji praktyk;
- Wśród absolwentów: Monitorowanie losów absolwentów w celu oceny, w jakim stopniu zdobyte kompetencje odpowiadają wymaganiom zawodowym (wykorzystywanie informacji ABK);
- Wśród pracodawców: Rozmowy z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów w celu pozyskania informacji o ich przygotowaniu do pracy;

c) Analiza wskaźników

- Zatrudnialność absolwentów: Śledzenie wskaźników zatrudnienia absolwentów w powiązaniu z ich ścieżką kształcenia (ABK);

2. Częstotliwość monitorowania

- Roczna analiza wyników współpracy;
- Semestralne spotkania z interesariuszami: Organizowanie spotkań konsultacyjnych z interesariuszami przynajmniej raz na semestr, aby uwzględnić ich bieżące potrzeby i uwagi;
- Monitorowanie praktyk w czasie rzeczywistym przez opiekuna praktyk;

3. Zakres monitorowania

a) Formy współpracy

- Praktyki; Projekty badawcze; Szkolenia i warsztaty;
- Kompetencje absolwentów;
- Wpływ na programy studiów;

4. Ocena form współpracy i jej rezultatów;

a) Kryteria oceny

- Jakość współpracy: Stopień zaangażowania partnerów zewnętrznych w realizację działań oraz ich zgodność z oczekiwaniami studentów i pracodawców;
- Efektywność programów praktyk: Ocena, czy studenci uzyskują kompetencje oczekiwane przez rynek pracy;

5. Doskonalenie form współpracy i realizacji programów studiów

a) Mechanizmy wdrażania zmian

- Zespół kierunku
- Ciągłe doskonalenie: Wprowadzenie mechanizmów umożliwiających systematyczne doskonalenie działań na podstawie zebranych danych i opinii;

b) Promocja współpracy

- Podkreślanie korzyści: Promowanie sukcesów wynikających z współpracy z otoczeniem zewnętrznym wśród studentów, pracowników uczelni oraz partnerów;

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zalecono poszerzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu stworzenia możliwości wpływu interesariuszy zewnętrznych na program kształcenia i plan studiów	Zalecenie spełnione. Jednostka zintensyfikowała współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego o czym świadczą podpisane umowy o współpracy (na poziomie uczelni) oraz potwierdzenie współpracy. Zważywszy na obowiązujące w uczelni przepisy, które scedowały prawo podpisywania umów na Rektora Uczelni jednostka wizytowana ograniczyła się do deklaracji woli współpracy. Wykaz interesariuszy stanowi załącznik do raportu samooceny i został omówiony w opisie kryterium.
2.	Zaleca się zintensyfikowanie współpracy z przedstawicielami sektora prywatnego	Zlecenie spełnione. Jednostka zintensyfikowała współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego reprezentującymi sektor prywatny oraz NGO-sy (np. Fair and Square Education (FASE)). Zważywszy na obowiązujące w uczelni przepisy, które scedowały prawo podpisywania umów na Rektora Uczelni jednostka wizytowana ograniczyła się do deklaracji woli współpracy i określenia pól współpracy. Wykaz interesariuszy stanowi załącznik do raportu samooceny i został omówiony. Podkreślić należy, iż współpraca z wieloma podmiotami

		realizowana jest również niezależnie od braku formalnych umów czy porozumień.
--	--	---

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Uniwersytet Szczeciński przykłada istotną wagę do internacjonalizacji procesu dydaktycznego oraz upowszechniania wymiany międzynarodowej studentów oraz kadry. Tego typu działania bezpośrednio i pośrednio wpisują się w liczne cele i zapisy naszej uczelnianej strategii rozwoju (**zał. 1.2.** w kryterium nr 1). Zarządzanie tymi procesami ma charakter trzypoziomowy:

1. współpraca międzynarodowa leży w gestii Prorektor ds. Organizacji, dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. US;
2. Dział Spraw Międzynarodowych (DSM) odpowiada za ogólne kwestie organizacyjne, doradztwo, informowanie i koordynację;
3. wydziały m.in. negocjują i indywidualnie zawierają umowy interinstytucjonalne, organizują kwalifikację na wyjazdy/przyjazdy studenckie i pracownicze, opracowują własną ofertę dydaktyczną dla studentów zagranicznych oraz sprawują opiekę merytoryczną nad uczestnikami wymian. Duża część z tych obowiązków określona została w *Zarządzeniu nr 2/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 stycznia w sprawie koordynatorów ds. wymiany międzynarodowej studentów i kadry akademickiej oraz koordynatora szkoły doktorskiej ds. wymiany międzynarodowej doktorantów (zał. 7.1)* spoczywa na koordynatorach ds. wymiany studentów i kadry. Na Wydziale Nauk Społecznych, w oparciu o dyscypliny i dalej kierunki studiów, powołano dwójkę koordynatorów. Dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne pełni ją dr Mateusz Smolaga.

Rdzeniem umiędzynarodawiania działalności dydaktycznej na Wydziale Nauk Społecznych jest program Erasmus+, który „umożliwia uczenie się za granicą, wzięcie udziału w zagranicznej mobilności zawodowej lub realizację międzynarodowych projektów edukacyjnych”³.

W omawianym okresie wystąpiły dwa wyzwania systemowe, które utrudniały internacjonalizację procesu kształcenia: potrzeba odnowienia umów interinstytucjonalnych (po wdrożeniu systemu Erasmus Without Paper) oraz pandemia COVID-19 (wolumenty mobilności dopiero powracają do zbliżonych wartości z tymi sprzed wprowadzenia lockdownów).

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Biorąc pod uwagę, że liczni absolwenci omawianego kierunku znajdują zatrudnienie w formacjach związanych z utrzymaniem bezpieczeństwa w których znajomość międzynarodowych realiów oraz procedur odgrywa istotną i rosnącą rolę, systematyczne podnoszenie zwiększenie umiędzynarodowienia jest nie do uniknięcia. Nie można go jednak sprowadzać tylko do udziału w wymianie Erasmus+. Proces ten odbywa się równolegle w kilku obszarach. Po pierwsze, program

³ Cyt. za: Erasmus+, <https://dsm.usz.edu.pl/erasmus/>.

studiów jest regularnie uaktualniany o międzynarodowe aspekty, zarówno w kontekście treści programowych, jak i odpowiednie przedmioty. Po drugie, studenci otrzymują kształcenie w językach obcych w formie lektoratów, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów, które uwzględniają elementy języka związanego z szeroko pojętą tematyką bezpieczeństwa i konieczności komunikacji językowej dla każdego poziomu zaawansowania studenta.

Pomimo wewnętrznego aspektu uwypuklonego w nazwie kierunku, istotne treści budujące świadomość międzynarodową studentów znajdziemy choćby w przedmiotach takich jak: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, human rights (prawa człowieka), konflikty i wojny w przekazach medialnych, kontrwywiad i ochrona informacji, polityka migracyjna w Polsce, procesy migracyjne we współczesnym świecie, polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Polski, prawa człowieka, strategie bezpieczeństwa RP, współczesne konflikty międzynarodowe, współczesne stosunki międzynarodowe, współczesne zagrożenia hybrydowe, współczesne zagrożenia terroryzmem, zagraniczne służby specjalne wybranych państw, zwalczanie terroryzmu oraz zwalczanie terroryzmu i ekstremizmu politycznego: prewencja terrorystyczna. Dodatkowo, w celu podniesienia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia i zachęcania studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne do podejmowania wysiłku w celu poprawy swoich umiejętności językowych, szerszego postrzegania zagadnień związanych ze współczesnymi zagrożeniami oraz zapobiegania im, postanowiono wprowadzić do programu kształcenia dla drugiego stopnia bezpieczeństwa wewnętrznego przedmiot anglojęzyczny do wyboru. Na liście potencjalnych zajęć znajdziemy pozycje, które dotyczą problematyki międzynarodowej (Introduction to the theory of international relations, Youth Policy). W tych zajęciach mogą brać udział studenci przyjezdni w ramach programu Erasmus+, co tworzy okazję do przełamania dodatkowej komunikacji międzykulturowej.

Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia służą też wykłady oficerów NATO oraz wizyty w Wielonarodowym Korpusie Północny-Wschód – (Multinational Corps Northeast, MNCNE) realizowane dzięki uprzejmości dowództwa korpusu. Spotkania prowadzone są w języku angielskim i dotyczą zadań MNCNE. Prowadzą je oficerowie polscy, duńscy i niemieccy, a uczestniczyli, na zaproszenie Studenckiego Koła Naukowego „Sydonia” m.in. studenci bezpieczeństwa wewnętrznego i przyjezdni w ramach programu Erasmus+. Warto zwrócić uwagę że natowski MNCNE z siedzibą w Szczecinie jest jedyną taką instytucją w Europie Środkowo-Wschodniej i jako jedyny w Sojuszu Północnoatlantyckim jest dowództwem szczebla korpusu z odpowiedzialnością regionalną, skupioną na wschodniej flance NATO.

W konsultacjach i innych formach aktywności biorą udział pracownicy badawczo-dydaktyczni Uniwersytetu Szczecińskiego i Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, ale też studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Pracownicy badawczo-dydaktyczni wchodzi w skład Zespołu Eksperckiego ds. Współpracy z Wielonarodowym Korpusem Północny-Wschód powołanego w r.a. 2022/23. W rezultacie biorą udział w rokrocznie organizowanych w korpusie międzynarodowych seminariach dotyczących współpracy cywilno-wojskowych realizowanej przez NATO, publikują też swoje materiały w jawnym biuletynie MNCNE, który trafia do wszystkich dowództw NATO na świecie.

Kolejny przykład umiędzynarodowienia oferty badawczo-dydaktycznej to współpraca ze Stowarzyszeniem Kombatantów Misji Pokojowych ONZ – koła nr 19 w Szczecinie. Przyjmuje to formę wykładów na temat międzynarodowych wysiłków na rzecz budowania i przywracania pokoju przez Organizację Narodów Zjednoczonych, dzielenia się swoimi doświadczeniami przez uczestników misji pokojowych ONZ. Dodatkowo, w ramach Stowarzyszenia udzielana jest pomoc w rekomendowaniu kolegów-weteranów do prowadzonych wywiadów z uczestnikami misji w ramach projektu

W mundurze na Pomorzu Zachodnim i poza granicami kraju. Na marginesie, warto zaznaczyć, że studenci przeprowadzili kilkadziesiąt takich wywiadów.

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne biorą udział w świętach jednostek wojskowych garnizonu Szczecin: 12. Brygady Zmechanizowanej, 12. Batalionu Dowodzenia Ułanów Podolskich, 14. Zachodniopomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej.

Studenci kierunku uczestniczą również w wyjazdach studyjnych, czego przykład stanowi chociażby rokroczna wizyta w Bundestagu (Berlin), wizyty studyjne w firmie Arrowtec Berlin oraz Sanctus Security.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Lektoraty z języków obcych prowadzone są przez Akademickie Centrum Języków Obcych. Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne dla studentów I stopnia oferowane są do wyboru lektoraty z pięciu języków obcych – język angielski, niemiecki, francuski, hiszpański i rosyjski. Uczestnicy II stopnia mają do wyboru lektoraty z języka angielskiego i niemieckiego. Dominującym lektorem wybieranym przez studentów jest lektorat z języka angielskiego. Zajęcia z języków obcych na pierwszym stopniu mają wymiar 120 godzin na studiach stacjonarnych i 60 godzin na studiach niestacjonarnych. Na pierwszym roku przeprowadzany jest test diagnostyczny, aby umożliwić studentom ocenę wyjściowego poziomu znajomości języka i ewentualnego uzupełnienia braków, tak aby umożliwić wszystkim grupom prowadzenie zajęć na poziomie B2. Dla studentów osiągających wyniki poniżej poziomu B1 rekomendowane jest podwyższenie kompetencji językowych w ciągu pierwszego roku studiów. Testy mają na celu dobór studentów w grupach językowych odpowiadających ich wstępnym kompetencjom językowym. Z tego powodu grupy językowe nie odpowiadają grupom dziekańskim, tylko kształtowane są według kompetencji językowych. W ten sposób optymalizowany jest proces uczenia, aby poziom w grupach językowych odpowiadał kompetencjom studentów. Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwa wewnętrznego prowadzonych jest 30 godzin zajęć języka obcego, a na studiach niestacjonarnych 15 godzin. Na wszystkich poziomach realizowany materiał podnosi umiejętności studentów w zakresie korespondencji, prezentacji, negocjacji, umiejętności podejmowania decyzji, przywództwa, itp. Na zajęciach szczególną wagę przykładana się do umiejętności praktycznego wykorzystania języków obcych w ramach pracy zawodowej.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, jak i kadra dydaktyczna Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, mogą korzystać z 50 umów interinstytucjonalnych (stan na listopad 2024 r.) zawartych z ośrodkami partnerskimi z wywodzącymi się krajów programu Erasmus+. Dodatkowo, w chwili pisania raportu posiadamy zawarte 13 umów interinstytucjonalnych zawartych z ośrodkami pochodzącymi z krajów partnerskich (zał. 7.2).

Licząc od roku akademickiego 2019-2020 na Wydział Nauk Społecznych przyjechało 210 studentów oraz 21 pracowników (licząc zarówno z krajów programu, jak i krajów partnerskich). Studenci przyjeżdżający korzystają z szerokiego wachlarza przedmiotów obcojęzycznych, prowadzonych na wszystkich kierunkach studiów przypisanych do wydziału, niezależnie od roku

studiów studentów przyjeżdżających i przypisania przedmiotu do danego roku w ramach wydziału⁴. Prowadzenie tych zajęć zwiększa umiejętności dydaktyczne kadry⁵ oraz umożliwia kontakty między polskimi i zagranicznymi studentami.

Licząc od roku akademickiego 2019-2020 zanotowaliśmy 54 wyjazdy studenckie (w tym 10 osób na mobilność mieszaną) oraz 24 mobilności pracownicze z Wydziału Nauk Społecznych. Wśród osób mogących korzystać z tej formy są także studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, a większość z wyjazdów pracowniczych realizowała kadra Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie.

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Przyjazdy pracowników uniwersytetów partnerskich odbywają się dwutorowo: poprzez transfer doświadczeń (mobilności treningowe) oraz organizowanie wykładów dla naszych studentów (mobilności dydaktyczne). Dobór studentów dla tych zajęć zależy od kilku czynników: tematyki, umiejętności językowych audytorium (stąd preferowane są starsze roczniki studiów I stopnia oraz uczestnicy studiów II stopnia) oraz dostępności wynikającej z planu zajęć stacjonarnych. Jednak z całościowego punktu widzenia zaangażowane są w nie studenci wszystkich kierunków (przynajmniej prowadzonych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie).

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Podstawowym narzędziami promocyjno-monitorującymi koordynatora ds. wymiany studentów i kadry są rozmowy ze studentami podczas zajęć, udzielanie informacji podczas konsultacji, zachęcanie do mobilności i udzielanie porad podczas zebrań pracowniczych, tworzenie ogłoszeń do mediów społecznościowych oraz dystrybucja informacji dostarczonych przez Dział Spraw Międzynarodowych. Koordynator składa semestralne sprawozdania ze swej działalności, które poprzez DSM, trafiają do Prorektora ds. Organizacji. DSM organizuje cykliczne spotkania dla kadry i studentów przed każdą z kwalifikacji na wyjazdy w ramach programu Erasmus+. Podczas nich udziela wyczerpujących informacji o zasadach realizacji mobilności międzynarodowych.

W przeszłości (ostatnio w roku akademickim 2023-2024), we współpracy z DSM, wykonywaliśmy wśród studentów Wydziału badanie ankietowe na temat wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Studenci bezpieczeństwa wewnętrznego stanowili ok. 1/5 respondentów. Wśród obaw powstrzymujących przed wyjazdem głównie przewijały się odpowiedzi o: niewystarczających umiejętnościach językowych, poziomie nauczania na uczelni zagranicznej oraz kwestiach finansowych. Jako czynniki zniechęcające do wyjazdu na studia i/lub praktykę podawano przede wszystkim brak ochoty na wyjazd, niechęć do rozstawań z rodziną/znajomymi i potencjalne kłopoty z zaliczeniem przedmiotów po powrocie. Dodatkowo często pojawiały się odpowiedzi o niechęci do zbyt dużych formalności (**zał. 7.3**). Zważając na tę wiedzę koordynator ds. wymiany, przy okazji informowania

⁴ Ofertę przedmiotów (150 pozycji) na rok akademicki 2023-2024 można znaleźć pod tym adresem internetowym: <https://dsm.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Faculty-of-Social-Sciences-list-of-courses-23-24.pdf>.

⁵ Warto dodać, że umiejętności językowe pracowników mogą być rozwijane poprzez organizowane przez uczelnię (w ramach wykorzystania Funduszy Europejskich) kursy językowe. Przykładowo w roku akademickim 2021-2022 realizowane były indywidualne kursy w formie online w formacie 60h.

o kwalifikacji na wyjazdy, tłumaczył ideę zastępowalności punktów ECTS zdobytych na wyjeździe oraz wspominał o atrakcyjnym wsparciu stypendialnym.

W kontekście obaw studenckich warto też wspomnieć o organizowanych przez Dział Spraw Międzynarodowych i Akademickie Centrum Kształcenia Językowego kursach wyrównujących z języka angielskiego dla studentów z poziomu A2 na B1. Były one opłaca ze środków uniwersyteckich, a ich celem było wsparcie słabszych umiejętności językowych, które blokowały przed podjęciem mobilności międzynarodowej. Zainteresowanie tymi kursami było (w skali uczelni) niewielkie i, jak do tej pory, nie zostały one wznowione po pandemii COVID-19.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	W poprzednim raporcie sformułowano zalecenie dotyczące zwiększenia udziału studentów w zakresie korzystania z programów wymiany	<p>Podjęto szereg działań mających na celu zwiększenie międzynarodowej mobilności studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Zważywszy na dotychczasowe zainteresowanie studentów możliwością uczestniczenia w programie ERASMUS+ pozostające na niesatysfakcjonującym poziomie podjęte liczne inicjatywy promocyjne. Za sprawą dr. Mateusza Smolagi zorganizowano spotkania wyjaśniające istotę programu, jego funkcjonowanie i możliwości jakie wiążą się z udziałem w tego rodzaju przedsięwzięciach. Pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2 w dużym stopniu zahamowała te działania.</p> <p>Usiłując zdiagnozować przyczyny nikłego zainteresowania wyjazdami w przeszłości (ostatnio w roku akademickim 2023-2024), we współpracy z DSM, wykonywaliśmy wśród studentów Wydziału badanie ankietowe na temat wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Studenci bezpieczeństwa wewnętrznego stanowili ok. 1/5 respondentów. Wśród obaw powstrzymujących przed wyjazdem głównie przewijały się odpowiedzi o: niewystarczających umiejętnościach językowych, poziomie nauczania na uczelni zagranicznej oraz kwestiach finansowych. Jako czynniki zniechęcające do wyjazdu na studia i/lub praktykę podawano przede wszystkim brak ochoty na wyjazd, niechęć do rozstawań z rodziną/znajomymi i potencjalne kłopoty z zaliczeniem przedmiotów po powrocie. Dodatkowo często pojawiały się odpowiedzi o niechęci do zbyt dużych formalności. Zważając na tę wiedzę koordynator ds. wymiany, przy okazji informowania o kwalifikacji na wyjazdy, tłumaczył ideę zastępowalności punktów ECTS zdobytych na wyjeździe oraz wspominał o atrakcyjnym wsparciu stypendialnym.</p>

		<p>Mając na uwadze trudności jakie wiążą się z intensywnością wyjazdów w ramach programu ERASMUS+ w ramach wydziału i instytutu podjęto inne formy służące umiędzynarodowieniu kierunku. Studenci uczestniczyli w projekcie Projekt Media Literacy for Democracy (MLFD) finansowanym ze środków Unii Europejskiej. Projekt był realizowany przez 6 partnerów z 5 krajów UE: FIDU (Włochy), TASC (Irlandia), Fundacion Alternativas (Hiszpania), Universidad de Jaén (Hiszpania), Foundation for Entrepreneurship, Culture and Education (Bułgaria), Uniwersytet Szczeciński. Studenci uczestniczyli w konferencjach towarzyszących realizacji tego projektu, brali udział w wyjeździe studyjnym oraz w badaniach fokusowych. Studenci kierunku wzięli udział jako słuchacze i uczestnicy dyskusji w tłumaczonej simultanicznie na język polski konferencji Doświadczenia w Zwalczaniu Korupcji w Polsce i Ukrainie. Konferencja była organizowana przez Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Zaporoski Uniwersytet Narodowy i obejmowała tematy takie jak: korupcja wyborcza, destabilizujące elementy w demokracjach, wpływ kapitału społecznego na polityki antykorupcyjne, perspektywa Centralnego Biura Antykorupcyjnego czy zapobieganie korupcji z perspektywy wymagań integracji z UE oraz doświadczeniach w reżimie prawa wojennego. Uczestniczyli również w innych międzynarodowych konferencjach organizowanych w INoPiB (<i>Wojna w polityce. Polityka wojny, Woman-Migration-Safety. Experiences, Policies, Prospects, Człowiek w zagrożeniu - wokół ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych</i>).</p>
--	--	--

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

W Uniwersytecie Szczecińskim przykładem się dużą rolę do wsparcia różnych grup studentów, które obejmuje różnorakie formy i działania. W uczelni, jak i na Wydziale Nauk Społecznych funkcjonuje kompleksowy system wsparcia dla studentów w procesie nauki, dydaktyki (włączając metody kształcenia na odległość), organizacji, informacji, planowania kariery zawodowej, pomocy materialnej, pomocy psychologicznej oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Zakres i rodzaje wsparcia oferowanego przez Wydział są dostosowane do indywidualnych potrzeb i sytuacji studenta ze szczególnym uwzględnieniem studentów z niepełnosprawnościami, o szczególnych potrzebach oraz studentów w trudnej sytuacji życiowej i studentów zagranicznych. WNS oraz INoPiB w trosce o zapewnianie

najwyższej jakości kształcenia dedykują studentom wszechstronne rozwiązania wspierające proces uczenia się. Prowadzone działania charakteryzują się systematycznością i stałością, a co najważniejsze uwzględniają zmieniające się okoliczności prowadzenia działalności dydaktycznej o czym świadczy chociażby konieczność realizacji kształcenia w warunkach pandemii, co skutkowało rozwojem technik kształcenia na odległość. Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* wspierani są zarówno w ogólnonaukowym rozwoju, poprzez ciągłe przygotowywanie do prowadzenia badań naukowych, w rozwoju ich zdolności dydaktycznych, umiejętności i kompetencji, ale również w wejściu na rynek pracy. Poniżej przykłady form i działań na rzecz wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym, uwzględniające również wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami, w tych studentów z niepełnosprawnościami.

8.1.1. Dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami wjazd do budynku głównego Wydziału odbywa się z parteru bez żadnych przeszkód, a na Wydziale funkcjonują dwie windy pionowe pozwalające przenieść się na wyższą kondygnację. Pracownicy starają się dostosować zasady i wymogi dotyczące prowadzonych zajęć do możliwości i ograniczeń wynikających z różnorodnych form niepełnosprawności poprzez zastosowanie dodatkowych konsultacji, wydłużenie czasu trwania egzaminów/zaliczeń oraz zwiększenie rozmiaru czcionki w materiałach egzaminacyjnych. Na stronie Wydziału znajduje się odnośnik do działu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, a w Sekcji ds. Studenckich oraz w Sekcji ds. Kształcenia dostosowano stanowiska umożliwiające osobom z niepełnosprawnością na załatwienie bieżących spraw, zgodnie z ich potrzebami i możliwościami. Co istotne, osoba z niepełnosprawnością w celu załatwienia konkretnej sprawy, może umówić się osobiście telefonicznie lub przez osobę asystenta na określony dzień i określoną godzinę z pracownikiem Sekcji ds. Studenckich lub Sekcji ds. Kształcenia. Wsparciem dla tychże studentów jest Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, który pełni istotną rolę jako centrum wsparcia w procesie kształcenia. Pracownicy działu oferują pomoc wszystkim osobom z niepełnosprawnościami w rozumieniu formalnym, ale co istotne ze wsparcia mogą również korzystać osoby nieposiadające formalnego orzeczenia o niepełnosprawności. Chodzi przede wszystkim o studentów przewlekle chorych, czy tymczasowo niepełnosprawnych, którzy, ze względu na stan zdrowia, nie są w stanie realizować programu studiów. Dział ten składa się z wykwalifikowanej kadry konsultantów i specjalistów, w tym neurodydaktyków, asystentów osób z niepełnosprawnościami oraz zaplecza technologicznego dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, obejmującego również usługi tłumacza języka migowego. Szczegółowy sposób realizacji uprawnień osób ze szczególnymi potrzebami reguluje Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie realizacji uprawnień osób ze szczególnymi potrzebami w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 8.1**) (link do strony: <http://bon.usz.edu.pl>). Ponadto WNS stworzył kilka podręczników: „Dobre praktyki w zakresie realizacji praktyk i staży dla studentów ze szczególnymi potrzebami” (**zał. 8.2**), „Dobre praktyki w zakresie dostępności procesu kształcenia osób ze szczególnymi potrzebami” (**zał. 8.3**), „Dobre praktyki w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością” (**zał. 8.4**), „Wydarzenia dostępne dla wszystkich. Podręcznik dobrych praktyk” (**zał. 8.4**).

8.1.2. Istotnym aspektem wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest zapewnienie pomocy organizacyjnej i merytorycznej dla nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, którzy regularnie mają kontakt z osobami posiadającymi orzeczenie

o niepełnosprawności. W ramach działań mających na celu poprawę dostępności Uniwersytetu Szczecińskiego dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, realizowane są projekty finansowane ze środków europejskich. Projekt MAXImUS Dostępności oraz projekt Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie, we współpracy z Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie, stanowią znaczące inicjatywy w tym obszarze. Przedstawiciele Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie WNS realizujący zajęcia na wizytowanym kierunku w 2022 roku w trakcie szkoleń i wizyt studyjnych poznali problematykę niepełnosprawności w perspektywie bio-psycho-społecznej. Ten szeroki obszar poznania umożliwia właściwy dobór metod, treści i form pracy ze studentem z niepełnosprawnością. Uwrażliwia na zindywidualizowane potrzeby tej osoby, a także poszerza zakres obserwacji zmian w obszarze dostępnej przestrzeni (zał. 8.5).

- 8.1.3. W Uniwersytecie Szczecińskim działa Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju (WiR) (zał. 8.6 i zał. 8.6.1), którego aktywność skierowana jest do studentów Uniwersytetu Szczecińskiego, w tym do studentów kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne*. Jego działalność opiera się na trzech filarach: wsparciu, rozwoju oraz czasie wolnym. Zadaniem zespołu WiR jest inicjowanie działań na rzecz studentów Uniwersytetu Szczecińskiego, a także informowanie o możliwościach już istniejących na naszej Uczelni. Będzie można dowiedzieć się, jak założyć organizację studencką czy, jak realizować się wolontariacko. Duży nacisk położono na integrację międzykulturową i wsparcie psychologiczne. Ponadto organizowane są warsztaty obejmujące szeroką problematykę wzbogacającą wiedzę i umiejętności uczestników, np. „Jak poprawnie pisać CV”, „Włoski w biznesie”, „Giełda pracy”- organizowana przez Akademickie Biuro Karier.
- 8.1.4. Uczelnia oferuje studentom poradnictwo zawodowe poprzez utworzone w tym celu Akademickie Biuro Karier, którego działania wspomaga Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Uniwersytetu Szczecińskiego. Instytucje te służą pomocą studentom i absolwentom US w skutecznym wejściu i funkcjonowaniu na rynku pracy. Studenci otrzymują szeroko rozumiane doradztwo indywidualne, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej. Z myślą o studentach cyklicznie organizowane są Giełdy Pracy. Giełdy Pracy odbywają się raz w roku i cieszą się znacznym zainteresowaniem ze strony zarówno przedstawicieli branży, jak i studentów. Ich nadrzędnym celem jest eksploracja otaczającego rynku pracy przez studentów, nawiązywanie istotnych kontaktów z pracodawcami oraz rozwijanie kompetencji zawodowych. W ramach tych wydarzeń przeprowadzane są różnorodne aktywności, obejmujące m.in. warsztaty, debaty, spotkania z ekspertami i praktykami, a także indywidualne sesje doradcze. Wydarzenie to stwarza możliwości Zespołom Kierunków do dyskursu nad podnoszeniem jakości kształcenia na kierunkach w zakresie potrzeb pracodawców i kierunków rozwoju kulturowo-cywilizacyjnego. Dodatkowo studenci kierunku uczestniczą w cyklu spotkań pt. eksperckie wtorki, zorganizowanych przez Akademickie Biuro Karier. Również w ramach Instytutu organizowane są spotkania z ekspertami, tj. z przedstawicielami różnych służb. Spotkania te mają na celu przybliżyć studentom pracę np. w policji, w różnych pionach. Takie spotkania Instytut organizuje przynajmniej raz w semestrze.
- 8.1.5. Dla WNS oraz INoPiB niezwykle ważne jest zdrowie psychiczne studentów. W tym celu Wydział angażuje się w wiele inicjatyw pomagających studentom zmierzyć się z problemami, charakterystycznymi dla czasów współczesnych. Z inicjatywy Prorektor ds. Studenckich oraz Działu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami wprowadzono w Uczelni system wsparcia psychologicznego dla społeczności akademickiej w Punkcie Wsparcia Psychologicznego US.

Szeroką inicjatywę w tym zakresie podjęła Prorektor ds. Studenckich, która poza ww. wsparciem psychologicznym skierowanym do studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracji, odbywa również indywidualne konsultacje (<https://usz.edu.pl/konsultacje-dla-studentow-z-prorektor-ds-studenckich-2/>).

- 8.1.6. Zważywszy na doświadczenia jakie uczelnia zdobyła w okresie pandemii, a które dotyczy wykorzystania technik kształcenia na odległość postanowiono intensywnie działać na rzecz wyposażenia studentów w konieczne oprzyrządowanie. Uniwersytet Szczeciński wykorzystuje szeroką gamę licencji na oprogramowanie. Należą do nich zarówno licencje wieczyste jak i subskrypcyjne kupowane w kanale dystrybucyjnym edukacyjnym. Możemy tutaj wyróżnić oprogramowanie dedykowane dla administracji US jak i dla realizacji potrzeb szeroko pojętego procesu dydaktycznego dla studentów, pracowników badawczych oraz dydaktycznych. Od dnia 01.02.2024 r. Uniwersytet Szczeciński posiada dostęp do oprogramowania Microsoft 365 A3, który rozszerza funkcjonalność posiadanej dotychczas subskrypcji Aplikacje Microsoft 365. Usługą zostali objęci wszyscy pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Szczecińskiego. W skład usługi Microsoft 365 A3 wchodzi oprogramowanie w najnowszej wersji, m.in.: pakiet Office, system operacyjny: Windows Education, Microsoft Teams, oprogramowanie antywirusowe: Microsoft Defender Antimalware, Viva Lernings oraz inne narzędzia wspomagające proces nauczania.
- 8.1.7. W celu realizacji zajęć zdalnych Uniwersytet Szczeciński zdecydował się na ujednoczenie platformy w oparciu o rozwiązania firmy Microsoft – usługi Microsoft 365 A3. Jest to bardzo istotne dla sprawnego funkcjonowania Uczelni. Jedna platforma daje możliwość społeczności akademickiej sprawną komunikację, która pozwala na efektywne prowadzenie zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Oficjalnym narzędziem na US do prowadzenia zajęć z zdalnych, komunikacji i współpracy pomiędzy pracownikami naukowymi, dydaktycznymi i studentami oraz uczestnikami studiów podyplomowych jest Microsoft Teams (wchodzący w skład Microsoft 365). Dodatkowe narzędzia wykorzystywane w procesie zdalnego nauczania to: pakiet Aplikacje Microsoft 365 (pakiet Microsoft Office), OneDrive, Forms. Dostęp do Aplikacji Microsoft 365 oraz usług Microsoft 365 A3 posiadają wszyscy studenci oraz pracownicy uczelni. Kolejnym oprogramowaniem zakupionym przez US dla wszystkich studentów jest „Statistica”, który jest uniwersalnym, zintegrowanym systemem służącym do statystycznej analizy danych, tworzenia wykresów, operowania na bazach danych, wykonywania transformacji danych i tworzenia aplikacji. Zajęcia na odległość w trybie asynchronicznym na Uniwersytecie Szczecińskim mogą być prowadzone przez platformę LMS Moodle (e-studia.usz.edu.pl). Autoryzacja wykładowców, pracowników administracyjnych i studentów odbywa się poprzez integrację z kontami uczelnianymi (usługa Microsoft 365). Platforma Moodle służy też do wspierania dydaktyki w trybie stacjonarnym, niestacjonarnym (I i II stopień, studia podyplomowe) - wykładowcy mają możliwość używania platformy do przekazywania cyfrowych materiałów dydaktycznych, materiałów uzupełniających, jak i przeprowadzania różnej formy zaliczeń. Ponadto wszyscy studenci US posiadają dostęp do oprogramowania zawartego w programie: „Microsoft Azure Dev Tools for Teaching” Program ten oferuje dostęp do korzyści mających na celu wspieranie działań z zakresu edukacji i nauczania, niekomercyjnych badań naukowych, projektowania, opracowywania, testowania i demonstrowania aplikacji. Na poszczególnych Wydziałach studenci w laboratoriach posiadają dostęp do specjalistycznego oprogramowania między innymi: Mathematica, ArcGIS, Surfer, Grapher, Visio, Project oraz innych. Studentom Wydziału Ekonomii Finansów i Zarządzania

oferujemy po bezpiecznym połączeniu przez VPN zdalny dostęp do oprogramowania: Comarch Optima, Insert Nexo, Insert GT, OptiPromag, Symfonia, Symfonia R2płatnik, PłatnikZUS, Eureca, Doctor Coster. Zdalny dostęp do oprogramowania jest realizowany przez usługę Microsoft Remote Desktop Services.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wydział Nauk Społecznych podejmuje szereg inicjatyw mających na celu opiekę i wsparcie studentów w procesie zarówno uczenia się, jak i rozwoju naukowego oraz zawodowego. W pierwszym tygodniu każdego nowego roku akademickiego organizowane są dni adaptacyjne, które mają na celu zapoznanie studentów pierwszego roku wszystkich kierunków ze sposobem funkcjonowania Wydziału oraz zapoznanie ich ze specyfiką kształcenia akademickiego. Podczas tych dni studenci mają okazję spotkać się z władzami Wydziału, pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz pracownikami Dziekanatu, którzy zajmują się obsługą administracyjną procesu kształcenia. W trakcie dni adaptacyjnych studenci poznają również opiekunów roku, którzy współpracują z władzami Wydziału i Instytutu, starostami roku oraz samorządem studenckim. W przypadku Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Podczas tych dni na spotkaniach obecni są również przedstawiciele kół naukowych. Opiekunowie pomagają również w wyborze starosty roku oraz starostów grup (**zał. 8.7**). Należy podkreślić, że przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego Dziekan i Prodziekan Wydziału odbywają spotkania z opiekunami lat w celu omówienia zadań opiekuna w relacji z osobami z niepełnosprawnością. Warto dodać, iż podczas dni adaptacyjnych studenci realizują szkolenie biblioteczne, szkolenie e-learningowe, szkolenie BHP, szkolenie z praw i obowiązków studenta, z uczelnianego savoir-vivre oraz szkolenie z cyberbezpieczeństwa (<https://dniadaptacyjne.usz.edu.pl/>).

- 8.2.1. System wsparcia studentów w procesie uczenia się jest rozwijany przy aktywnym zaangażowaniu organów wewnątrzuczelnianych oraz kadry naukowo-dydaktycznej, kół naukowych, organizacji studenckich i praktyków. Projektowany jest z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb różnych grup studentów, w tym studentów z różnymi formami niepełnosprawności. Dla studentów ze specyficznymi potrzebami, zgodnie z przepisami Regulaminu Studiów Uniwersytetu Szczecińskiego, stosuje się zróżnicowane metody kształcenia, odpowiadające ich zgłaszanym wymaganiom. Procedury przyznawania Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) oraz Indywidualnego Programu Studiów (IPS) zostały dokładnie sprecyzowane w ramach Regulaminu studiów (**zał. 8.8**).
- 8.2.2. Dodatkowo na Uniwersytecie Szczecińskim realizowany jest projekt: „Strefa Nauki” -projekt skierowany do studentów Uniwersytetu Szczecińskiego, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę z zakresu realizacji i prowadzenia badań naukowych oraz planują rozpoczęcie kariery badawczej. Przedsięwzięcie skierowane jest do studentów reprezentujących wszystkie dziedziny nauki, w ramach których realizowane są kierunki studiów oraz badania naukowe w Uniwersytecie Szczecińskim. Uczestnicy projektu zapoznają się z wiedzą ekspercką przekazywaną przez specjalistów z danej dziedziny i obszaru, co pozwala na rozwinięcie kompetencji i umiejętności niezbędnych dla młodych naukowców. Studenci uczestniczą w szkoleniach z zakresu metodologii pracy projektowej, finansowania działalności naukowej oraz wystąpień publicznych prowadzone przez specjalistów i ekspertów, które przyczynią się do rozwoju działalności kół naukowych oraz przekazania ich członkom narzędzi niezbędnych do sprawnego funkcjonowania. Są też cykle 4 wykładów otwartych popularyzujących naukę. Znani

naukowcy w ciekawy, przystępny i angażujący sposób, opowiedzą o swojej naukowej pasji i przekonają uczestników, że nauka nie jest nudna, a wiedza to nasz największy skarb. W ramach Strefy Nauki organizowane są Ogólnopolskie Multidyscyplinarne Studenckie Konferencje Naukowe, w której udział będą mogli wziąć zarówno uczestnicy projektu, jak i studenci ze wszystkich ośrodków akademickich w Polsce, którzy realizują badania naukowe lub posiadają dorobek naukowy. Rekrutacja w ramach Strefy Nauki rozpoczęła się 1 września i trwa do 20 września (**zał. 8.9**);

8.2.3. Wydział Nauk Społecznych zapewnia studentom możliwość rozwoju swoich zainteresowań naukowych między innymi poprzez zaangażowanie kadry w działalność studenckich kół naukowych. Koła naukowe mogą uzyskać finansowanie na zasadach określonych w Regulaminie zasad tworzenia, działalności i rejestracji uczelnianych organizacji studenckich lub doktoranckich i stowarzyszeń oraz zasad przydzielania oraz rozliczania środków finansowych przyznawanych uczelnianym organizacjom studenckim (**zał. 8.10**). Studenci kierunku zaangażowani są w działalność sześciu kół naukowych:

- Koło Naukowe Kryminologii i Kryminalistyki Uniwersytetu Szczecińskiego „KryminologUS” (opiekun dr Aleksandra Raba – Schulze),
- Koło Naukowe Politolog (opiekun dr Katarzyna Zawadzka),
- Studenckie Koło Naukowe „Sydonia” (opiekun dr hab. Grzegorz Ciechanowski, prof. US),
- Koło Naukowe „PRemium” (opiekun dr Dorota Kowalewska),
- Koło Naukowe Bezpieczeństwa i Wojskowości „Si Vis Pacem, Para Bellum” (opiekun dr Julia Kołodziejka),
- Koło Naukowe Edukacja dla Bezpieczeństwa „Gryf” (opiekun naukowy dr hab. Piotr Chrobak, prof. US). Wszystkie koła co roku biorą czynny udział we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez Instytut, które dedykowane są studentom oraz kandydatom na studia (np. Zjazd Klas Mundurowych, Dni Bezpieczeństwa) oraz tych organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych i US (Dni otwarte, Święto Uniwersytetu Szczecińskiego; Forum Kół Naukowych). Forum stało się okazją nie tylko do wzajemnego poznania się studentów i prezentacji zainteresowań badawczych, ale także kanwą do szerokiej dyskusji podsumowującej te zainteresowania i ukazującej w przyszłości możliwość wspólnych interdyscyplinarnych poszukiwań (**zał. 8.10a**).

8.3. Formy wsparcia

8.3.1. Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Wspieranie mobilności studentów w ramach wymiany krajowej i międzynarodowej stanowi istotne narzędzie sprzyjające rozwojowi naukowemu, zawodowemu oraz społecznemu. Dla studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, możliwość uczestnictwa w międzynarodowych programach mobilności jest realizowana poprzez współpracę z Koordynatorem ds. Wymiany Międzynarodowej oraz Działem Spraw Międzynarodowych, odpowiedzialnymi za doradztwo informacyjne i organizacyjne w tym obszarze. Studenci mają szansę uczestniczyć w różnorodnych programach wymiany, w tym w ramach Erasmus+ (szczegółowe informacje zawarte są w kryterium 7) oraz programu MOST. Wsparcie studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w kwestii międzynarodowej wymiany studenckiej jest udzielane przez Koordynatora ds. Wymiany Międzynarodowej dr. Mateusza Smolagę.

Wizyty studyjne w Bundestagu (Berlin); wizyty organizowane są przez Instytut dwa razy w roku akademickim. Podczas wizyty studenci mają okazję zwiedzić Bundestag oraz dowiedzieć się o zabezpieczeniach budynku na wypadek zagrożeń terrorystycznych i innych. Podczas spaceru po mieście, studenci mogą również dowiedzieć się o realiach życia w tym mieście, historii - upadku muru berlińskiego, aspektach związanych z bezpieczeństwem i aranżacją przestrzeni użyteczności publicznej. Zwiedzają Checkpoint Charlie, Bebelplatz, Berliner Innenstadt, Museumsinsel oraz Bramą Brandenburską.

8.3.2. *Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej*

Wsparciem studentów w rozwoju naukowym jest współpraca z wykładowcami Instytutu, której celem jest pisanie wspólnych artykułów naukowych pracownik plus student. Jako przykłady można podać: pracę zbiorową studentów bezpieczeństwa wewnętrznego i narodowego pt. *„Korelacje bezpieczeństwa publicznego i bezpieczeństwa ekologicznego. Case study”*, pod redakcją dr Liany Hurskiej-Kowalczyk i mgr Sylwii Serwońskiej, Szczecin 2020, która powstała jako efekt konferencji w ramach Dni Bezpieczeństwa, które są organizowane w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego (Publikacja w pdf została zamieszczona na stronie Koła naukowego Si vis pacem para bellum. Link do publikacji: https://018ac05b-e3e4-421a-b054-41792204cdff.filesusr.com/ugd/654108_abd1d368db794f0b94fadd2cb8391327.pdf;

Kolejne publikacje z udziałem studentów bezpieczeństwa wewnętrznego to: *„Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2020 roku”*, oprac. Rafał Miszczuk, Marta Osmelak, Natalia Stefaniak [w:] *„Kronika Szczecina 2020”*; Publikacja prof. Marcina Orzechowskiego, ze studentką BW Agatą Szyplowską, którzy wspólnie napisali art. *„Od postpandemii do wojny w Ukrainie. Wyzwania i zagrożenia dla polityki wewnętrznej i zagranicznej Stanów Zjednoczonych”*, [w:] *„Stany Zjednoczone Ameryki - wybrane zagadnienia prawne, społeczno - polityczne oraz ekonomiczne. Między przeszłością a wyzwaniami 3. Dekady XXI wieku”*, P. Leszczyński, B. Orłowska (red.), Gorzów Wielkopolski 2023; Publikację pod redakcją prof. Tomasza Czapiewskiego oraz dwóch studentek Instytutu (Dominiki Borowskiej i Nikoli Rozworskiej) zatytułowaną *„Nauki społeczne okiem młodych badaczy”*, w której zamieszczone są publikacje naszych studentów, m.in. z kierunku BW; Kolejnymi publikacjami z udziałem studentów są: M. Daraszkiewicz, *„Działalność Stowarzyszenia Kibiców Pogoni Szczecin "SKPS Portowcy" w kontekście szeroko pojętego bezpieczeństwa”*, [w:] *„Nauka, Badania i Doniesienia Naukowe Nauki Humanistyczne i społeczne, część I”*, pod red. T. Wysoczańskiego, Idea Knowledge Future, Świebodzice 2019, s. 135-143; M. Daraszkiewicz, *„Ideologia wyszyta na szalikach, czyli jakie poglądy mają polscy „szalikowcy”? Studium przypadku na podstawie szalików kibiców Pogoni Szczecin i Legii Warszawa”*, [w:] *„Nauka, Badania i Doniesienia Naukowe Nauki Humanistyczne i społeczne, część II”*, pod red. T. Wysoczańskiego, Idea Knowledge Future, Świebodzice 2019, s. 48-57; M. Daraszkiewicz, *„Kibice chuligani w polskiej piłce nożnej. Od II Rzeczypospolitej przez PRL po XXI wiek. Wybrane aspekty – studium przypadku”*, [w:], *„Sport i zdrowie - historia, prawo, społeczeństwo”*, pod red. K. Łukomiaka, Łódź 2020, s. 27-49; *„Nie tylko korpus piechoty morskiej. Ewolucja amerykańskiego munduru polowego”*, [w:] *„Zmiany w systemie bezpieczeństwa w XXI wieku”*, pod red. M. Majchrzak, G.

Ciechanowski, M. Romańczuk, E. Kochanek, P. Ostrowski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024; Publikacje z udziałem studentów także z innych kierunków to: „*Miasto w cieniu pandemii*”, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2021, s. 127-150; „*Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2021 roku*”, oprac. Dominika Borowska, Nikola Rozworska [w:] „*Kronika Szczecina 2021. Powrót do normalności?*”, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2022, s. 109-133; Magdalena Gierszyńska, „*Analiza strategii marki „Szczecin Floating Garden 2050*” [w:] *Kronika Szczecina 2021. Powrót do normalności?* red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2022, s. 231-244; Dominika Borowska, Nikola Rozworska, „*Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2022 roku*” [w:] „*Kronika Szczecina 2022. Solidarni z Ukrainą*”, red. T. Czapiewski, D. Kowalewska, M. Siedziako, Szczecin 2023, s. 197-228; Dominika Borowska, Nikola Rozworska, „*Działalność Prezydenta i Rady Miasta Szczecin w 2023 roku*” [w:] „*Kronika Szczecina 2023. Bezpieczeństwo i jego zagrożenia*”, red. T. Czapiewski, M. Romańczuk, M. Siedziako, Szczecin 2024, s. 91-114;

Wyrazem wsparcia studentów w rozwoju naukowym jest ich udział w konferencjach naukowych, organizowanych przez Instytut, za przykłady można podać: Międzynarodową Konferencję Naukową: „*Woman-Migration-Safety. Experiences, Policies, Prospects*”, która odbyła się 9-10 czerwca 2022 r.; Następnie: 20 stycznia 2023 r.- Międzynarodowe seminarium naukowe- „*Media Literacy for Democracy*”; 30 marca 2023 r.- V Ogólnopolskie Seminarium Studentów i Doktorantów WNS US; 11-12 maja 2023r. - Międzynarodowa Konferencja Naukowa „*Człowiek w zagrożeniu – wokół ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych*”; Międzynarodową konferencję „*Wojna w polityce. Polityka wojny*”, która odbyła się w dniach 6-7 czerwca 2024 r. podczas, której zorganizowane były dwa panele studenckie w tym, w dużej części składające się ze studentów z kierunku BW; Konferencja naukowa „*Polska w Unii Europejskiej- 20 lat członkostwa, rozwoju i wyzwań*”, która odbyła się 4 czerwca 2024 r., gdzie również dwa panele były studenckie.

Kolejną formą wsparcia studentów w rozwoju naukowym jest uczestnictwo studentów w projekcie „*W mundurze na Pomorzu Zachodnim i poza granicami kraju*”. Studenci w ramach tego projektu prowadzili badania polegające na wyszukiwaniu konkretnych osób (wojskowych, policjantów, strażaków, celników, funkcjonariuszy służby więziennej, listonoszy, itp.) i prowadzeniu z nimi wywiadów, w ramach których respondenci opisywali swoje własne doświadczenia. Materiały, za zgodą bohaterów wywiadów, trafiają do zbiorów Oddziału Rękopisów Książnicy Pomorskiej w Szczecinie. W oparciu o zebrane przez studentów wywiady, ukazały się następujące monografie pod red. inicjatora tego projektu dr hab. Grzegorza Ciechanowskiego, prof. US: *Żołnierze z Pomorza Zachodniego w komisjach rozjemczych i operacjach pokojowych ONZ. Wspomnienia – relacje – refleksje* (2013); *Żołnierze z Pomorza Zachodniego w rejonie Zatoki Perskiej. Wspomnienia – relacje – refleksje* (2014); *Żołnierze z Pomorza Zachodniego w Afganistanie. Wspomnienia – relacje – refleksje* (2015); *Polacy w misjach pokojowych poza granicami kraju. Doświadczenia, wspomnienia, perspektywy* (2015); *Szczecińscy weterani misji pokojowych* (2018); *Pomorze militarne t. XII, Szczecin* (2023) Publikacje te zostały objęte m.in. patronatami Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, TVP oddział Szczecin, Prezydenta Miasta Szczecina, Stowarzyszenia Rannych i Poszkodowanych Poza Granicami Kraju, Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ.

Studenci mogą również zgłaszać swoje osiągnięcia w Konkursie Aktywności Studenckiej Gryfy Samorządności m.in. w kategorii studencki naukowiec roku, społecznik roku, studencki

sportowiec roku czy najaktywniejsza organizacja studencka. Konkurs ma również na celu docenienie osób i instytucji wspierających studentów. W trakcie Gali doceniane są również osoby oraz instytucje, które aktywnie wspierały działania studentów oraz Mentorzy Wydziałów, którzy wspierają studentów na każdym kroku. Rozstrzygany jest także internetowy konkurs na nagrodę publiczności, która trafia do jednej z nominowanych osób w studenckich kategoriach. Organizatorem wydarzenia jest Samorząd Studencki Uniwersytetu Szczecińskiego.

Dodatkowo studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mają możliwość rozwoju swoich zainteresowań poprzez wspomniane już realizowane przez Instytut wizyty studyjne m.in. do: Berlina (Bundestag), Centralnego Ośrodka Straży Granicznej, Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratowniczego, Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji (więcej w kryt. 6 i pkt. 1.3 kryt. 8 dot. współpracy międzynarodowej). Wizyty studyjne dają możliwość skonfrontowania wiedzy teoretycznej zdobywanej na uczelni z praktyką. Studenci mogą zobaczyć, jak funkcjonują instytucje związane z bezpieczeństwem wewnętrznym, poznając ich strukturę, codzienne operacje i podejmowane wyzwania. Obserwacja procedur ratunkowych, działań operacyjnych czy analizy kryminalistycznej uczy, jak precyzyjnie i skutecznie działają różne instytucje w sytuacjach kryzysowych. Zobaczenie na własne oczy pracy w instytucjach bezpieczeństwa motywuje studentów do zgłębiania wiedzy. Bezpośredni kontakt z różnymi instytucjami pozwala studentom lepiej ocenić, w którym kierunku chcą rozwijać swoją karierę. Doświadczenie zdobyte podczas wizyt często zachęca studentów do rozwijania swoich kompetencji poprzez np. wybór studiów II stopnia. Ponadto tego typu wizyty to również rozwój kompetencji miękkich- praca w grupie: Wyjazdy często wymagają współpracy między studentami, co uczy pracy zespołowej; Komunikacja międzykulturowa: Wizyta w miejscach takich jak Berlin pozwala studentom zrozumieć różnice kulturowe i nauczyć się efektywnej komunikacji w środowisku międzynarodowym; Adaptacja do nowych sytuacji: Obserwowanie nieznanych wcześniej środowisk pracy i rozwiązywanie problemów w praktyce rozwija elastyczność i umiejętność szybkiego reagowania.

8.3.3. *Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji*

WNS oraz INoPiB współpracuje z Akademickim Biurem Karier US, którego głównym zadaniem jest monitorowanie karier zawodowych absolwentów US. Działanie to ma na celu dostosowanie kierunków studiów i programów studiów do potrzeb rynku pracy. Monitoring karier absolwentów odbywa się za zgodą absolwenta, którą wyraża przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Wyniki przeprowadzanych analiz są udostępniane poszczególnym Wydziałom, umożliwiając studentom z kolejnych roczników dokonanie w przyszłości wyboru właściwej ścieżki zawodowej lub zaplanowanie swojej dalszej drogi edukacji. Akademickie Biuro Karier organizuje liczne szkolenia zawodowe i informatyczne, spotkania z doradcami zawodowymi oraz bezpłatne warsztaty (np. „CV i rozmowa kwalifikacyjna w praktyce”, „Jak zbudować markę osobistą, czyli czym jest branding personalny?”). Informacje o formach wsparcia proponowanych przez ABK są udostępniane na stronach internetowych oraz profilach na portalach społecznościowych: Uczelni, Wydziału i ABK.

Studenci kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* mają możliwość kontynuowania edukacji przechodząc z I stopnia studiów licencjackich na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na studia II stopnia (magisterskie). Kolejną ścieżką w kontynuowaniu edukacji i prowadzeniu badań naukowych jest Szkoła Doktorska US, w ramach której doktoranci mają możliwość prowadzenia

innowacyjnych badań, które przyczyniają się do rozwoju wiedzy i praktyki w ich dziedzinie. Na każdym z tych etapów studenci mają możliwość uczestnictwa w konferencjach naukowych, wymiany doświadczeń z ekspertami i zdobywania międzynarodowych doświadczeń.

8.3.4. Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Uczelnia aktywnie wspiera również studentów w rozwijaniu ich zainteresowań pozanaukowych, obejmujących umiejętności sportowe, artystyczne oraz organizacyjne. Na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje chór, który regularnie występuje nie tylko lokalnie, lecz także na wydarzeniach krajowych i międzynarodowych, takich jak uroczystości uczelniane, koncerty w Filharmonii Szczecińskiej czy w Operze na Zamku w Szczecinie. Dodatkowo, studenci mogą korzystać z szerokiej gamy zajęć sportowych przygotowanych przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego, a także aktywnie uczestniczyć w Dniach Sportu oraz zawodach sportowych organizowanych podczas Juwenaliów. Warto zaznaczyć, iż w roku 2023 r. na Wydziale Nauk Społecznych powstała Strefa studenta-otwarte patio i jest przestrzeń do relaksu, spotkania, rozmowy, przy dobrej pogodzie można tam przygotować się do zajęć, zjeść śniadanie, poczytać. Natomiast w ramach aktywności know - how pozyskano na Wydział Recomat Smart RVM do zbierania, segregacji i kompaktowania jednorazowych opakowań po napojach. Jest to jedyne takie urządzenie na US.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Do ważnych narzędzi motywowania studentów do osiągnięcia efektów uczenia się należy zaliczyć:

- 8.4.1. organizowany przez Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego konkurs na najlepszą pracę licencjacką lub magisterską. Celem konkursu jest wyłonienie najlepszej pracy licencjackiej oraz najlepszej pracy magisterskiej, podnoszenie jakości prac dyplomowych oraz rozwój kompetencji badawczych studentów (**zał. 8.11a i 8.11.b**); Konkurs ma kluczowe znaczenie zarówno dla indywidualnego rozwoju studentów, jak i dla podniesienia ogólnej jakości kształcenia w instytucji. Konkurs mobilizuje studentów do przygotowywania prac licencjackich i magisterskich na najwyższym poziomie; Perspektywa udziału w konkursie i możliwość otrzymania wyróżnienia zachęca studentów do bardziej wnikliwego podejścia do tematu pracy; Konkurencyjność sprawia, że studenci staranniej podchodzą do takich aspektów jak metodologia, analiza literatury przedmiotu czy przejrzystość wniosków. Aby wyróżnić się w konkursie, uczestnicy muszą wykazać się innowacyjnym podejściem do tematu i metodologii.
- 8.4.2. Kolejne rozwiązania składające się na kompleksowy system opieki, wsparcia oraz motywacji studentów do osiągnięcia efektywnych rezultatów w procesie uczenia się obejmują: stypendium Rektora dla najlepszych studentów, zgodnie z zasadami przyznawania (**zał. 8.12**), możliwość otrzymania nagrody Prezydenta Miasta Szczecin za najlepszą pracę naukową związaną ze Strategią rozwoju Szczecina, możliwość otrzymania stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia, List Gratulacyjny Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego i nagroda Dziekana dla najlepszych absolwentów.

8.4.3. W roku akademickim 2023/2024 Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie US wraz z Gminą Międzyzdroje zorganizował konkurs na temat i konspekt pracy magisterskiej związanej z obszarem i zakresem działania Gminy Międzyzdroje dla studentów INoPiB rozpoczynających seminaRIA magisterskie. Organizacja konkursu była realizacją umowy o współpracy Gminy Międzyzdroje i Uniwersytetu Szczecińskiego, zawartej w styczniu 2024 r. z inicjatywy INoPiB. Jego zasadniczym celem była aktywizacja studentów do podejmowania w pracach dyplomowych aktualnych, ważnych tematów badawczych z możliwością powiązania wyników planowanych badań z praktycznym funkcjonowaniem lokalnej administracji samorządowej. Mieszana komisja konkursowa w której skład wchodziłi przedstawiciele INoPiB oraz Gminy Międzyzdroje na podstawie zgłoszonych w konkursie konspektów prac wyłoniła dwa, których autorzy zostali nagrodzeni nagrodami finansowymi w wysokości 2,5 tys. zł. Gmina Międzyzdroje udziela ponadto wsparcia laureatom w prowadzeniu badań, których efekty zostaną opisane w gotowych pracach magisterskich (finansowanie pobytu studyjnego; pomoc w pozyskiwaniu materiałów). Gotowe prace magisterskie, przygotowane na podstawie konspektów nagrodzonych w konkursie, będą mogły zostać opublikowane drukiem w całości lub we fragmentach przy wsparciu Gminy Międzyzdroje.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Studentom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc finansowa zgodnie z Regulaminem zasad i trybu przyznawania świadczeń dla studentów (zał. 8.13.). Informacje dotyczące zasad przyznawania pomocy materialnej są przekazywane studentom przez pracowników Działu Spraw Studenckich, sekcje ds. studenckich (Dziekanat). Studenci dodatkowo informowani są o możliwości składania wniosków poprzez ogłoszenia dostępne na stronach internetowych Uczelni. Analizę liczby studentów kierunku BW, korzystających ze wsparcia stypendialnego, przedstawia (zał. 8.14).

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studenci mają formalną możliwość zgłaszania skarg i wniosków zgodnie z obowiązującymi regulacjami ujętymi w Regulaminie studiów. Studenci składają wnioski do Prodziekana ds. Studenckich za pośrednictwem Sekcji ds. Studenckich. Wzory wniosków są jednolite w całej Uczelni. Informacje o wnioskach oraz dostęp do wybranych formularzy znajdują się na wydziałowej stronie internetowej. Decyzja Prodziekana jest dostarczana studentowi przez program do obsługi studenta (e-proDziekan) oraz listownie. Od decyzji Prodziekana przysługuje studentowi wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy kierowany do Prorektora ds. Studenckich. Od decyzji prorektora właściwego ds. studenckich służy prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na zasadach uregulowanych w odrębnych przepisach (Regulaminu studiów US).

Studenci mają ponadto możliwość przedstawienia swoich problemów na spotkaniach z pełnomocniczką Rektora ds. równego traktowania, która została powołana przez Rektora US w marcu 2021 r., funkcję tę pełni dr hab. Małgorzata Guzowska. Obecnie sprawami studentów zajmuje się Pełnomocniczka Rektora ds. równego traktowania studentów i doktorantów mgr Magdalena Koziara-Piłatowska. Dodatkowo w celu wzmocnienia działań na rzecz ochrony praw i obowiązków studentów na Uniwersytecie Szczecińskim, powołano stanowisko

Rzecznika Praw Studenta. Od lipca 2022 roku funkcję Rzecznika Praw Studenta pełni mgr Paweł Michalik. Głównym zadaniem Rzecznika jest współpraca zarówno ze studentami, jak i jednostkami uczelni w celu zagwarantowania przestrzegania praw studenta oraz podejmowanie odpowiednich działań w przypadku ich naruszenia, we współpracy z władzami uczelni oraz Samorządem Studenckim. Każdy student ma możliwość kontaktu z Rzecznikiem w celu otrzymania pomocy i wsparcia w sytuacjach związanych z odpowiednim tokiem i organizacją studiów (**Załącznik 8.8**).

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Wsparcie administracyjne zgodnie z obowiązującym Statutem US realizowane jest przez Dziekana oraz Prodziekana Wydziału Nauk Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem Sekcji ds. Studenckich (Dziekanat) oraz Sekcji ds. Kształcenia oraz Dyrekcję Instytutu Nauk o Polityce Bezpieczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych. Procedury podejmowania decyzji określone w Regulaminie studiów oraz innych przepisach wewnętrznych i zewnętrznych są w przypadkach nietypowych i trudnych uzupełniane przez dodatkowe mechanizmy zwłaszcza konsultacje z zainteresowanymi, w tym studentami oraz pracownikami Instytutu, mające na celu jak najbardziej wszechstronne wyjaśnienie sprawy, jak i pogłębione zrozumienie jej charakteru i okoliczności. Szczególnie mocno trzeba podkreślić, że studenci przed rozstrzygnięciem swoich spraw mają możliwość przedstawienia swoich racji Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych.

- 8.7.1. Obsługa administracyjna studentów realizowana jest głównie poprzez platformę e-proDziekan. Istnieje również możliwość bezpośredniego kontaktu z pracownikami Sekcji ds. Studenckich w wyznaczonych godzinach w dni robocze oraz podczas zjazdów studiów niestacjonarnych. Informacje kontaktowe do wszystkich pracowników dziekanatu są dostępne na stronie internetowej uczelni.
- 8.7.2. Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z pracownikami badawczo-dydaktycznymi oraz dydaktycznymi w ramach tradycyjnych konsultacji. W każdy czwartek pomiędzy godz. 10.00-11.30 zostały stworzone na potrzeby kontaktu bezpośredniego, konsultacje dydaktyczne, w trakcie których w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie nie odbywają się żadne inne zajęcia, dzięki czemu studenci mogą skorzystać z konsultacji, bez straty zajęć.
- 8.7.3. Konsultacje i wszelkie inne formy kontaktu z grupami, starostami roku, czy poszczególnymi studentami, prowadzone również za pośrednictwem innych platform komunikacji, takich jak: Messenger, gdzie studenci mają swoje grupy i dodają opiekuna roku, opiekuna koła, czy prowadzącego, z którym w danym semestrze mają zajęcia. Ta forma kontaktu daje możliwość szybkiego przekazania informacji i prowadzenia dyskusji w danym temacie czasie rzeczywistym. Studenci doceniają tę formę kontaktu.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

W zakresie działań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa studentów można uwzględnić różnorodne inicjatywy, które zwiększają świadomość zagrożeń i promują odpowiedzialne zachowanie. Podstawowym kanałem dystrybucji informacji dotyczących procesu

kształcenia, kierunków studiów, programów nauczania, planów zajęć jest strona internetowa Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (Link: <https://npb.usz.edu.pl>). Bieżące komunikaty przekazywane są przez Dziekanaty drogą elektroniczną.

- 8.8.1. W zakresie działań informacyjnych: w Instytucie działa Zespół ds. Social Mediów, złożony głównie ze studentów z kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne, w ramach którego studenci uczą się pisać posty tematyczne, np. dotyczące bieżących wydarzeń na świecie, pracują nad kampaniami społecznymi, związanymi z bezpieczeństwem, np. w okresie wakacyjnym (2024 r. - kampania bezpieczeństwo nad wodą) oraz zajmują się promocją kierunku na platformie Instagram i TikTok, docierając do młodszego grona odbiorców. Zespołem kieruje prof. Luiza Wojnicz-Smal. Na tych kanałach studenci otrzymują informacje na temat bieżących wydarzeń dot. szkoleń, warsztatów i wykładów z gośćmi (przedstawiciele służb); Obsługiwane platformy to strona www, Facebook, Instagram, TikTok oraz YouTube (**więcej w kryterium 9**).
- 8.8.2. W INoPiB realizowane były do tej pory warsztaty i szkolenia z zakresu: rozpoznawania zagrożeń (np. przemoc, terroryzm, cyberprzestępczość) w ramach Akademii Antyterrorystycznej (Wiedzieć by zrozumieć, zrozumieć by zapobiegać)- we współpracy z Fundacją Fair and Square Education (FASE) oraz Komendą Wojewódzką Policji; prowadzone były warsztaty na temat dezinformacji; kurs pierwszej pomocy. Studenci o wielu z tych elementów uczą się podczas zajęć z kadrą praktyków. Ważnym elementem tego obszaru są też działania związane z zapraszaniem ekspertów (np. funkcjonariuszy policji, straży pożarnej, specjalistów ds. cyberbezpieczeństwa) na spotkania ze studentami. Organizowanie wykładów dotyczących bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego w kontekście edukacyjnym, promowanie interdyscyplinarnych debat na temat bezpieczeństwa publicznego. Wykłady prowadzone przez ekspertów z dziedziny bezpieczeństwa oferują studentom wiele korzyści, które można podzielić na kilka kategorii: merytoryczne, praktyczne, inspiracyjne i sieciowe. Współpraca z ekspertem umożliwia studentom lepsze przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej- dyskusje, które prowadzone są na koniec takich spotkań, pozwalają studentom na zadawanie pytań, które są nurtujące. Eksperti jako osoby o szerokiej sieci znajomości w branży, mogą pomóc studentom w nawiązaniu ważnych kontaktów zawodowych- podczas takich spotkań prelegenci sami oferują studentom kontakt do siebie.
- 8.8.3. Kwestie związane z działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi dotyczącymi bezpieczeństwa studentów, jak również przejawami dyskryminacji oraz wszelkimi formami przemocy - zgłaszane są przez studentów w formie pisemnej lub ustnej do opiekuna roku. Następnie do Dyrekcji Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie oraz władz dziekańskich Wydziału Nauk Społecznych. Decyzje dotyczące sposobu rozwiązania zgłoszonych problemów podejmowane są podczas zebrań tych organów. W przypadku kwestii problematycznych zgłaszanych Prodziekanowi ds. Studenckich wymagają one zgłoszenia w formie pisemnej. Sprawy te rozpatrywane są w ramach kompetencji Prodziekana, a odpowiedź udzielana jest studentowi w formie pisemnej lub na konsultacjach. Należy zaznaczyć, iż studenci mają możliwość oceny zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego oraz kierunku studiowania w trakcie przeprowadzania semestralnych ankiet. Wyniki ankiet są źródłem dodatkowych informacji, które mogą ujawnić wszelkie nieprawidłowości.
- 8.8.4. Od 2014 roku w ramach Wydziału Humanistycznego, a obecnie Wydziału Nauk Społecznych funkcjonuje Centrum Negocjacji i Edukacji Kryzysowej, które ma wspierać i rozwijać proces edukacyjny studentów bezpieczeństwa oraz rozszerzać prowadzenie praktycznych zajęć na kierunku BW dzięki laserowej strzelnicy (wsparcie do prowadzenia zajęć z przedmiotów:

typologia broni, podstawy wykszolenia strzeleckiego), siłowni (wspomagająca przedmiot techniki samoobrony). W Centrum znajdują się pomieszczenia operacyjne dla członków Sztabu Kryzysowego (na poziomie wojewódzkim i krajowym) do prowadzenia zajęć w ramach zarządzania kryzysowego. Wyposażono również pomieszczenia do kierowania działaniami antykryzysowymi (na poziomie powiatu i gminy). Ważnym elementem kształcenia studentów z tego zakresu czynności jest pokój rzecznika prasowego i pomieszczenia do nauki z udzielania pomocy medycznej poszkodowanym. W centrum, znajduje się sala symulacji napadowej (np.: napadów na banki, na urzędy pocztowe, stacje benzynowe, kantory itp.) oraz pomieszczenie monitoringu dla służb ochronnych tych placówek. Warto dodać, że istnieją plany stworzenia strzelnicy bojowej z możliwością używania ostrej amunicji. Realizacja tego przedsięwzięcia ma na celu podniesienie poziomu wykszolenia strzeleckiego studentów, ale także policjantów i funkcjonariuszy innych służb państwowych związanych z bezpieczeństwem. Ponadto inwestycja ta będzie służyć przygotowaniu studentów do psychologicznego obycia się z bronią palną.

- 8.8.5. Studenci mają również możliwość otrzymania wsparcia psychologicznego. Na Uniwersytecie Szczecińskim funkcjonuje również Punkt Pomocy Psychologicznej, w którym w sposób bezpośredni lub on-line studenci mogą uzyskać bezpłatne wsparcie psychologiczne. Dodatkowo 20 kwietnia 2023 roku zainaugurował swoją działalność Uniwersytecki Zespół Wsparcia i Rozwoju (WiR) skierowany do studentów Uniwersytetu Szczecińskiego **(wspomniany w pkt. 1.3.)**.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Samorząd Studencki Uniwersytetu Szczecińskiego obejmuje wszystkich studentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Jego organy reprezentujące studentów to Rady Samorządów Studenckich na poszczególnych wydziałach oraz Zarząd Samorządu Studenckiego, który działa w imieniu studentów przed władzami uczelni. Samorząd zajmuje się szeroką gamą zagadnień związanych z procesem kształcenia, a także kreowaniem życia akademickiego, organizując liczne wydarzenia kulturalne. Przedstawiciele Samorządu są obecni w takich gremiach, jak: Senat Uczelni, Rada Uczelni, Komisje Dyscyplinarne, Uczelniana Rada ds. Kształcenia, Rady Dydaktyczne oraz Kolegium Elektorów. Obecność w tych organach gremiach umożliwia przekazywanie opinii, składanie wniosków oraz aktywne dbanie o jakość kształcenia na Uniwersytecie. Samorząd podejmuje liczne inicjatywy kulturalne i społeczne. Studenci mają możliwość uczestniczenia w wydarzeniach takich jak: Juwenalia Szczecin – największe wydarzenie studenckie na Pomorzu Zachodnim, organizowane we współpracy z innymi szczecińskimi uczelniami, Szczecin Wita Studentów, Gala Aktywności Studenckiej Gryfy Samorządności, Bal Akademicki, CampUS – wyjazd integracyjno-szkoleniowy, Otrzęsiny US, Personal Branding Week, WyrUSz w BUSz, Akcja Ewaluacja, Wybory mentorów, Kwiat za grat, Tydzień Ziemi, Rozkręcamy Wiosnę, Turnieje (e)sportowe, Tematyczne imprezy wydziałowe, Szkolenia i warsztaty, Spotkania ze specjalistami oraz panele dyskusyjne.

Samorząd Studencki angażuje się również w sprawy socjalne studentów. Przedstawiciele studentów przydzielają miejsca w Domach Studenckich US oraz współpracują z pracownikami administracyjnymi US, tworząc Komisję Stypendialną odpowiedzialną za przyznawanie stypendiów.

Działalność Samorządu obejmuje, także wsparcie dla Kół Naukowych i organizacji studenckich przez dotacje na wyjazdy naukowe i konferencje, a także przy współpracy ze Strefą Kultury organizowane są przeglądy działalności Kół Naukowych.

Na arenie ogólnopolskiej przedstawiciele Samorządu reprezentują studentów w Forum Uniwersytetów Polskich oraz Parlamencie Studentów RP; \Na początku każdego roku akademickiego Samorząd otrzymuje do wglądu plan zajęć (dotyczy to wszystkich kierunków na US) i ma prawo wydać opinię na ten temat.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Szczegółowe zasady ankietyzacji określa Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad dokonywania przez studentów i doktorantów oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem (**zał. 8.15**). Dodatkowo realizowana jest również cykliczna ankieta badająca poziom zadowolenia studentów Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. Dotychczas badanie było realizowane trzykrotnie w latach 2022-2024 (styczeń 2022, luty 2023, styczeń 2024). Badanie przeprowadzono metodą CAWI (computer assisted web interview). Celem badania było w pierwszym rzędzie poznanie obszarów priorytetowych dla studentów, gdzie istnieje możliwość rozwoju i podniesienia jakości działań instytutu oraz stworzenie dodatkowego kanału pozyskiwania informacji. Ankiety wypełnianie są przeciętnie przez ok. 110 studentów w danej edycji. Wyniki ankiet potwierdzają efektywność działań podjętych w zakresie budowania systemu wsparcia i życzliwej atmosfery kształcenia studentów na WNS. Analiza wyników może prowadzić też do potwierdzenia słuszności wcześniejszego wyboru priorytetów rozwoju kształcenia, w zakresie treści programowych oraz działań kadrowych, w szczególności obecności kadry z doświadczeniem zawodowym w służbach mundurowych. Część postulatów studentów, dotycząca mniejszej obecności "teorii", może wynikać jednak z niezrozumienia istoty kształcenia akademickiego i nie może być w pełni realizowana (**zał. 8.15a, 8.15b, 8.15c**).

Istotnym elementem monitorowania i doskonalenia procesu kształcenia jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jaka jest realizowana również przez zespół kierunku. Ten ostatni konsultuje program studiów z przedstawicielami otoczenia, oczekując sugestii, propozycji i następnie inkorporując je do programu.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

- 9.1.1. Na uczelni zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.
- 9.1.2. Dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia oraz jego wynikach reguluje § 11 Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (**zał. 9.1**). Podstawowe informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach są dostępne publicznie na stronie internetowej Uczelni⁶ oraz Wydziału⁷. Dodatkowym źródłem informacji o ocenianym kierunku jest internetowy Biuletyn Informacji Publicznej US⁸, zawierający podstawowe informacje o strukturze Uczelni, bazę wewnętrznych aktów normatywnych – Monitor US (w tym uchwały Senatu i Rady Uczelni, zarządzenia Rektora, aktualnie obowiązujące regulaminy itp.), wszystkie programy studiów, zasady rekrutacji na studia oraz dokumenty związane ze studiami. Wszelkie niezbędne informacje są publikowane na stronie internetowej Sekcji ds. Studenckich (dziekanat)⁹.
- 9.1.3. Zarówno strony uczelniane, wydziałowe, jak i instytutowe są dostosowane do urządzeń mobilnych oraz przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (specjalny przycisk umożliwia zmianę kontrastu strony oraz powiększenie tekstu oraz strona, na której można porozmawiać w języku migowym¹⁰). Dodatkowo istnieje możliwość zadania pytania przez stronę internetową. Podczas otwierania strony wyświetla się zakładka *rozmawiaj na czacie*. Pytanie kierowane jest do pracownika jednostki, której stronę internetową odwiedza student, kandydat lub inny interesariusz. Wszystkie uczelniane strony internetowe zawierające informacje na temat oferty dydaktycznej, rekrutacji, prezentacji kierunków, osób prowadzących zajęcia, osiągnięć i dorobku pracowników poszczególnych Katedr, planowanych wydarzeń są na bieżąco aktualizowane. Za kompletność i aktualność treści na stronie wydziałowej odpowiadają pracownicy Sekcji ds. Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych oraz pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego. Uczelnia oferuje również możliwość dostępu do informacji osobom z niepełnosprawnościami (osobom głuchoniemym)- podczas konsultacji prowadzonych w języku migowym¹¹. Tłumacz czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.00- 20.00. Konsultacje możliwe są online oraz w kontakcie bezpośrednim.
- 9.1.4. W ankietach oceny kierunku jest pytanie dotyczące sposobu pozyskania wiedzy przez studenta na temat kierunku, sposobu rekrutacji (Załączniki z kryt. 8 – **zał. 8.15, zał. 8.15a, zał. 8.15b**). Ambasadorzy kierunku informują studentów o dostępnych platformach, na których można znaleźć informacje; Ponadto dzień adaptacyjny jest także okazją do przekazania informacji nowym studentom, szczególnie tym, którzy po raz pierwszy podejmują naukę na WNS i w

⁶ <https://usz.edu.pl/>

⁷ <https://nsp.usz.edu.pl>

⁸ <https://bip.usz.edu.pl/>

⁹ <https://dos.usz.edu.pl/krakowska/>

¹⁰ <https://tlumacz.migam.org/pl>

¹¹ https://tlumacz.migam.org/Uniwersytet_Szczecinski

INoPiB. Za informowanie studentów o dostępnych platformach odpowiadają również opiekunowie poszczególnych roczników.

- 9.1.5. W ramach dostępu do informacji oraz możliwości komunikacji za pomocą mediów społecznościowych zarówno Uczelnia, jak i Wydział, poza klasycznymi stronami www-prowadzą stronę na Facebook'u¹².
- 9.1.6. W Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie funkcjonuje od 2020 r. specjalny zespół ds. Social Mediów, który prowadzony jest przez Pełnomocniczkę Rektora ds. Promocji i Współpracy oraz studentów. Zespół prowadzi strony na: Facebook'u¹³, Instagramie¹⁴ na TikToku¹⁵ oraz stronę www¹⁶. Na wymienionych platformach użytkownik odnajdzie bieżące i ciekawe informacje takie jak: wykłady otwarte, konferencje, w tym konferencje studenckie, dni otwarte czy inne wydarzenia z udziałem studentów (Forum Kół Naukowych, Konferencja Klas Mundurowych, Dni Bezpieczeństwa itd.) czy też sukcesy i aktywności Instytutu oraz członków społeczności akademickiej (ich publikacje naukowe czy inne osiągnięcia zawodowe). W celu bliższego poznania pasji wykładowców i ich sposobu na spędzanie czasu wolnego, instytutowy Facebook prowadzi również cykl „Pocztówka z wakacji”- w ramach którego, to wykładowcy dzielą się swoimi zdjęciami z wakacji, a na Instagramie ten sam cykl prowadzony jest dla studentów. Dodatkowym źródłem wiedzy jest też strona www. Na stronie Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie można znaleźć przede wszystkim informacje dotyczące planów zajęć i organizacji roku akademickiego¹⁷, ale także informacje na temat pracowników¹⁸, prowadzonych badań naukowych¹⁹, w tym organizowanych konferencji, ofercie studiów i etapach rekrutacji²⁰ i aktualnych, najważniejszych wydarzeń (np. wykładów z udziałem zapraszanych gości, nadchodzących konferencji czy wizyt studyjnych studentów i wykładowców). Dodatkowo przygotowana została zakładka „Oferta dla szkół”, z której mogą korzystać szkoły, zapraszając do siebie wykładowców z ciekawymi tematami wykładów²¹. Te wszystkie źródła informacji dedykowane są obecnym studentom i pracownikom, ale także absolwentom i kandydatom na studia. Z kolei Instagram i TikTok dedykowane są w większości studentom, choć zgodnie ze statystykami zaglądają tam również młode osoby, nie będące jeszcze studentami. Na TikToku prezentowane są treści z życia uczelnianego studentów, ich aktywności w różnych wydarzeniach w Instytucie i nie tylko, dzieleniem się pasjami w czasie wolnym. TikTok prezentuje krótkie treści wideo, np. z sesji- w ubiegłym roku zasięg takiego materiału zyskał ok. 330 tysięcy wyświetleń. Na wszystkich platformach Instytutu pojawiają się również materiały promujące kierunki w Instytucie oraz kampanie promujące bezpieczeństwo (np. bezpieczeństwo nad wodą, w ruchu drogowym i inne).
- 9.1.7. Strona www Instytutu dedykowana jest wszystkim: kandydatom na studia, absolwentom, wykładowcom oraz osobom, które związane są z instytutem- tzw. interesariusze; Facebook

¹² <https://www.facebook.com/wns.usz>

¹³ <https://www.facebook.com/inopib>

¹⁴ https://www.instagram.com/inopib_us/?hl=pl

¹⁵ https://www.tiktok.com/@inopib_us? t=8jR4ZBaWDcO& r=1

¹⁶ <https://npb.usz.edu.pl>

¹⁷ <https://npb.usz.edu.pl/studenci/>

¹⁸ <https://npb.usz.edu.pl/instytut/pracownicy/>

¹⁹ <https://npb.usz.edu.pl/nauka/>

²⁰ <https://npb.usz.edu.pl/studia-inopib/>

²¹ <https://npb.usz.edu.pl/wyklady-dla-szkol-instytut-nauk-o-polityce-i-bezpieczenstwie/>

dedykowany jest tym samym odbiorcom, co strona www; Treści Instagrama głównie kierowane są do studentów i potencjalnych kandydatów; Treści na TikToku docierają zarówno do studentów, jak i młodszego grona odbiorców (uczniów).

- 9.1.8. Do kontaktu ze studentami wykorzystywane są platformy: MS Teams, Messenger (gdzie studenci mają swoje grupy, podgrupy, czy grupy kół naukowych- w tych miejscach często dodawani są opiekunowie roku, kół naukowych. W ten sposób jest większa dostępność wykładowców w kontakcie ze studentami, co cenią sobie sami studenci.
- 9.1.9. Do innych źródeł upubliczniania informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach można zaliczyć uczelniany kwartalnik *Przegląd Uniwersytecki*²², uniwersytecki newsletter²³, informatory dla kandydatów²⁴, poradniki studenta²⁵, ulotki i plakaty informacyjne, radio Uniwersytetu Szczecińskiego NIUS²⁶. Od 2023 roku działa na Uniwizja- telewizja Uniwersytetu Szczecińskiego. Do zadań Uniwizji należy, m.in.: prowadzenie działalności telewizyjnej, przygotowanie materiałów audiowizualnych i organizacja procesu produkcji telewizyjnej. Jest ona obecna podczas konferencji naukowych, z których powstają później materiały wideo, a także przy innych wydarzeniach nie tylko naukowych. W Uniwizji, studenci mają możliwość odbycia praktyk. W ramach praktyk studenci US poznają tajniki pracy dziennikarza telewizyjnego, uczą się, jak stanąć przed i za kamerą oraz zmontować materiał filmowy. Dodatkowo osoby zainteresowane uzyskaniem informacji osobiście (w bezpośrednim kontakcie) mogą otrzymać je m.in. w: Sekcji ds. Studenckich, w Sekretariacie Instytutu, podczas dyżurów pełnionych przez nauczycieli akademickich, od opiekunów roku, podczas dni otwartych²⁷ i dni adaptacyjnych²⁸ dla studentów I roku. Każdorazowo dobór źródła upubliczniania informacji zależy od jego charakteru oraz rodzaju odbiorcy, do którego jest kierowany.
- 9.1.10. Wydarzenia i upublicznianie informacji: wśród podstawowych interesariuszy Uczelni oraz Wydziału należy wymienić m.in.: kandydatów na studia, w tym kandydatów z zagranicy, studentów (np. w ramach programu Erasmus+), doktorantów, absolwentów, pracowników i innych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Potrzeby informacyjne każdej z wymienionych grup zaspakajane są w różny sposób. W przypadku kandydatów na studia prezentacja ocenianego kierunku odbywa się w ramach tzw. dni otwartych²⁹, gdzie w przypadku Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie poszczególne kierunki studiów reprezentowane są przez Ambasadorów kierunku (**zał. 9.2.**) oraz wybranych studentów, a dodatkową atrakcją dla kandydatów jest zapoznanie się z ofertą Kół Naukowych, działających w Instytucie (jest ich aż sześć). Koła Naukowe też prowadzą swoje strony na Facebook'u i prezentują na nich swoje aktywności. Materiały na temat poszczególnych kierunków znajdują się zarówno na uczelnianej stronie internetowej poświęconej kandydatom na studia³⁰, jak i na stronie Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie. To tam kandydat może m.in. zapoznać się

²² <https://pl-pl.facebook.com/PrzeglądUniwersytecki/>

²³ <https://usz.edu.pl/newsletter-2/>

²⁴ https://kandydaci.usz.edu.pl/wp-content/uploads/KatalogUS_2022_2023_Internet.pdf

²⁵ https://drive.google.com/file/d/1mc1Y_3votLBFgo3N2NujuEXaEDdWYIIG/view

²⁶ <https://niusradio.pl/>

²⁷ <https://kandydaci.usz.edu.pl/dni-otwarte-uniwerytetu-szczecinskiego/>

²⁸ <https://dniadaptacyjne.usz.edu.pl/>

²⁹ <https://kandydaci.usz.edu.pl/dni-otwarte/>

³⁰ <https://kandydaci.usz.edu.pl/>

z ofertą edukacyjną i aktami prawnymi US, zdobyć informacje na temat zasad i terminów rekrutacji, opłat za studia czy algorytmu przeliczania punktów.

- 9.1.11. W przypadku studentów, corocznie w trakcie dni adaptacyjnych dla studentów I roku (**zał. 9.3**), odbywa się spotkanie z Prodziekanem ds. Studenckich, Dyrekcją Instytutów oraz opiekunami roku, którzy podają syntetyczne informacje dotyczące procesu kształcenia i organizacji roku akademickiego. Dodatkowo wszystkie potrzebne informacje są prezentowane na stronie Wydziału. W zakładce *Student* znajdują się informacje związane z organizacją procesu dydaktycznego, w tym m.in. dyżury i ogłoszenia Sekcji ds. Studenckich, plany zajęć, wzory podań, informacje o procesie dyplomowania, wykaz opiekunów roku. Z kolei w zakładce *Kształcenie* student może znaleźć podstawowe informacje na temat procesu kształcenia (w tym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) na ocenianym kierunku, w tym plany studiów, sylabusy, wewnętrzne wydziałowe akty prawne, skład zespołu kierunkowego. Dodatkowym narzędziem wykorzystywanym do komunikacji ze studentem jest system e-prodZiekan. Służy on przede wszystkim do bieżącego udostępniania studentom ocen z wszystkich form zajęć. System ten wykorzystywany jest również do umieszczania informacji na temat terminów i godzin konsultacji, a także do wymiany informacji między nauczycielami akademickimi a studentami.
- 9.1.12. Konsultacje dotyczące doskonalenia działań informacyjnych są organizowane co najmniej raz w roku i odbywają się w ramach regularnych prac Zespołów Kierunków, które zajmują się koordynacją i rozwojem programów studiów, jak również Zespołów ds. Promocji, powołanych w strukturach Wydziału oraz poszczególnych Instytutów. Spotkania te mają na celu nie tylko ocenę efektywności dotychczasowych działań informacyjnych, ale także identyfikację obszarów wymagających usprawnienia, w tym optymalizację strategii komunikacyjnych oraz wdrażanie nowych narzędzi promocyjnych, poza tym prowadzone są dyskusje na temat możliwości adaptacji najlepszych praktyk do specyfiki danej jednostki oraz pomysłów na nowe formy promocji, takie jak innowacyjne kampanie w mediach społecznościowych (za przykład można podać kampanie społeczne z udziałem studentów bezpieczeństwa wewnętrznego publikowane w okresie wakacyjnym na Instagramie i TikToku), podcasty tematyczne czy webinaria informacyjne. W procesie tym uczestniczą przedstawiciele administracji, kadry dydaktycznej oraz eksperci zewnątrz, co pozwala na uwzględnienie szerokiego zakresu perspektyw oraz najlepszych praktyk w planowaniu i realizacji strategii informacyjnych. Ponadto na WNS i w Instytucie organizowane są szkolenia z zakresu obsługi narzędzi, takich jak: (Egeria, e-prodZiekan). Konsultacje te są procesem ciągłym, pozwalającym na elastyczne dostosowywanie strategii informacyjnych do zmieniających się potrzeb oraz technologii komunikacyjnych.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

- 9.2.1. Ankieta dotycząca przejrzystości stron/mediów prowadzonych przez Instytut wraz o oceną publicznego dostępu do informacji- prowadzona jest raz w roku (LINK do Ankiety: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe0Oijh0r3uE_du2twhhMiK1wpKgDGwY3VzrM47iL2rHkp6IA/viewform). Celem ankiety skierowanej do studentów pierwszego i drugiego stopnia kierunków realizowanych przy Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (INoPiB), a także interesariuszy jest poznanie opinii na temat sposobu, częstości i zakresu oceny

publicznego dostępu do informacji na temat kierunków studiów realizowanych przy współpracy z INoPiB. Ankieta skierowana do studentów oraz innych interesariuszy jest narzędziem kluczowym dla zrozumienia tych potrzeb i umożliwia wypracowanie rozwiązań, które zwiększą jakość i efektywność działań realizowanych przez Instytut (zał. 9.4).

- 9.2.2. Uczelnia, jak również Wydział oraz Instytut regularnie sprawdzają, w jakim stopniu informacje udostępniane publicznie są dostępne, czytelne i aktualne. Realizuje to poprzez sprawdzanie informacji dostępnych na stronie internetowej, sprawdzana jest struktura strony, czytelność treści, dostępność kluczowych dokumentów, czy informacje wymagane przepisami, np. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, są udostępniane w sposób zgodny z prawem. Sprawdza się również przejrzystość języka, łatwość nawigacji, dostępność wersji w językach obcych oraz dostosowanie do osób z niepełnosprawnościami. Włączenie różnych grup interesariuszy, takich jak studenci, absolwenci, pracownicy uczelni, pozwala na uzyskanie szerokiej perspektywy i identyfikację potencjalnych obszarów do poprawy.
- 9.2.3. Potrzeby interesariuszy zewnętrznych związane z INoPiB obejmują przejrzysty dostęp do informacji, współpracę naukową i zawodową, a także udział w ocenie i doskonaleniu działań Instytut. Przy budowaniu treści na stronach- uwzględnia się sugestie interesariuszy, jak również studentów. Za przykład mogą posłużyć wspólne projekty Instytutu z interesariuszami zewnętrznymi, gdzie umieszczane są materiały otrzymane od interesariuszy (ulotki, plakaty) oraz na prośbę interesariuszy wstawiane są znaczki, odsyłacze, które odeślą czytelnika na stronę danego interesariusza. Na prośbę interesariuszy umieszczane są również logotypy przy konferencjach i innych wspólnych wydarzeniach. Ponadto strona www instytutu zapewnia dostęp do informacji o programach studiów, szczególnie w zakresie praktyk i współpracy z zewnętrznymi podmiotami, jak również informacje o realizowanych projektach badawczych i ich wynikach, które mogą być potencjalnie wykorzystane w sektorze publicznym lub biznesowym. Potrzeby interesariuszy zewnętrznych związane z dostępem do informacji mogą dotyczyć również chęci uzyskania jasnych i łatwo dostępnych informacji o zasadach współpracy z instytutem (np. w zakresie organizacji szkoleń, warsztatów, programów wspólnych, czy konferencji naukowych)- takie wymagania spełnia strona Instytutu.
- 9.2.4. Uwzględniając potrzeby studentów, na stronie www WNS są łatwo dostępne informacje o kierunkach studiów, specjalnościach, wymaganiach rekrutacyjnych oraz możliwościach rozwoju zawodowego. Dostępne są też informacje o opłatach za studia, możliwościach stypendialnych oraz dodatkowych kosztach. Na bieżąco aktualizowane materiały, np. aktualności, oferta dla kandydatów oraz materiały dotyczące procesu dyplomowania (standardy pisania prac i inne dokumenty do pobrania). Natomiast na stronie Instytutu dostępne są informacje o organizowanych konferencjach, wykładach otwartych i inicjatywach popularyzujących naukę. Na bieżąco aktualizowany jest plan zajęć, na studiach niestacjonarnych i stacjonarnych- jeśli jest taka potrzeba, ponadto strona www również zawiera aktualności instytutowe, które pojawiają się raz w tygodniu. Idąc z duchem czasu i w ślad za studentami, instytut prowadzi swoją aktywność również na innych platformach, wspomnianych już w pkt. 1.5. (Facebook, Instagram i TikTok). Wychodząc naprzeciw studenckim potrzebom, platformy takie jak Facebook, Instagram i TikTok prowadzone są przy współudziale studentów, w ten sposób mają oni wpływ na tworzenie treści.

9.3. Skuteczność działań doskonalących

Skuteczność działań doskonalących w obszarze publicznego dostępu do informacji, podejmowanych przez WNS przy współudziale Instytutu prowadzi do poprawy przejrzystości, dostępności i adekwatności publikowanych danych w odpowiedzi na potrzeby różnych grup interesariuszy. Działania doskonalące w kontekście publicznego dostępu do informacji obejmują: aktualizację treści publikowanych na stronach internetowych, poprawę struktury i organizacji danych (np. lepsze układanie informacji na stronach), wprowadzenie dodatkowych kanałów komunikacji (Facebook, Instagram, TikTok), ankiety ewaluacyjne dotyczące ich zadowolenia z dostępności i jakości informacji, monitorowanie zmian w ruchu na stronie internetowej, takich jak liczba odwiedzin, czas spędzony na stronie, liczba pobrań dokumentów, Dostosowywanie informacji do specyfiki potrzeb różnych grup interesariuszy (np. studentów, pracowników naukowych, społeczności lokalnej). Długoterminowa strategia obejmuje planowanie działań w perspektywie wieloletniej, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb i technologii.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Aktualizacja udostępnianych do publicznej wiadomości treści oraz przeprowadzenie analizy zgodności publikowanych danych z potrzebami poszczególnych grup interesariuszy.	Działaniem naprawczym jest ankieta dotycząca przejrzystości stron/mediów prowadzonych przez Instytut wraz z oceną publicznego dostępu do informacji- prowadzona jest raz w roku. Celem ankiety skierowanej do studentów pierwszego i drugiego stopnia kierunków realizowanych przy Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie a także interesariuszy jest poznanie opinii na temat sposobu, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji na temat studiów realizowanych przez WNS przy współudziale INoPiB. Ankieta skierowana do studentów oraz innych interesariuszy jest narzędziem kluczowym dla zrozumienia tych potrzeb i umożliwi wypracowanie rozwiązań, które zwiększą jakość i efektywność działań realizowanych przez Instytut. Potrzeby interesariuszy zewnętrznych związane z INoPiB obejmują przejrzysty dostęp do informacji, współpracę naukową i zawodową, a także udział w ocenie i doskonaleniu działań Instytut. Przy budowaniu treści na stronach-uwzględnia się sugestie interesariuszy, jak również studentów. Informacje udostępniane przez Instytut odpowiadają na oczekiwania, wymagania i cele różnych grup, które korzystają z tych danych- pkt. 2.3 i 2.4.
2.	Uchybienia w zakresie publicznego dostępu do informacji (brak	2.1. Obowiązek przeprowadzania ankiet wśród studentów, który wynika z art. 128 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, nie uzasadnia automatycznie uznania wyników tych ankiet za informację publiczną. Jak podkreślono

	<p>udostępniania dla studentów wyników procesu ankietyzacji, nieaktualne treści udostępnianie do publicznej wiadomości</p>	<p>w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 31 marca 2021 r. (III SAB/GI 16/21) wyniki ankiet mają charakter wewnętrzny, są spersonalizowane poprzez zawarcie subiektywnych ocen studentów i odnoszą się wyłącznie do osób ocenianych. Są to dokumenty wewnętrzne, które służą gromadzeniu informacji niezbędnych do oceny działalności dydaktycznej i organizacyjnej kadry akademickiej, a nie do publikacji. Brak upubliczniania wyników procesu ankietyzacji jest podyktowane również ochroną ochrony danych wrażliwych, które oparte jest na przepisach prawa (RODO) oraz zasadach etycznych. Wyniki ankiet mogą zawierać dane osobowe lub informacje pozwalające na ich identyfikację, zwłaszcza w przypadku małych grup uczestników, co stanowi potencjalne naruszenie prywatności. Nawet jeśli dane są zanonimizowane, istnieje ryzyko ich pośredniej identyfikacji w przypadku szczegółowych komentarzy czy małej liczby respondentów. Wyniki ankiet są wykorzystywane przede wszystkim do wewnętrznej analizy i doskonalenia procesów akademickich oraz organizacyjnych. Ich publikacja nie zawsze jest konieczna ani zgodna z celem ich przeprowadzania. Dostęp do wyników mają osoby odpowiedzialne za podejmowanie działań doskonalących (Biuro ds. Jakości Kształcenia), co pozwala zachować równowagę między transparentnością a ochroną danych.</p> <p>2.2. Treści udostępniane na stronach Wydziału i Instytutu są na bieżąco aktualizowane, uwzględniając potrzeby różnych grup interesariuszy. Uczelnia, jak również Instytut regularnie sprawdzają, w jakim stopniu informacje udostępniane publicznie są dostępne, czytelne i aktualne. Realizuje to poprzez sprawdzanie informacji dostępnych na stronie internetowej, sprawdzana jest struktura strony, czytelność treści, dostępność kluczowych dokumentów (pkt. 2.2). Dzięki zastosowaniu odpowiednich narzędzi i metod, Instytut stale podnosi jakość swoich działań i dostosowuje je do zmieniających się potrzeb społecznych.</p>
--	--	--

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym na szczeblu uczelni reguluje Statut Uniwersytetu Szczecińskiego (**zał. 1.1**). Zgodnie z § 11 statutu w Uniwersytecie działa Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Cele i zakres działania USZJK ustalone zostały Uchwałą Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego nr 109/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 10.1**), natomiast organizacja USZJK określona została w Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego nr 194/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 10.2, zał. 10.2. a, zał. 10.2. b, zał. 10.2.c, zał. 10.2.d**).

Nadzór nad USZJK – w tym ogólny nadzór nad prowadzeniem i jakością kształcenia w Uniwersytecie – sprawuje prorektor właściwy ds. kształcenia, natomiast prace w ramach USZJK koordynuje pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia (§ 6 ust. 3 i 4 uchwały nr 109/2020 Senatu US z 17 grudnia 2020 r.).

Prorektor ds. Kształcenia sprawuje również nadzór nad działaniem wydziałowej sekcji ds. kształcenia, która prowadzi obsługę zintegrowanego systemu informatycznego w zakresie kształcenia (m.in. tworzy plany studiów w systemie informatycznym oraz sprawuje nadzór nad prawidłowością wprowadzania danych dotyczących programów studiów na poziomie wydziałowym).

Jednostką administracyjną realizującą zadania w zakresie organizowania, koordynowania i nadzorowania działań zmierzających do zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim jest Biuro Jakości Kształcenia (BJK), będące częścią USZJK, powołane na mocy uchwały Senatu US nr 46/2009 z dnia 28 maja 2009 r. (**zał. 10.3**).

Organem opiniodawczo-doradczym prorektora właściwego ds. kształcenia we wszelkich sprawach związanych z organizacją i prowadzeniem kształcenia w Uniwersytecie jest Uczelniana Rada ds. Kształcenia. Do zadań rady należy m.in. przygotowywanie opinii i analiz związanych z wykonywaniem przez Prorektora ds. Kształcenia jego zadań, w tym w szczególności dotyczących: propozycji utworzenia bądź zniesienia kierunku studiów; przyjęcia programu studiów bądź istotnych zmian w programie obowiązującym; ustalenia, po zaopiniowaniu przez radę dydaktyczną, przedmiotów dodatkowych, które student może realizować poza programem studiów; a także ustalenia limitów przyjęć na poszczególne kierunki studiów oraz zasad, kryteriów kwalifikacji i terminów prowadzenia rekrutacji.

W pionie organizacyjnym Prorektora ds. Kształcenia usytuowane są: Dział Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego, wspomniane Biuro Jakości Kształcenia, Akademickie Centrum Kształcenia Językowego oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Za wdrożenie monitoringu jakości kształcenia na kierunkach studiów w Uczelni odpowiada jednostka ogólnouczelniana Centrum Analiz Strategicznych Uniwersytetu Szczecińskiego (Regulamin organizacyjny US - **zał. 10.4**).

Jednostkami organizacyjnymi Uczelni, które realizują określone zadania wpływające na politykę jakości i realizację programu studiów są także: Uczelniane Centrum Informatyczne, Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności, Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami.

Istotnym elementem systemu zapewniania jakości kształcenia jest stała współpraca z przedstawicielami środowiska studenckiego. W prace USZJK oraz WSZJK włączani są reprezentanci studentów.

Warto również wskazać na działalność ABK do zadań, którego w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia należy przygotowanie i przeprowadzenie badań ankietowych dotyczących monitorowania karier zawodowych absolwentów US w celu dopasowania programów studiów do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. ABK jest jednostką działającą na rzecz aktywizacji zawodowej

studentów i absolwentów Uczelni: dostarcza informacje o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych; zbiera, klasyfikuje i udostępnia oferty pracy, staży i praktyk zawodowych; prowadzi bazę danych studentów i absolwentów Uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy oraz udziela pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe, a także w innych formach świadczy pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, m.in. organizując bezpłatne warsztaty i szkolenia, Giełdę Pracy, staże i dodatkowe praktyki dla studentów oraz świadcząc usługi doradztwa zawodowego.

W ramach Wydziału Nauk Społecznych nad funkcjonowaniem WSZJK nadzór sprawuje Dziekan Wydziału (§ 7 ust. 3 uchwały nr 109/2020 Senatu US z 17.12.2020 r.). Do właściwości Dziekana należy składanie do Prorektora ds. Kształcenia, po uzyskaniu opinii Rady Dydaktycznej, wniosków o uzyskanie zgody na rozpoczęcie procedury tworzenia nowego kierunku studiów; zatwierdzanie, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, zmian programów studiów, o charakterze porządkującym lub precyzującym oraz inicjowanie procedur zmian w programach studiów innych niż zmiany porządkujące lub precyzujące, a także zatwierdzanie, po uzyskaniu opinii rady dydaktycznej, programów zajęć fakultatywnych na dany rok akademicki. Dziekan: organizuje i nadzoruje działania związane z ewaluacją procesu kształcenia, w tym przygotowanie analiz wynikających z prowadzonych badań nad jakością kształcenia oraz powołuje członków zespołów kierunków oraz nadzoruje pracę zespołów kierunku. Do właściwości Dziekana należy także tworzenie systemu oceny jakości kształcenia i oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich oraz sprawowanie nadzoru nad jego funkcjonowaniem; sporządzanie harmonogramu hospitacji zajęć dydaktycznych i sprawowanie nadzoru nad jego realizacją; organizowanie i nadzorowanie przebiegu sesji egzaminacyjnych na wydziale oraz przebiegu praktyk zawodowych studentów. Dziekan lub osoba przez niego wskazana sprawuje kontrolę przestrzegania ustalonych zasad gromadzenia i przechowywania prac etapowych. Dziekan dokonuje bieżącej oceny działalności dydaktycznej Wydziału i wdraża wyływające z takiej oceny wnioski, w uzgodnieniu z prorektorem właściwym ds. kształcenia. Organizuje spotkania o charakterze informacyjnym i szkolenia związane z doskonaleniem procesu kształcenia, a także upowszechnia wnioski wynikające z prowadzonych badań nad jakością kształcenia.

Na Wydziale Nauk Społecznych funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) stworzony na podstawie określonych przepisów (**zał. 10.5**), przyjęty uchwałą Rady Dydaktycznej WNS nr 17/2020/2021 z dnia 11 marca 2021 r. (**zał. 10.6**). Podstawowe cele tego systemu to zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w odniesieniu do wszystkich form, rodzajów i poziomów studiów poprzez: dbałość o planowanie, weryfikowanie, monitorowanie i ocenę jakości procesów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, efektywne wykorzystanie i zwiększanie potencjału dydaktycznego Wydziału, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania, wykorzystywanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, monitorowanie karier zawodowych absolwentów, wymianę dobrych praktyk, budowanie akademickiej kultury jakości, ustawiczne ulepszanie programów kształcenia, utrzymanie i podnoszenie standardów jakości uznanych za sprzyjające. WSZJK uwzględnia wymagania rynku pracy, promocję międzynarodowej mobilności studentów i pracowników, stwarzanie warunków dla realizacji strategii uczenia się przez całe życie oraz uelastycznienia systemu kształcenia, między innymi dzięki zapewnieniu możliwości szybkiego reagowania na nowe potrzeby społeczeństwa i rynku pracy.

Funkcjonowanie WSZJK ma charakter ciągły i systematyczny, a jego zasadniczym celem jest: podnoszenie poziomu organizacji i warunków procesów kształcenia, stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu, opracowanie i doskonalenie procedur zapewnienia jakości kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej poprzez doskonalenie

standardów przygotowania i zaangażowania kadry, badanie oceny jakości zajęć, badanie satysfakcji z pracy na uczelni i ze studiowania, dostarczanie władzom Wydziału i Uniwersytetu informacji niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia, podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału Nauk Społecznych i US wobec innych uczelni, przestrzeganie standardów akademickich.

Za zapewnianie jakości kształcenia, a w szczególności za realizację zadań projakościowych przewidzianych przez WSZJK, odpowiadają na Wydziale Nauk Społecznych: Dziekan, Prodziekan ds. Kształcenia, Rada Dydaktyczna, Zespół kierunku, Dyrekcja Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie (w swoim zakresie). Władze Wydziału ponoszą odpowiedzialność za sposób organizacji procesu kształcenia, a także za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku. Władze Instytutu, w tym za-ca dyrektora współuczestniczą w prowadzeniu kształcenia na kierunku. Wykładowcy wpływają na realizację procesu dydaktycznego, prowadząc zajęcia i komunikując się ze studentami. Pracownicy administracyjni zapewniają obsługę studentów i wykładowców. Studenci wpływają poziomem swojego zaangażowania na proces kształcenia, w tym na stopień osiągnięcia efektów uczenia się.

Na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia funkcjonujący na Wydziale wpływ mają także powołani przez Dziekana: opiekun praktyk dla kierunku, Koordynator Programu Erasmus+, a także Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego.

Istotną rolę odgrywa powołana Rada Interesariuszy Zewnętrznych Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego. Jest to ciało powołane w ramach INoPiB, działa jako ciało opiniotawczo-doradcze Dyrektora Instytutu (**zał. 10. 21**).

Jej działalność jest skorelowana z Radą Interesariuszy Wydziału Nauk Społecznych powołaną Zarządzeniem nr 28/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 5 grudnia 2024 r. (**zał. 20. 22**).

W ramach Wydziału merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkami studiów sprawują zespoły kierunków utworzone na podstawie Zarządzenia nr 6/2020 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 17 września 2020 r. w sprawie powołania Zespołów Kierunków (**zał. 10.7**). Obecny skład Zespołu kierunku został określony w Zarządzeniu Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z 18 września 2024 roku w sprawie powołania składów Zespołów Kierunków dla kierunków studiów realizowanych na wydziale Nauk Społecznych (**zał. 10.8**). Skład każdego zespołu kierunku jest także uzupełniany o przedstawiciela studentów (**zał. 10.9**).

Zespół kierunku sprawuje merytoryczny nadzór nad programem i funkcjonowaniem danego kierunku studiów. Członków zespołu kierunku powołuje Dziekan wydziału, który także nadzoruje pracę zespołu kierunku. W ramach uprawnień monitorujących i nadzorczych osoby uprawnione podejmują środki dyscyplinujące oraz naprawcze, w szczególności: 1) Dziekan i dyrekcja instytutu przeprowadzają rozmowy z nauczycielami akademickimi i osobami, którym powierzono prowadzenie zajęć dydaktycznych, którzy nienależycie wykonują obowiązki dydaktyczne; 2) Dziekan, w porozumieniu z dyrekcją instytutu monitorują sytuację, a w przypadku gdy podjęta rozmowa nie przyniosła skutku podejmuje kolejne kroki związane z poinformowaniem Prorektora ds. studenckich.

1. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów opierają się na współpracy interesariuszy (wewnętrznych i zewnętrznych), uwzględnieniu wymogów prawnych i dbałości o jakość kształcenia. Kluczowe jest zachowanie elastyczności, aby programy mogły być dostosowywane do dynamicznie zmieniających się potrzeb edukacyjnych i społecznych. Doskonaląc program studiów uwzględnia się w

szczegółności wnioski z analizy zgodności z potrzebami rynku pracy wynikające z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi, a także opinie studentów. Zmiany w programach studiów dokonywane są na zasadach określonych w uchwale Senatu US nr 88/2023 (zał. 10.10), z późniejszymi zmianami – uchwała Senatu US nr 101/2023 (zał. 10.11) oraz **Uchwała nr 26/2024** Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 marca 2024r. (zał. 10.12). Zadania związane z doskonaleniem programów studiów opisane są szczegółowo w procedurze BJK, stworzonej na potrzeby procesu kontroli i poprawy jakości kształcenia (zał. 10.12).

Zasady projektowania zmian programu studiów można opisać w następujący sposób:

- Misja i strategia Uniwersytetu Szczecińskiego: program studiów bezpieczeństwo wewnętrzne jest zgodny z misją i celami strategicznymi uczelni, uwzględniając priorytety naukowe i dydaktyczne;
- Dostosowanie do rynku pracy: program uwzględnia potrzeby otoczenia-społeczno-gospodarczego, w szczególności wymagania pracodawców;
- Wymagania PRK: Program studiów jest dopasowany do poziomu PRK, określa efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dokonywanie zmian w programie studiów jest naturalnym elementem procesu kształcenia, umożliwiającym uczelni reagowanie na zmieniające się potrzeby otoczenia oraz wyniki wewnętrznych ocen jakości.

Opis zasad dokonywania zmian można sformułować następująco:

a) Przyczyny zmian

- Zmiany legislacyjne
- Ewolucja rynku pracy
- Oceny jakości: Wnioski wynikające z wewnętrznych i zewnętrznych ocen jakości kształcenia (np. raporty Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dyspozycje Działu Wsparcia Organizacji Procesu Dydaktycznego, sugestie Dziekana lub prodziekana wydziału; wnioski zespołu kierunku)
- Sugestie interesariuszy (wewnętrznych i zewnętrznych): Opinie studentów, absolwentów, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego; sugestie prowadzących zajęcia;

b) Procedura doskonalenia (zmian) programu studiów na kierunku, profilu i poziomie studiów została szczegółowo określone w katalogu procedur dotyczących Uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim (zał. 10.13.) oraz w wytycznych w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia (zał. 10.5).

Zmiany w programach studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia.

W trakcie cyklu kształcenia w programach studiów mogą być wprowadzane wyłącznie zmiany:

1. w doborze treści kształcenia w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub związane z działalnością zawodową; 2. konieczne do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną; 3. konieczne do dostosowania programów studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

Projekt zmian programu studiów przygotowuje zespół kierunku i wprowadza go do uczelnianego systemu informatycznego, a następnie przewodniczący zespołu kierunku przekazuje Dziekanowi wydziału. Dalszy tryb procedowania jest uzależniony od zakresu proponowanych zmian w programie studiów. W przypadku zmian zakładających wyłącznie modyfikację formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu Dziekan wydziału przedstawia projekt radzie dydaktycznej w celu wyrażenia opinii w sprawie projektu

zmian programu studiów. W przypadku wyrażenia przez radę dydaktyczną negatywnej opinii Dziekan albo rezygnuje z dalszego procedowania projektu zmian, albo zwraca go zespołowi kierunku w celu dokonania poprawek. Po wyrażeniu przez radę dydaktyczną pozytywnej opinii w przedmiocie projektu zmian programu studiów Dziekan wydziału zatwierdza proponowane zmiany. Czynności są wykonywane w systemie EZD, zgodnie z przyjętą procedurą (zał. 10.13.a).

W przypadku zmian w programie studiów wykraczających poza modyfikacje formy zajęć dydaktycznych przedmiotu lub innego rozkładu godzin zajęć dla poszczególnych form dydaktycznych przedmiotu procedowanie odbywa się – co do zasady – wg reguł ustalonych dla projektowania nowego programu studiów (zał. 10.10).

Ścieżka postępowania w przypadku doskonalenia programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne:

1. Inicjowanie zmiany:

- Wnioski o zmianę mogą zgłaszać pracownicy dydaktyczni, studenci, Zespół kierunku, interesariusze zewnętrzni;

2. Opracowanie propozycji:

- Zmiany są przygotowywane przez zespół kierunkowy, z uwzględnieniem zgodności z PRK i wymaganiami prawnymi.

3. Konsultacje:

- Propozycje zmian są konsultowane z zastępcą dyrektora instytutu ds. kształcenia, interesariuszami zewnętrznymi

4. Ocena i zatwierdzenie:

- Zmiany są opiniowane przez: Radę Dydaktyczną Wydziału, Uczelniany Zespół ds. Jakości kształcenia, Uczelnianą Radę ds. Kształcenia i ustalane przez Senat w formie uchwały.

2. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów jest określony w uczelnianym oraz wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywa Zespół Kierunku. Do jego podstawowych zadań w zakresie zapewniania jakości kształcenia należy między innymi:

- przeprowadzanie okresowych przeglądów i weryfikacji programów studiów realizowanych w ramach kierunku studiów w zakresie:

- właściwego doboru zajęć oraz form zajęć dydaktycznych wymaganych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się;
- ustalenia zgodności efektów uczenia się przypisanych zajęciom z efektami uczenia się ustalonymi dla kierunku studiów;
- sprawdzania treści programowych zajęć w odniesieniu do osiągnięcia założonych efektów uczenia się;
- zatwierdzania kart przedmiotów (sylabusów) prowadzonych na kierunku studiów zajęć;
- ustalania zasad procesu dyplomowania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych;
- ustalania zasad obsady kadrowej poszczególnych zajęć, z uwzględnieniem wyników ankietowej oceny prowadzących zajęcia przez studentów;
- ustalania zasad hospitowania zajęć realizowanych na kierunku studiów;

- wprowadzanie zmian w programie studiów, wynikające z bieżących uregulowań ustawowych, uczelnianych czy wydziałowych, bądź dotyczące doskonalenia procesu kształcenia zgodnie z potrzebami kierunku,
- organizowanie spotkań z interesariuszami zewnętrznymi,
- formułowanie uwag i zaleceń do nauczycieli akademickich,
- dokonywanie okresowych przeglądów warunków realizacji procesu kształcenia na danym kierunku oraz występowanie z propozycjami niezbędnych zmian w tym zakresie,
- monitorowanie jakości kształcenia poprzez:
 - monitorowanie oraz ocena osiągalności efektów uczenia się, w tym terminowości odbywania obron oraz jakości prac dyplomowych realizowanych na kierunku;
 - monitorowanie oraz ocena programów kształcenia realizowanych w ramach kierunku studiów;
 - monitorowanie oraz ocena pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich;
 - monitorowanie oraz ocena przebiegu praktyk, staży i wolontariatu;
 - monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze względu na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
 - monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze względu na infrastrukturę oraz zasoby i dostępność bibliotek;
 - monitorowanie oraz ocena jakości kształcenia ze względu na planowanie zajęć;
 - monitorowanie oraz ocena jakości zarządzania informacją na temat przebiegu oraz efektów realizacji procesu dydaktycznego;
 - monitorowanie oraz ocena wsparcia dydaktycznego nauczycieli akademickich.
- dokonywanie oceny zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się,
- wstępna analiza ankiet oceny dokonywanej przez studentów w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz ankiet oceny kierunku,
- sporządzanie rocznych sprawozdań ze swojej działalności (**zał. 10.2 d**) i przedstawianie ich do końca października następnego roku akademickiego wraz z kartą samooceny kierunku (**zał. 10.2c**) Dziekanowi oraz uczelnianemu zespołowi,
- raportowanie działań badawczych istotnych dla jakości kształcenia, audytów obecności na zajęciach dydaktycznych nauczycieli akademickich i studentów, rankingu zajęć dydaktycznych sporządzanego z ocen studentów.

Na jakość kształcenia w sposób bezpośredni wpływa również kadra dydaktyczna, która nieustannie utrzymuje wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, zachowuje właściwe relacje między przekazywaniem treści teoretycznych i ich praktycznymi implikacjami, oraz wykorzystuje nowoczesne rozwiązania w zakresie metod nauczania (również z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) i aktywizacji studentów. W obszarze utrzymywania relacji ze studentami istotne znaczenia ma zapewnianie dostępności wykładowców w czasie konsultacji i utrzymywanie odpowiedniej komunikacji z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury informatycznej. Weryfikacji i doskonaleniu oferty dydaktycznej oraz ocenie procesu kształcenia służą także hospitacje, przeprowadzane na podstawie zarządzenia nr 38/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim (**zał. 10.14**).

W procesie monitorowania wykorzystuje się opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W tym zakresie jako źródło informacji istotne znaczenie mają badania dotyczące jakości kształcenia prowadzone są w US w formie: ogólnouniwersyteckich badań ankietowych; studenckiej ankiety oceny

efektów praktyk zawodowych; badań jakościowych, w tym analizy danych pochodzących ze źródeł administracyjnych Uniwersytetu i innych instytucji publicznych; badań ankietowych dotyczących monitorowania karier absolwentów; wywiadów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uniwersytetu; badań ankietowych interesariuszy zewnętrznych.

Szczególne znaczenie mają systemowe i regularne (w każdym semestrze) badania służące monitorowaniu, ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. W anonimowej ankiecie każdy student może wyrazić swoją opinię na temat prowadzącego zajęcia oraz oceny jakości kształcenia na kierunku **(zał. 10.15)**. Pomimo podejmowanych zachęt dotyczących zwiększenia udziału studentów w procesie ankietowania (akcje promocyjne ankietyzacji, informacje w mediach społecznościowych, rozmowy ze starostami poszczególnych roczników) udział studentów jest niesatysfakcjonujący. Dostrzegając niewielką aktywność studentów w uczestnictwie w uczelnianej akcji ankietowania (zwrotność ankiet na poziomie kilkunastu procent ogółu studentów kierunku), w Instytucie przygotowano na wewnętrzne potrzeby ankietę adresowaną do studentów. Dotyczy ona głównie pracowników zatrudnionych na umowy cywilno-prawne, ale jest również doskonałym źródłem informacji o etatowych pracownikach Uniwersytetu. Za jej przeprowadzenie odpowiada Dyrekcja Instytutu wraz z opiekunami poszczególnych roczników. Wnioski z tych ankiet pozwoliły na identyfikację oczekiwań studentów odnośnie do procesu kształcenia, z których większość na bieżąco jest wdrażana, a inne zostały przekazane władzom Wydziału **(zał. 10.16)**.

Aktualnie obowiązujący program studiów jest rezultatem konsultacji prowadzonych przez Zespół Kierunku ze: studentami, kadrami dydaktyczną i interesariuszami z otoczenia społeczno-gospodarczego, których opinie zostały uwzględnione zwłaszcza w zakresie specyfiki specjalności oferowanych na kierunku, a którzy zwracali uwagę na potrzebę wprowadzenia do kształcenia przedmiotów odpowiadających warunkom zmieniającego się rynku pracy, czy też uwzględnienia w treściach programowych czynników determinujących bezpieczeństwo państwa i silniejsze wyartykułowanie współczesnych zagrożeń. Protokoły z posiedzeń zespołu **(zał. 10. 29)**; oraz protokoły współpracy z interesariuszami **(zał. 10.30)**. Duża zmiana (studia I stopnia) została wprowadzona w roku akademickim 2020/2021 i dotyczyła nowej specjalności – analityk bezpieczeństwa wewnętrznego. Jest to specjalność, która została utworzona na zlecenie i przy współpracy z delegaturą Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Szczecinie. Przygotowuje ona studentów do pracy w tej bardzo wymagającej służbie. Kolejne zmiany były wynikiem analizy zespołu, sugestii nauczycieli akademickich, otoczenia społeczno-gospodarczego. Wynikały również z wytycznych BJK. Wszystkie zmiany są zatwierdzane na posiedzeniach Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych i dalej procedowane **(zał. 10.18)**.

Okresowe przeglądy programów studiów są dokonywane przez zespół kierunku przy pomocy karty samooceny kierunku, dokonana ocena stanowi podstawę doskonalenia programu studiów. Kartę samooceny kierunku sporządza się według wzoru określonego w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 194/2020 Rektora US z 21.12.2020 r. w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim **(zał. 10.2 c)**. Karta obejmuje: wnioski z przeprowadzonych analiz dla programu studiów, zgodności zakładanych efektów uczenia z potrzebami rynku pracy oraz zakładanych i uzyskanych efektów uczenia z realizacji praktyk; ustalenie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w doskonaleniu programu studiów dla kierunku; sprawdzenie poprawności ustalenia nakładu pracy studenta; ocenę stosowanego systemu i form weryfikacji efektów uczenia; uwagi odnośnie do doboru metod kształcenia i oceniania do założonych efektów uczenia; sprawdzenie zgodności treści programowych z efektami uczenia się przedmiotów oraz aktualności i dostępności literatury zalecanej w sylabusach; ocenę warunków realizacji procesu kształcenia

i praktyk; ocenę zgodności kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się oraz wnioski z przeprowadzonej analizy wymogów i trybu rekrutacji na kierunek. Narzędziem pomocnym wykorzystywanym od niedawna przez zespół kierunku jest ankieta przeprowadzana wśród interesariuszy zewnętrznego (zał. 10.29).

Przeprowadza analizę zakładanych i uzyskanych efektów uczenia z realizacji praktyk zawodowych ujętych w programie studiów, po zasięgnięciu opinii opiekuna praktyki i pracodawcy, u którego realizowana jest praktyka studencka. Analiza zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk studenckich obejmuje: monitorowanie przebiegu praktyk studenckich, w tym ich korelacji z kierunkiem studiów, właściwą organizację praktyk studenckich zharmonizowaną z procesem kształcenia, system kontroli praktyk studenckich i sposobu ich zaliczania. Nowowprowadzonym narzędziem które w przyszłości będzie służyło weryfikacji miejsc realizacji praktyk zawodowych jest ankieta jaką wypełniają studenci oceniając miejsca, w których realizują praktyki zawodowe (zał. 10.17).

Dopasowanie programów kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy odbywa się także poprzez monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, co jest rolą i zadaniem Akademickiego Biura Karier. Ankietowanie odbywa się cyklicznie – po 6 miesiącach oraz 3 i 5 latach od ukończenia studiów (zał. 10.19, zał. 10.19a oraz zał. 10.20, zał. 20a). Zespół kierunku systematycznie przeprowadza analizę zgodności zakładanych efektów uczenia z potrzebami rynku pracy w ramach monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz zapoznaje się z opiniami pracodawców zebranymi w drodze badań ankietowych przeprowadzanych przez ABK. Wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów służą m.in. ocenie przydatności kompetencji i wiedzy absolwentów w życiu zawodowym, a tym samym ocenie adekwatności efektów uczenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do oczekiwań i potrzeb rynku pracy. Ponadto wykorzystano je w ewaluacji programu studiów i jego doskonaleniu (m.in. zlikwidowano powtarzające się treści w sylabusach przedmiotów, wprowadzono nowe specjalności, wprowadzono dla przedmiotów realizowanych w ramach specjalności konwersatoryjny charakter nauczania w celu podniesienia poziomu umiejętności praktycznych studentów i absolwentów). Zespół kierunku analizuje także wyniki badania realizowanego na poziomie krajowym (ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów) obejmującego losy absolwentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.

Zespół zapoznaje się z wynikami przeprowadzonej w danym roku akademickim ankietyzacji studentów, ocenia trafność przyporządkowania punktacji ECTS do przedmiotów (odzwierciedlenia faktycznego nakładu pracy). Bada, czy przypisane punkty ECTS poszczególnym przedmiotom w planie studiów dla określonego cyklu kształcenia są właściwe i umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się zdefiniowanych każdorazowo w sylabusach przedmiotów. Ustala, czy wyliczenia w sylabusach nakładów pracy studenta i związanej z tym punktacji ECTS są poprawne.

3. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Procedury weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku określa § 6 załącznika do uchwały nr 109/2020 Senatu US z 17.12.2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim. Obejmują one:

1) sprecyzowane wymogi dotyczące egzaminów, zaliczeń, kolokwium, prac zaliczeniowych, projektów itp., które uwzględniają m.in.: a. zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich zgodność z sylabusami poszczególnych przedmiotów oraz metodami kształcenia i formami zajęć, b. system oceny studentów zawierający wystandaryzowane wymagania oraz zapewniający przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, c. zasady oceniania i uzasadniania wystawianych ocen, 2) system przechowywania prac, 3) zasady dyplomowania, uwzględniające zakres tematyczny, sposób przeprowadzenia i zasady oceny egzaminu dyplomowego, 4) zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych, tj.: a. wymagania merytoryczne i formalne w odniesieniu do osób pełniących funkcję opiekuna dyplomanta i recenzenta, b. zasady zatwierdzania tematów prac dyplomowych w szczególności pod kątem ich zgodności z profilem kształcenia, a. procedury weryfikowania samodzielności i okresowej oceny jakości prac dyplomowych.

Na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne metody sprawdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są zróżnicowane. Stosuje się: 1. ocenianie ciągłe – na bieżąco weryfikuje się obecność studenta na zajęciach (zgodnie z § 35 ust. 3 Regulaminu studiów student uczestniczy obowiązkowo we wszystkich formach zajęć (innych niż wykłady), aktywność podczas zajęć (np. zgłaszanie się do odpowiedzi, udział w dyskusji), a także w ramach przygotowania zadań i prac domowych; 2. ocenianie etapowe – weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia następuje przez realizację prac etapowych (częstkowych) w formie pisemnej (kolokwia, eseje, projekty) lub ustnej (wygłoszenie referatu, wystąpienie z prezentacją); 3. ocenianie końcowe – weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się na zakończenie danego przedmiotu (modułu) w formie egzaminu albo zaliczenia na ocenę lub bez oceny, które mogą mieć formę pisemną (m.in. pytania otwarte, testy) bądź ustną. Dla przedmiotu/modułu metody sprawdzania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są ustalane przez koordynatora przedmiotu w porozumieniu z osobami prowadzącymi poszczególne formy zajęć i określone w sylabusie przedmiotu. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w ramach praktyki odbywa się na podstawie opinii z przebiegu praktyk. Po zakończonej praktyce student przedkłada bowiem kierownikowi opiekunowi praktyk opieczętowny i podpisany przez opiekuna praktyki z ramienia instytucji przyjmującej dokument o tym charakterze (**zał. 10.22**). Na tej podstawie kierownik opiekun praktyk dokonuje oceny i zaliczenia praktyki. Szczegółowy tok postępowania określony jest w procedurze postępowania (**zał. 10.23**). W przyszłości narzędzie służącym ocenie sposób realizacji praktyk zawodowych będą ankiety wypełniane przez studentów (ankieta oceny praktykodawcy) (**zał. 10.31**).

Stopień osiągania zakładanych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych w zakresie znajomości języka obcego jest weryfikowany za pomocą kilku metod weryfikacji (kolokwium, sprawdzianu, prezentacji, zajęć praktycznych). Przy ustaleniu oceny końcowej bierze się pod uwagę oceny częściowe z testów po każdym dziale, prac pisemnych i aktywności na zajęciach. Wymagana jest aktywność na zajęciach. Prace etapowe oraz zaliczeniowe i egzaminacyjne obejmują tematykę wynikającą z treści programowych dla wykładów, ćwiczeń oraz konwersatoriów, a ich forma dostosowana jest zarówno do teoretycznego, jak i praktycznego wymiaru prowadzonych zajęć. Wśród stosowanych rodzajów prac etapowych oraz zaliczeniowych i egzaminacyjnych można wskazać: egzaminy pisemne w formie testowej oraz opisowej, egzaminy ustne, sprawdziany, kolokwia, projekty oraz prace pisemne (wyznaczone tematem zajęć, indywidualne opracowanie tematów wskazanych przez prowadzącego). Zasady wyliczenia oceny z przedmiotu określone są w sylabusie przedmiotu w rubryce: forma i warunki zaliczenia (§ 48 Regulaminu studiów). Z wyjątkiem zajęć o charakterze informacyjnym oraz wychowania fizycznego zaliczenie podlega ocenie (§ 37 ust. 7 Regulaminu studiów). Dla całego przedmiotu wystawiana jest jedna ocena końcowa,

niezależnie od związanych z nim form zajęć dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów. Przyjęto założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot (jego formę), pracy i egzaminu dyplomowego, a także praktyki programowej (zaliczenie) potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów ustalonych dla ww. elementów procesu kształcenia. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny. Ocena przybiera formę wybranego elementu z wielowartościowej skali ocen, określonej w § 48 Regulaminu studiów. Syntetycznym miernikiem stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (I oraz II stopnia) jest wynik ukończenia studiów, ustalany zgodnie z zasadami określonymi w § 77 Regulaminu studiów.

Zespół kierunku, a obecnie Zespół ds. ewaluacji prac etapowych (**zał. 10.26**) dokonuje weryfikacji wyrywkowej kontroli prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych pod kątem sprawdzenia zgodności treści programowych i sposobu ich przeprowadzenia z zakresem i wymaganiami wskazanymi w sylabusie. Sprawdzane są także zasady oceniania i uzasadniania wystawianych ocen (w szczególności zespół ustala, czy w przypadku oceniania prac pisemnych zgodnie z sylabusem ocena cząstkowa jest przyznawana za odpowiedź na każde zadane pytanie, a także czy sporządzony został protokół z przeprowadzonego zaliczenia/egzaminu ustnego).

Zespół kierunku dokonuje oceny weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia i w tym celu wykorzystuje sporządzane przez Dziekanat wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów; wskaźniki zdawalności w pierwszym terminie zaliczeń i egzaminów; wskaźniki powtarzalności poszczególnych przedmiotów oraz semestrów/lat studiów.

Zespół kierunku dokonuje oceny losowo wybranych prac dyplomowych pod kątem formalnego ich przygotowania. Analiza ta odbywa się raz w roku akademickim, po zakończeniu sesji poprawkowej. Jednocześnie, Zespół kierunku analizuje zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i efektami uczenia się właściwymi dla tego kierunku (**zał. 10.24**).

4. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Wpływ interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne przejawia się w sposób nieformalny i formalny. Interesariusze wewnętrzni (np. studenci, nauczyciele akademicki) mają zapewniony sformalizowany istotny udział w toku podejmowania decyzji poprzez swoich przedstawicieli w tych organach (m.in. w Radzie Dydaktycznej, Zespole Kierunku). Studenci uczestniczą w procesie doskonalenia programu kształcenia poprzez aktywność samorządu studenckiego, kół naukowych, spotkania z opiekunami lat. Studenci zgłaszają postulaty dotyczące programu studiów na spotkaniach z władzami Wydziału i Instytutu, opiekunami roku, za pośrednictwem starostów roku, wykorzystują media społecznościowe, konsultacje/dyżury pracowników akademickich, biorąc udział w anonimowych badaniach ankietowych. Studenci oraz nauczyciele akademicki uczestniczą w tworzeniu koncepcji kształcenia przez swoich przedstawicieli w zespołach odpowiedzialnych za przygotowanie i ustalenie programów studiów, ich ocenę oraz zapewnienie jakości kształcenia. Przedstawiciele samorządu studenckiego opiniują programy studiów, uczestniczą w posiedzeniach rady dydaktycznej oraz w pracach zespołu kierunku. Ustalenie programu studiów wymaga opinii samorządu studenckiego (§ 30 uchwały Senatu US nr 88/2023 z 29.06.2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia). Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mają

możliwość oddziaływania na realizację programu studiów także w innych formach. W praktyce wpływają na uruchomienie seminariów dyplomowych i przedmiotów do wyboru, dokonując rejestracji (informacja zwrotna o braku zainteresowania uruchomieniem realizacji przedmiotu inicjuje przygotowanie zmodyfikowanej oferty dydaktycznej, polegającej np. na zmianach prowadzącego zajęcia, form i metod kształcenia, formy i warunków zaliczania). Uczelnia prowadzi akcje promocyjne zachęcające studentów do czynnego udziału w ankietyzacji. Sprawy programów studiów i ich zmian wymagają zaopiniowania przez radę dydaktyczną, której skład jest reprezentatywny zarówno dla nauczycieli akademickich, jak i studentów. Przed podjęciem głosowania w sprawie istnieje możliwość zabrania głosu przez każdego członka rady. Pracownicy badawczo-dydaktyczni uczestniczą aktywnie we wszystkich fazach zarządzania jakością kształcenia (zgłaszają m.in. wnioski o uruchomienie nowych specjalności i przedmiotów).

Znaczącą rolę w procesie doskonalenia i realizacji programu studiów na Wydziale Nauk Społecznych mają interesariusze zewnętrzni (zał. 10.25). Idea kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne wyraźnie stawia na zaangażowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności służb mundurowych, administracji rządowej i samorządowej, instytucji bezpieczeństwa państwa oraz przedstawicieli pracodawców. Zaangażowanie otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności organów administracji publicznej na różnych szczeblach (zarówno rządowej, jak i samorządowej), służb i instytucji państwowych i samorządowych, oraz przedstawicieli pracodawców w proces doskonalenia i realizacji programów daje wiele korzyści, w tym aktualizację programów nauczania, dostosowanie do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz lepsze przygotowanie studentów do rzeczywistych wyzwań, z jakimi będą się spotykać w pracy zawodowej. Różnorodność interesariuszy zewnętrznych Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie wskazuje na ich otwartość na współpracę z różnymi sektorami społecznymi i gospodarczymi (zał. 10.28). Stosowane formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w postaci zinstytucjonalizowanej (Rada Pracodawców, Rady Interesariuszy Zewnętrznych Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego), udział w pracach Zespołu Kierunku, wspólne projekty i przedsięwzięcia (projekty, konferencje, sympozja) służą doskonaleniu programu kształcenia. Szczególnie cenny jest udział interesariuszy w realizacji zajęć dydaktycznych oraz możliwość wizyt studyjnych studentów kierunku (zał. 10.27).

5. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Spośród prawnie uregulowanych procesów zewnętrznego zapewniania jakości program kształcenia (program studiów) na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzony na Wydziale Nauk Społecznych przy udziale INoPiB był przedmiotem okresowej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2018 r. (ocena pozytywna).

Zespół kierunku przeanalizował wyniki oceny dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wnioski z oceny programu studiów i wykorzystał sformułowane tam uwagi do doskonalenia programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Przykładem tych działań jest wprowadzenie do praktyki dyplomowania Standardów dyplomowania i konsekwentne monitorowanie tematyki prac dyplomowych. Zintensyfikowano również współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym co przybrało postać licznych formalnych i nieformalnych form współpracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwiększenie wpływu studentów (jako interesariuszy wewnętrznych na kształt programu studiów)	<p>Zrealizowano.</p> <p>Zgodnie z uchwałą Senatu nr 88/2023 w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia ustalenie programu studiów wymaga opinii samorządu studenckiego.</p> <p>Studenci uczestniczą w Radzie Dydaktycznej Wydziału, gdzie bezpośrednio uczestniczą w dyskusjach o programach studiów, mając prawo głosu a tym samym wpływu na jego kształt.</p> <p>Studenci zostali włączeni w skład Zespołu kierunku.</p> <p>Studenci wyrażają swoje opinie dotyczące programu studiów w procesie ankietyzacji.</p>
2.	Zwiększenie wpływu przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jako interesariuszy zewnętrznych na kształt programu studiów	<p>Zalecenie zrealizowano.</p> <p>Interesariusze zewnętrzni opiniują programy studiów, uczestnicząc na zaproszenie w pracach zespołu kierunku.</p> <p>Powołano Radę Interesariuszy w ramach INoPiB</p> <p>Powołano Radę Interesariuszy w ramach WNS.</p>
3.	Wzmocnienie efektywności systemu w zakresie diagnozowania uchybień dotyczących niewłaściwego sposobu opracowania dokumentacji powiązanej z realizowanym programem studiów (w tym sylabusy)	<p>Zespół kierunku podjął wysiłki na rzecz wyeliminowania błędów pojawiających się w dokumentacji, w tym w sylabusach, tak by zawierały one kluczowe informacje z punktu widzenia kształcenia.</p>
4.	Wzmocnienie działań systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie monitorowania sposobu realizacji praktyk zawodowych, w tym ich właściwej weryfikacji	<p>Zalecenie zrealizowano</p> <p>Uczelnia realizując projekt Doskonałości Dydaktycznej Uczelni opracowała narzędzie służące ankietyzacji miejsc realizacji praktyk zawodowych. Narzędzie to jest wdrażane także w ramach kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne.</p> <p>Opracowano nowe procedury służące realizacji praktyk zawodowych, w tym nowy ramowy program praktyk zawodowych, zwiększono nacisk na prawidłową realizację praktyk zawodowych.</p>

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wysokie kompetencje kadry dydaktycznej udokumentowane dorobkiem naukowym oraz kwalifikacje praktyczne związane z aktywnością zawodową poza szkolnictwem wyższym, w organizacjach i instytucjach działających w obszarze ochrony bezpieczeństwa - Dostęp do nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne ze sprzętem multimedialnym, zasoby biblioteczne, strzelnica laserowa, Centrum Edukacji i Negocjacji Kryzysowych) - Bliskie relacje z otoczeniem zewnętrznym, umożliwiające kontakt studentów z kadrami służb mundurowych oraz przedstawicielami instytucji działających w obszarze bezpieczeństwa - Przejrzyste komunikowanie w formie tradycyjnej oraz poprzez media elektroniczne, umożliwiające łatwy i bezpośredni dostęp do informacji o ofercie studiów i procesie kształcenia - Bogata oferta dla studentów zainteresowanych rozwijaniem swoich zainteresowań poza standardowym programem kształcenia 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niski poziom wstępnego przygotowania merytorycznego oraz predyspozycji części kandydatów przyjmowanych na studia - Usytuowanie kampusu uniwersyteckiego w którym odbywają się zajęcia w znaczącym oddaleniu od centrum miasta, gdzie mieszczą się siedziby większości instytucji, z którymi podejmowana jest współpraca - Znaczące obciążenie kadry naukowo-dydaktycznej obowiązkami administracyjnymi oraz nieprzyjazne oprogramowanie służące obsłudze administracyjnej programu kształcenia (program Egeria) - System oceny pracowników oparty w głównej mierze o osiągnięcia naukowe, co ogranicza motywację do podnoszenia poziomu dydaktyki - Brak kategorii naukowej w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie - Niska atrakcyjność finansowa pracy na uczelni, skutkująca ograniczonymi możliwościami przyciągania do współpracy praktyków obecnych w otoczeniu rynkowym
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znaczące zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów w zakresie bezpieczeństwa. - Zainteresowanie ofertą studiów na kierunku wśród młodzieży licealnej w regionie, w tym z klas mundurowych prowadzonych w części placówek szkolnych - Wzrastające zainteresowanie podmiotów zewnętrznych współpracą z uczelnią oraz korzystaniem z efektów badań naukowców prowadzących zajęcia na kierunku - Utrzymane zbliżonych kryteriów oceny ewaluacyjnej ministerstwa na kolejny okres, umożliwiające przystąpienie do ewaluacji dyscypliny nauki o bezpieczeństwie w kolejnym okresie oceny 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niż demograficzny, który powoduje obniżone nabory; zmiana preferencji kształtowania przyszłości przez młodzież - Częste zmiany uwarunkowań prawnych, rzutujące na różne obszary funkcjonowania kierunku oraz prowadzącej go jednostki na różnych obszarach (kwestie naukowe – casus zmian w punktacji czasopism; kwestie kształcenia; kwestie kadrowe) - Wzrost konkurencji na regionalnym rynku dostępnych studiów wyższych w zakresie bezpieczeństwa (otwarcie podobnych kierunków studiów w innych uczelniach publicznych oraz na uczelniach prywatnych)

	<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury dydaktycznej i badawczej - Rosnące zapotrzebowanie na ekspertyzy i analizy z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego - Wzrost świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa, skutkujący większym zainteresowaniem specjalistami z tej dziedziny 	<ul style="list-style-type: none"> - rosnąca presja na umiędzynarodowienie kształcenia przy ograniczonych możliwościach wynikających ze specyfiki kierunku - Trudności w pozyskiwaniu i utrzymaniu praktyków do prowadzenia zajęć ze względu na konkurencyjne warunki płacowe w sektorze prywatnym - Dynamiczne zmiany w obszarze bezpieczeństwa wymagające ciągłej aktualizacji programu studiów - Rosnące koszty utrzymania i modernizacji specjalistycznej infrastruktury dydaktycznej - Ryzyko dezaktualizacji programu studiów wobec szybko zmieniających się zagrożeń dla bezpieczeństwa - Odpływ potencjalnych kandydatów na studia do służb mundurowych oferujących atrakcyjne warunki zatrudnienia już na etapie szkolenia bezpośrednio po szkole średniej
--	---	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia
(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Liczba studentów ocenianego kierunku

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku rok akademicki 2021/2022

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	78	83	21	33
	II	38	74	12	8
	III	55	63	13	20
II stopnia	I	48	46	7	21
	II	24	23	23	-----
Razem:		243	289	76	82

Tabela 2. Liczba studentów ocenianego kierunku rok akademicki 2022/2023

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	83	83	21	33
	II	62	74	16	8
	III	38	63	12	20
II stopnia	I	44	46	24	21
	II	44	23	7	-----
Razem:		271	289	80	82

Tabela 3. Liczba studentów ocenianego kierunku rok akademicki 2023/2024

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		rok akademicki 2023/2024	rok akademicki

		2023/2024	
I stopnia	I	93	9
	II	66	19
	III	61	16
II stopnia	I	27	-----
	II	39	24
Razem:		286	68

Tabela 4. Liczba studentów ocenianego kierunku rok akademicki 2024/2025

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Bieżący rok akademicki	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	83	33
	II	74	8
	III	63	20
II stopnia	I	46	21
	II	23	-----
Razem:		289	82

Liczba absolwentów ocenianego kierunku

Tabela 5. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024	118	5	32	11
	2023	91	35	23	9
	2022	114	55	14	6
II stopnia	2024	50	0	11	0
	2023	40	1	23	2

	2022	59	4	31	2
Razem:		472	100	134	30

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia

Tabela 6. Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
	stacjonarne	niestacjonarne
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 pkt ECTS	6 semestrów 180 pkt ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³¹	2523 ⁽¹⁾ 2518 ⁽²⁾ 2524 ⁽³⁾	1720 ⁽¹⁾ 1721 ⁽²⁾ 1786 ⁽³⁾
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	102,44 ⁽¹⁾ 102,24 ⁽²⁾ 102,48 ⁽³⁾	69,56 ⁽¹⁾ 69,60 ⁽²⁾ 72,20 ⁽³⁾
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	90 ⁽¹⁾ 94 ⁽²⁾ 95 ⁽³⁾	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	76	76
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	5	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ³²	120 godzin Praktyki mogą być zaliczane w systemie tygodniowym, dniówkowym lub godzinowym (gdzie 120 godzinom odpowiadają 3 tygodnie).	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60	-

³¹ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

³² Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1907 ⁽¹⁾ / 9* 1942 ⁽²⁾ / 9* 1897 ⁽³⁾ / 9*
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 1020 ⁽¹⁾ / 9* 1015 ⁽²⁾ / 9* 975 ⁽³⁾ / 9* *(szkolenia BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie e0learningowe)

(1) – specjalność: analityk bezpieczeństwa wewnętrznego

(2) – specjalność: bezpieczeństwo publiczne

(3) – specjalność: przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych

Tabela 7. Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
	stacjonarne	niestacjonarne
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestrów 120 pkt ECTS	4 semestrów 120 pkt ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³³	1522 ⁽¹⁾ 1526 ⁽²⁾ 1524 ⁽³⁾	1105 ⁽¹⁾ 1134 ⁽²⁾ 1068 ⁽³⁾
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60,88 ⁽¹⁾ 61,04 ⁽²⁾ 60,96 ⁽³⁾	44,20 ⁽¹⁾ 45,36 ⁽²⁾ 42,72 ⁽³⁾
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		97 ⁽¹⁾ 85 ⁽²⁾ 77 ⁽³⁾
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne		5
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	70	70

³³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ³⁴	nie dotyczy	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 964 ⁽¹⁾ / 9* 964 ⁽²⁾ / 9* 964 ⁽³⁾ / 9* 2./ 627 ⁽¹⁾ / 9* 627 ⁽²⁾ / 9* 627 ⁽³⁾ / 9* *(szkolenia BHP, szkolenie biblioteczne, szkolenie elearningowe)	

(1) – specjalność: administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego

(2) – specjalność: bezpieczeństwo osób i mienia

(3) – specjalność: taktyka i technika kryminalistyczna

Tabela 8. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów (studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne)

Nazwa zajęć	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne			Liczba punktów ECTS
	wykład	ćwiczenia / konwer.	suma	wykład	ćwiczenia/ konwer.	suma	
administracja publiczna	15	15	30	15	-	15	2
bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe	15	30	45	15	-	15	4
bezpieczeństwo społeczne	30	15	45	15	-	15	3
bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowania bezpiecznych przestrzeni	15	15	30	-	10	10	3

³⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

bezpieczeństwo wewnętrzne w Unii Europejskiej	15	-	15	10	-	10	2
ekonomiczne uwarunkowania bezpieczeństwa	15	15	30	10	-	10	2
Human Security (bezpieczeństwo człowieka)	15	-	15	10	-	10	2
instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa wewnętrznego	15	15	30	15	-	15	3
nauka o państwie i prawie	15	30	45	15	-	15	4
ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	15	15	30	-	10	10	2
ochrona własności intelektualnej	8	-	8	5	-	5	1
organizacja i zarządzanie	15	15	30	15	-	15	2
państwo i społeczeństwo obywatelskie wobec bezpieczeństwa	-	15	15	-	10	10	2
podstawy prawa	15	15	30	15	-	15	2
podstawy projektowania uniwersalnego	-	15	15	-	8	8	1
podstawy wyszkolenia strzeleckiego	15	15	30	-	10	10	2
polityka zagraniczna i bezpieczeństwa Polski	15	15	30	10	10	20	3
Przedmiot do wyboru [moduł] (przedmiot do wyboru)	-	60	60	-	40	40	8
strategie bezpieczeństwa RP	-	15	15	-	10	10	2
teoria bezpieczeństwa	15	-	15	10	-	10	2
współczesne konflikty międzynarodowe	15	15	30	15	15	30	3
współczesne ruchy radykalne	15	-	15	10	-	10	2
współczesne ruchy społeczne	15	15	30	10	10	20	3
współczesne stosunki międzynarodowe	15	15	30	15	-	15	3
Wykład ogólnouczelniany [moduł] (przedmiot do wyboru)	30	-	30	20	-	20	2

zarządzanie w sytuacjach kryzysowych	15	15	30	-	10	10	3
zwalczanie terroryzmu	15	15	30	10	-	10	3
Razem	368	390	758	240	143	383	71

Specjalność: bezpieczeństwo publiczne

pierwsza pomoc	-	30	30	15	15	30	3
podstawy ruchu drogowego	15	15	30	15	-	15	3
Wykład monograficzny specjalnościowy (przedmiot do wyboru)	75	-	75	30	-	30	5
zdarzenia drogowe	15	15	30	15	-	15	3
Razem	105	60	165	75	15	90	14

Specjalność: przywództwo i negocjacje w sytuacjach kryzysowych

media a sytuacje kryzysowe	15	-	15	15	-	15	2
podstawy prawne i organizacyjne systemu zarządzania kryzysowego	15	15	30	15	15	30	3
rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń w skali regionu	15	30	45	15	15	30	3
rozwiązywanie konfliktów	15	15	30	-	10	10	4
sztuka mediacji i negocjacji	-	30	30	-	15	15	3
Wykład monograficzny specjalnościowy (przedmiot do wyboru)	75	-	75	30	-	30	5
Razem	135	90	225	75	55	130	20

Specjalność: analityk bezpieczeństwa wewnętrznego

historia polskich służb specjalnych	15	-	15	15	-	15	2
kontrwywiad i ochrona informacji	-	15	15	-	15	15	2
pragmatyka służbowa funkcjonariusza ABW	-	15	15	-	15	15	2
przestępczość ekonomiczna i korupcyjna	15	15	30	10	10	20	3
współczesne zagrożenia hybrydowe	15	15	30	15	15	30	3
Wykład monograficzny specjalnościowy (przedmiot do wyboru)	75	-	75	30	-	30	5
zagraniczne służby specjalne wybranych państw	15	15	30	15	-	15	3
zagrożenia strategiczne dla RP	15	-	15	15	-	15	1
zwalczanie terroryzmu i ekstremizmu politycznego; prewencja terrorystyczna	10	10	20	10	10	20	2
Razem	160	85	245	110	65	175	23

Tabela 9. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów (studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia)

Nazwa zajęć	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne			Liczba punktów ECTS
	wykład	ćwiczenia /konwer.	suma	wykład	ćwiczenia/ konwer.	suma	
filozofia bezpieczeństwa	15	15	30	15	15	30	4
historia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce	15	-	15	10	-	10	2
komunikacja społeczna	15	15	30	15	-	15	4

metodologia badań nad bezpieczeństwem	15	15	30	15	-	15	4
ochrona ludności i obrona cywilna	15	-	15	10	-	10	3
procesy migracyjne we współczesnym świecie	15	15	30	10	-	10	3
Przedmiot do wyboru w języku obcym [moduł] (przedmiot do wyboru w języku obcym)	-	15	15	-	10	10	2
przywództwo w zarządzaniu bezpieczeństwem lokalnym	15	15	30	10	-	10	3
psychologia społeczna	15	15	30	-	15	15	4
seminarium dyplomowe	-	120	120	-	120	120	20
strategia bezpieczeństwa wewnętrznego	30	15	45	15	15	30	5
współczesne zagrożenia terroryzmem	30	15	45	15	10	25	4
zapobieganie i zachowanie podczas ataków terrorystycznych	15	-	15	10	-	10	3
zapobieganie przestępczości	15	15	30	15	15	30	4
zarządzanie systemami bezpieczeństwa wewnętrznego	15	15	30	15	15	30	4
Razem	225	285	510	140	215	380	69

Specjalność: administrowanie służbami bezpieczeństwa wewnętrznego

administracja rządowa w systemie bezpieczeństwa publicznego	15	-	15	10	-	10	3
administracja samorządowa w systemie bezpieczeństwa publicznego	15	-	15	10	-	10	3
bezpieczeństwo imprez masowych	15	15	30	-	15	15	4
determinanty bezpieczeństwa wewnętrznego	15	15	30	10	10	20	3

koordynacja działań służb bezpieczeństwa wewnętrznego	15	15	30	-	15	15	3
organizacja i zarządzanie w administracji	15	15	30	15	-	15	5
polityka migracyjna w Polsce	15	15	30	15	-	15	3
zarządzanie w sytuacjach kryzysowych	15	15	30	-	15	15	4
Razem	120	90	210	60	55	115	28

Specjalność: bezpieczeństwo osób i mienia

administracja publiczna	15	15	30	15	-	15	4
ochrona imprez masowych	-	15	15	-	10	10	2
ochrona informacji niejawnych i tajemnic państwowych	15	-	15	10	-	10	3
ochrona osób	-	15	15	-	10	10	3
przeciwdziałania zorganizowanej przestępczości	15	-	15	10	-	10	2
taktyka konwojowania	-	15	15	-	10	10	2
taktyka ochrony mienia	-	15	15	-	10	10	2
techniki interwencyjne	-	15	15	-	10	10	3
wybrane zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych oraz służb porządkowych i informacyjnych	-	15	15	-	10	10	2
Razem	45	105	150	35	60	95	23

Specjalność: taktyka i technika kryminalistyczna

analiza kryminalna	-	15	15	-	15	15	2
medycyna sądowa	15	15	30	15	-	15	3
prawo dowodowe	15	-	15	15	-	15	2
przestępczość kryminalna w ujęciu fenomenologicznym, etiologicznym i prawnym	15	15	30	15	-	15	3

przestępczość zorganizowana w Polsce i Europie	15	-	15	10	-	10	2
zwalczanie przestępczości gospodarczej	15	-	15	10	-	10	3
Razem	75	45	120	65	15	80	15

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych³⁵

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
STUDIA STACJONARNE I STOPNIA					
Język obcy	Lektorat (30h)	III	stacjonarne	język angielski	71
				język niemiecki	3
Język obcy	Lektorat (30h)	IV	stacjonarne	język angielski	71
				język niemiecki	3
Język obcy	Lektorat (30h)	V	stacjonarne	język angielski	60
				język niemiecki	3
Język obcy	Lektorat (30h)	VI	stacjonarne	język angielski	60
				język niemiecki	3
Human rights (prawa człowieka)	Wykład (15h), ćwiczenia (15h)	III	stacjonarne	język angielski	0

STUDIA STACJONARNE II STOPNIA					
Język obcy	Lektorat (30h)	III	stacjonarne	język angielski	21
				język niemiecki	2
Introduction to the Theory of	Konwersatorium (15h)	IV	stacjonarne	język angielski	23

³⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

International Relations					
STUDIA NIESTACJONARNE I STOPNIA					
Język obcy	Lektorat (15h)	III	niestacjonarne	język angielski	8
Język obcy	Lektorat (15h)	IV	niestacjonarne	język angielski	8
Język obcy	Lektorat (15h)	V	niestacjonarne	język angielski	20
Język obcy	Lektorat (15h)	VI	niestacjonarne	język angielski	20
Human rights (prawa człowieka)	Wykład (10h)	III	niestacjonarne	język angielski	0
STUDIA NIESTACJONARNE II STOPNIA					
Język obcy	Lektorat (15h)	III	niestacjonarne	język angielski lub język niemiecki	0
Przedmiot do wyboru w języku obcym	Konwersatorium (10h)	IV	niestacjonarne	język angielski	0

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (stacjonarne, niestacjonarne)
2. Obsadę zajęć na kierunku
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku
6. Wykaz tematów prac dyplomowych

Załącznik nr 3. Spis załączników do części I (kryteria 1-10)

Numer załącznika	Tytuł załącznika
Kryterium 1	
1.1	Strategia rozwoju US na lata 2019-2028 przyjętą uchwałą nr 106/2019 Senatu US z 26.09.2019 r.
1.2	Strategia Rozwoju Wydziału Nauk Społecznych na lata 2020-2024
1.3	Awanse naukowe: stopnie naukowe w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego (2019-2024)
1.4	Wykaz publikacji pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.5	Doświadczenie pozaakademickie pracowników
1.6	Wykaz konferencji organizowanych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.7	Koła naukowe działające w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.8	Wykaz projektów realizowanych w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.9	Wykaz instytucji – interesariuszy zewnętrznych, współpracujących z Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.10	Uchwały Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych dot. programów studiów
1.11	Ankieta – Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
1.12	Zarządzenie nr 4/2024 z 15 października 2024 r Dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego
1.13	VII edycja badania „Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego”
1.13a	IX edycja badania „Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego”
1.14	Inne wydarzenia w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
1.15	Wykaz umów interinstytucjonalnych dostępnych dla kadry i studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
1.16	Wykaz współpracy międzynarodowej pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Kryterium 2	
2.1	Wykaz publikacji pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
2.2	Wykaz doświadczenia zawodowego (pozaakademickiego) pracowników Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie

2.3	Zarządzenie nr 7/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie zasad organizacji i prowadzenia w Uniwersytecie Szczecińskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
2.4	Zarządzenie nr 122/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie zasad podziału na grupy na zajęciach dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie Szczecińskim
2.5	Uchwała nr 44/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim
2.6a	Organizacja roku akademickiego 2024/2025
2.6b	Zarządzenie nr 6/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 10 lipca 2024 w sprawie zatwierdzenia harmonogramu zjazdów na studiach niestacjonarnych I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich na Wydziale Nauk Społecznych na rok akademicki 2024/2025
2.7.a	Plan studiów bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia stacjonarne
2.7.b	Plan studiów bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia niestacjonarne
2.8.a	Plan studiów bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia stacjonarne
2.8.b	Plan studiów bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia niestacjonarne
2.9.a	Matryce efektów uczenia się bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia stacjonarne
2.9.b	Matryce efektów uczenia się bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia niestacjonarne
2.10.a	Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się / bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia stacjonarne
2.10.b	Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się / bezpieczeństwo wewnętrzne I stopnia niestacjonarne
2.11.a	Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia bezpieczeństwa wewnętrzne stacjonarne
2.11.b	Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia bezpieczeństwa wewnętrzne niestacjonarne
2.12.a	Wykaz przedmiotów związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów bezpieczeństwo wewnętrzne stacjonarne
2.12.b	Wykaz przedmiotów związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów bezpieczeństwo wewnętrzne niestacjonarne

2.13.a	Matryce efektów uczenia się bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia stacjonarne
2.13.b	Matryce efektów uczenia się bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia niestacjonarne
2.14.a	Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się / bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia stacjonarne
2.14.b	Opis sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się / bezpieczeństwo wewnętrzne II stopnia niestacjonarne
2.15.a	Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia bezpieczeństwa wewnętrzne II stopnia stacjonarne
2.15.b	Tabela do wyliczenia łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia bezpieczeństwa wewnętrzne II niestacjonarne
2.16.a	Wykaz przedmiotów związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień stacjonarne
2.16.b	Wykaz przedmiotów związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień niestacjonarne
2.17	Załącznik nr 1 do uchwały nr 16/2020/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych z dnia 3 lutego 2022 r. REGULAMIN STUDENCKICH PRAKTYK ZAWODOWYCH, PEDAGOGICZNYCH I NAUCZYCIELSKICH WYDZIAŁU NAUK SPOŁECZNYCH UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO
2.18	Ramowy program praktyk na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne studia pierwszego stopnia
2.19	Wykaz instytucji – interesariuszy zewnętrznych, współpracujących z Instytutem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, w których studenci mogą realizować praktyki zawodowe
2.20	Zarządzenie nr 13/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 9 października 2024 w sprawie powołania opiekunów praktyk na kierunkach realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych na rok akademicki 2024/2025
Kryterium 3	
3.1	Uchwała Nr 85/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025

3.2	Uchwała nr 2/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 1 lutego 2024 zmieniająca uchwałę nr 32/2023 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych US z dnia 2 marca 2023 w sprawie zaopiniowania kryteriów i zasad kwalifikacji na pierwszy rok studiów obowiązujących kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne i II stopnia oraz jednolite magisterskie w roku akademickim 2024/2025
3.3	Załącznik do uchwały nr 85/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz kryteriów kwalifikacji na studia pierwszego, drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Uniwersytecie Szczecińskim rozpoczynające się w roku akademickim 2024/2025
3.3.1	Załącznik nr 1 do Uchwały nr 2/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 1 lutego 2024 zmieniająca uchwałę nr 32/2023 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych US z dnia 2 marca 2023 w sprawie zaopiniowania kryteriów i zasad kwalifikacji na pierwszy rok studiów obowiązujących kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne i II stopnia oraz jednolite magisterskie w roku akademickim 2024/2025
3.3.2	Uchwała nr 13/2024 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 7 marca 2024 r. w sprawie zaopiniowania limitów przyjęć na kierunki prowadzone na Wydziale Nauk Społecznych w roku akademickim 2024/2025
3.4	Uchwała nr 86/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych w latach akademickich 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027
3.4a	Wykaz kierunków studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, na które mogą ubiegać się o przyjęcie w latach akademickich 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego oraz laureaci konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych
3.5	Wykaz umów interinstytucjonalnych dostępnych dla kadry i studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
3.6	Uchwała nr 117/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 26 września 2019 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów
3.6a	Zarządzenie nr 149/2019 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia wzorów dokumentów dotyczących potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Szczecińskim
3.7	Zarządzenie nr 140/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 października 2022 r. w sprawie określenia wzoru porozumienia w sprawie indywidualnej organizacji studiów dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego
3.8	Zarządzenie nr 2/2020 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 3 lutego 2020 w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów stawianych pracom dyplomowym pisanym na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych

3.9	Wykaz haseł identyfikujących prace dyplomowe na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
3.10	Uchwała nr 5/2019/2020 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zaopiniowania standardów plac dyplomowych na Wydziale Nauk Społecznych
3.10a	Załącznik nr 1 do uchwały nr 5/2019/20120 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych z dnia 17 października 2019 r. Szczecin 2019 r. Standardy pisania prac dyplomowych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego
3.11	Zarządzenie nr 64/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie procedury antyplagiatowej w Uniwersytecie Szczecińskim
3.12	Wykaz promotorów prowadzących seminaria na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne w roku akademickim 2024/2025
3.13	Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne
3.14	Zarządzenie nr 9/2023 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 30 października 2023 r. w sprawie zasad przechowywania prac zaliczeniowych
3.15	Zarządzenie nr 187/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego
3.15a	Załącznik do Zarządzenia nr 187/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 grudnia 2020 r.
3.16	Zagadnienia na egzamin dyplomowy bezpieczeństwo wewnętrzne I stopień
3.17	Zagadnienia na egzamin dyplomowy bezpieczeństwo wewnętrzne II stopień
3.18a	Tematy prac BW NZ I stopnia 2023/2024
3.18b	Tematy prac BW NZ II stopnia 2022/2023
3.18c	Tematy prac BW ST I stopnia 2023/2024
3.18d	Tematy prac BW I stopnia 2022/2023
3.18e	Tematy prac BW II stopnia 2023/2024
3.18f	Tematy prac BW I stopnia 2022/2023
3.18g	Tematy prac BW ST I stopnia 2022/2023
3.18h	Tematy prac BW ST II stopnia 2023/2024
3.19	Regulamin studiów
3.20	Opis sposobów oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się
3.21	Ankieta po 6 miesiącach
3.22	Ankieta po 5 latach
3.23	Wykaz instytucji, w których studenci kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne

	mogą realizować praktyki zawodowe
Kryterium 4	
4.1	Przypisanie pracowników do dyscypliny
4.2	Projekty naukowe (za lata 2018-2023)
4.3	Wykaz pracowników, którzy otrzymali nagrodę Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego
4.4a	Sprawozdania z działalności kół naukowych – wybrane aktywności studentów w zakresie działalności naukowej
4.4b	Sprawozdania z działalności kół naukowych – wybrane aktywności studentów w zakresie działalności naukowej
4.4c	Sprawozdania z działalności kół naukowych – wybrane aktywności studentów w zakresie działalności naukowej
4.5	Zarządzenie nr 142/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. w sprawie określenia kryteriów oceny okresowej, trybu jej przeprowadzania oraz podmiotu dokonującego oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Szczecińskim
4.5a	Załącznik do zarządzenia nr 142/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. w sprawie określenia kryteriów oceny okresowej, trybu jej przeprowadzania oraz podmiotu dokonującego oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Szczecińskim
4.6	Zarządzenie Nr 27/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 5 marca 2024 r. w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich za wybitne publikacje naukowe opublikowane w 2024 r.
4.6a	Zarządzenie Nr 96/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad przyznawania i wysokości dodatkowego wynagrodzenia dla nauczycieli akademickich za wybitne publikacje naukowe opublikowane w 2024 r.
4.7	Zarządzenie nr 191/2021 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15 września 2021 r. w sprawie w sprawie wliczania godzin dydaktycznych i innych zadań dydaktycznych do pensum oraz obowiązku prowadzenia konsultacji realizowanych przez nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Szczecińskim
4.8a	Sprawozdanie z realizacji strategii rozwoju Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego za lata 2021-2022
4.8b	Sprawozdanie z realizacji strategii rozwoju Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego w 2023 r.
4.9	Awanse naukowe pracowników
4.10	Zarządzenie nr 7/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Szczecińskim

4.11	Zarządzenie nr 21/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 2 marca 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Szczecińskim
4.12	Zarządzenie nr 114/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu Równości, w tym Planu Równości Płci na lata 2022-2024 w Uniwersytecie Szczecińskim
4.13	Uchwała nr 124/2021 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu etyki nauczyciela akademickiego Uniwersytetu Szczecińskiego.
4.14	Dorobek naukowy
4.15	Aktywność popularyzatorska
4.16	Wybrane szkolenia z zakresu kształcenia
4.17	Zarządzenie nr 38/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim
4.18	Zarządzenie nr 52/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 maja 2022 r. w sprawie indywidualnego rozwoju pracownika
Kryterium 6	
6.1	Wykaz instytucji i firm, z którymi Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie współpracuje na podstawie umów (porozumień lub deklaracji)
6.2.	Współpraca - porozumienia
6.3	Wybrane przykłady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
Kryterium 7	
7.1.	Zarządzenie NR 2/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 stycznia 2024 r. w sprawie koordynatorów ds. wymiany międzynarodowej studentów i kadry akademickiej oraz koordynatora szkoły doktorskiej ds. wymiany międzynarodowej doktorantów
7.2.	Wykaz umów interinstytucjonalnych dostępnych dla kadry i studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
7.3.	Ankieta poświęcona mobilnościom Erasmus+ Studenci bezpieczeństwa wewnętrznego
Kryterium 8	
8.1	Zarządzenie nr 26/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie realizacji uprawnień osób ze szczególnymi potrzebami w Uniwersytecie Szczecińskim

8.2	Dobre praktyki w zakresie realizacji praktyk i staży dla studentów ze szczególnymi potrzebami Podręcznik dla pracowników Akademickiego Biura Karier i innych jednostek Uniwersytetu Szczecińskiego odpowiedzialnych za realizację praktyk i staży
8.3	Dobre praktyki w zakresie dostępności procesu kształcenia osób ze szczególnymi potrzebami Podręcznik dla dydaktyków i innych osób odpowiedzialnych za organizację i jakość procesu kształcenia
8.4	Dobre praktyki w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami Podręcznik dla pracowników dziekanatów i innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Szczecińskiego
8.5	Projekty realizowane przy współpracy z Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych (BON)
8.6	Postanowienie nr 25/2024 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15 października 2024 r. w sprawie wykonywania zadań z zakresu wsparcia i rozwoju studentów Uniwersytetu Szczecińskiego
8.6.1	Regulamin wsparcia psychologicznego dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego
8.7	Uchwała nr 17/2020/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dn. 11 marca 2021 w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków opiekuna roku
8.8	Zarządzenie nr 119/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu Szczecińskiego
8.9	Regulamin projektu Strefa Nauki Uniwersytetu Szczecińskiego
8.10	Zarządzenie nr 25/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu zasad tworzenia, działalności i rejestracji uczelnianych organizacji studenckich lub doktoranckich i stowarzyszeń oraz zasad przydzielania oraz rozliczania środków finansowych przyznawanych uczelnianym organizacjom studenckim lub doktoranckim, stowarzyszeniom, a także studentom lub doktorantom działającym w Uniwersytecie Szczecińskim
8.10a	Koła naukowe
8.11,a	Regulamin Konkursu Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego na najlepszą pracę licencjacką lub magisterską
8.11.b	Regulamin konkursu na temat i konspekt pracy magisterskiej związanej z obszarem i zakresem działania Gminy Międzyzdroje dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego – Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
8.12	Zarządzenie nr 134/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia przedziałów punktów rankingowych i wysokości stawek miesięcznych stypendium rektora dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego w roku akademickim 2023/2024
8.13	Zarządzenie nr 135/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości stypendium socjalnego, zwiększenia stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi dla studentów Uniwersytetu Szczecińskiego w roku akademickim 2023/2024
8.14	BW - stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga

8.15	Zarządzenie nr 144/2023 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r. w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim
8.15.b	INoPiB. Wyniki ankiety
8.15.c	BW. Wyniki ankiety
Kryterium 9	
9.1	Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia
9.2	Karta ambasadora kierunku
9.3	PORADNIK STUDENTA UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO
9.4	Ankieta badająca dostępność informacji o studiach
Kryterium 10	
10.1	Uchwała Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego nr 109/2020 z dnia 17 grudnia 2020 r. w przedmiocie działania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim
10.2	Zarządzenie nr 194/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie organizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim
10.2a	Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 194/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
10.2.b	Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 94/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
10.2.c	Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 194/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
10.2.d	Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 194/2020 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
10.3	Uchwała nr 46/2009 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 maja 2009 roku w sprawie utworzenia Biura ds. Jakości Kształcenia
10.4	ZARZĄDZENIE NR 119/2022 Rektora UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu Szczecińskiego
10.5	Załącznik nr 1 do uchwały nr 17/2020/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych z dnia 11 marca 2021 r. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego
10.6	Uchwała nr 17/2020/2021 Rady Dydaktycznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 11 marca 2021 w sprawie zaopiniowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych US

10.7	Zarządzenie nr 6/2020 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 17 września 2020 r. w sprawie powołania składów Zespołów Kierunków dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych
10.8	Zarządzenie nr 9/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 18 września 2024 r. w sprawie powołania składów Zespołów Kierunków dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale
10.9	Zarządzenie nr 17/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych z dnia 6 listopada 2024 r. w sprawie zmiany składu Zespołu Kierunku dla kierunków animacja kultury, pedagogika specjalna, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, edukacja artystyczna, pedagogika profil ogólnoakademicki, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna, praca socjalna, psychologia, socjologia, socjotechnika i oddziaływanie społeczne, Social Sciences, bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, management instytucji publicznych i public relations, politologia realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych
10.10	Uchwała nr 88/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia
10.11	Uchwała nr 101/2023 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 28 września 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia
10.12	Uchwała nr 26/2024 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 21 marca 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów wyższych, programów kształcenia w szkole doktorskiej oraz programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia
10.13	Zarządzenie nr 144 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 4 grudnia 2023 r, w sprawie badań dotyczących jakości kształcenia w Uniwersytecie Szczecińskim
10.13.a	Katalog procedur dotyczących UCZELNIANEGO SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA w Uniwersytecie Szczecińskim
10.14	Zarządzenie nr 38/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i procedury przeprowadzania hospitacji i wizytacji w Uniwersytecie Szczecińskim
10.15	Badania ankietowe
10.16	Ankieta – ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne
10.17	Ankieta Interesariuszy Zewnętrznych przegląd programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na Uniwersytecie Szczecińskim
10.18	Uchwały Rady Dydaktycznej
10.19	Ankieta badanie po 6 miesiącach - ABK

10.19a	VII edycja badania „Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego”
10.20	Ankieta badanie po 5 latach - ABK
10.20a	IX edycja badania „Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego”
10.21	Zarządzenie nr 4/2024 z 15 października 2024 r Dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Szczecińskiego
10.22	Opinia o przebiegu i wynikach praktyki
10.23	Procedura postępowania związana z praktykami
10.24	Zarządzenie nr 19/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych
10.25	Wykaz interesariuszy zewnętrznych Instytut Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie
10.26	Zarządzenie nr 27/2024 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych
10.27	Wyjazdy studyjne studentów kierunku bezpieczeństwa wewnętrzne (wybrane przykłady)
10.28	Współpraca interesariusze – umowy, deklaracje
10.29	Ankieta interesariuszy
10.30	Protokoły konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi
10.31	Ankieta oceny praktykodawcy
10.32	Protokoły posiedzeń zespołu kierunkowego
10.33	Roczne sprawozdania zespołu (samoocena)